

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

De officio iudicis ordinarii

[urn:nbn:de:bsz:31-315896](#)

De offi.ordi.

lurisdi.ori. iudi. sed de iure canonico dicit q si agitur de perp. tratoe iurisdictionis sufficit iudicem commissum se citationem q incipit per hoc ut iurisdictione ar. s. de offi. dele. licet. sed si agitur de affienda persona requiriatur q citatio puenient ad ptem pro hoc cle. h. vt lite pen. et vide glo. ibi nō. q hoc tener. Bo. an. hic instat. sed tandem videtur transire cū dictis doct. Bo. car. tenet indistincte q requirit citationem puenisse ad partes mibi tam de iure ciuili q canonico placet ut sufficiat iudicem commissum citationem quo ad perpetuā iurisdictionem pingo per tex.. d. de. d. l. et qd vbi tex. solūm requirit ut index iceperit uti delegatione sibi facta. ad idem. c. gratu. palle. vbi solū requiritur q edictū citationis fuerit ppositum et ibi ad hoc pōderauit illum tex. Item probatur alia rōne. Litatio habet tres partes. pma commissio iudicis de citando. scda executio nūc tercia ipsi⁹ nūc relatio q citavit ut nō. Jo. an. in. c. romana. q. contrahentes de fo. cōpe. li. vi. pma pars est iurisdictionalis dūtaxat. scda et tercia nō sunt iurisdictionales. hinc est q index nō pōt committere citationem extra territoriū. sed si pmisserit i territorio pōt nancis cum exequi extra territoriū tex. est nō. in. d. q. contrahentes. et in. l. omnes. L. de epi. et cle. et ibi per doct. vñ committendo citationem vñs est iurisdictione in partes. et sic satiā videtur ppetuata et sic salua glo. in. d. cle. h. q hoc tener. vbi etiā videtur de mēte pape licet nō exp̄mat. et in. d. l. et quia.

De offi.ordi.rubri.

Supra vñsum est de offi. delegati et legati nūc sub h̄citur et merito de offi. ordinarij. vel aliter sic. Supra vñsum est de offi. ordinarij spālis ut est legat⁹ nūc sub h̄c in genere de offi. cuiuslibet ordinarij. et.

Erm̄itios am Episcopī in suis diocesis pnt crīmia inquirere et punire et cum opas fuerit inuocare brachiū secalate. b. d. 120. primo ex scripta pntione q etiam papa dicitur facere sinodū. ad idem. c. i. j. de spon. vulgariter tamē appellamus sinodū epoz et cōsiliū ipsi⁹ pape. de quo vide bo. tex. i. c. i. xv. d. vbi poitur ethimologia istoz noim. Nota scđo q epi h̄nē in suis diocesib⁹ iurisdictionib⁹ liberā et ea q sunt meri iperq pnt eni et officio. pcedere sup criminibus et infacinorosos hoices a iudicere hec eni meri iperq ut sunt. l. ipiū. et qd ibi nō. ff. de iurisdi. em. iudi. et dicta. j. c. q sedes et vide glo. in. c. puenit. xcvi. d. 120. tertio ibi singulariū vñbi q qlibet vñs h̄z suū epum et facit. s. t.

tex. p cōl cōsuetudie italie fīm quā illā appellam⁹ cūi tare q h̄z epm hoc tñ nō est de iure qd pōt esse ciuitas absq; epo nā et anq; essent epi erāt ciuitates et postmo dum tpe p̄mitiae eccie fuit statutū ut epi nō cōstitueret tur ni modicis ciuitatib⁹ et nō populosis neq; in castris aut villis fī solū in ciuitatib⁹ magnis et populosis ut dicit tex. in. c. epi. lxxv. d. et in. c. i. j. de p̄uale. q iura clarissime pbant q ad esse ciuitatis nō requiritur q ibi sit epius fī bene p̄sumptio est qd vbi nō fuit sedes epalio cōstituta nō erat tūc magna ciuitas et vide qd nō Jo. ap. in. c. si ciuitas. de sen. excō. ll. vi. 120 ibi vñbi. q qlibet ciuitas pōt appellari vñbs. p h̄z tex. i. l. h. ff. de v. sig. et vide ethiologiā hui⁹ vocabuli. l. pūpillas in. q. vñbs. ff. de v. sig. quāq; appellatioe vñbis in genere per excellentiā intelligitur de roma ut in. q. fī quoties. insti. de iure naturali. 120 ibi in suis dioceſi. q appellatioe dioceſis venit ciuitas nam hic si nō cōprehendereſ ciuitas sequeret qd ep̄s nō haberet p̄tā tem in ciuitate qd est absurdū. simile colligis in. c. vni co. de re. pmi. li. vi. In cōtrariū facit. c. rodolphy. de rescrīp. hosti. dicit qd in statutis cōst̄ib⁹ et p̄uale. appellatioe dioceſis p̄venit ciuitas sec⁹ in rescrīp. cōtentioſis ut in cōtrario. et l̄z hic doc. trāſierint cū eo tñ mirāduz ē. de h̄z dicto nā poti⁹ diuersificat casus qd reddat rōz dīnēritatis. si eni ob odii rescriptoꝝ cōtingit refrictō ut in. d. c. rodolphus. idē et forti⁹ posset cōtingere i statutis penalib⁹ odiosis deuīatib⁹ a iure cōf. et idē i pri uilegijs odiosis. et ideo dic meli⁹ in hac materia ut dīxi in. d. c. rodolphy. 120 ibi adulteria. tex. nō. qnē sepi⁹ soleo allegare qd ep̄s pōt sup adulterij. pcedere etiā cōtra laicos. H̄z tex. h̄z nō restringit ad clericos nā de clericis nullū fūisset dubiuꝝ fī logtur generaliter i toto dioceſi et ideo dico q loc⁹ ē p̄uentioſi iter iudicem ecclesiasticū et secularē nā et secularis d. h̄z delicto cognoscere pōt ut in. c. rex debet. xxii. q. v. et in. c. tue d. p̄aria. et h̄z facit cōtra op̄i. Jo. an. in. c. si. de fo. cōpe. li. vi. vñbi dixit qd adulteriuꝝ ē crīme ecclesiasticū qd tenus agitur ad separatiōne theri matrimonialis. fī si vis salware istō dīctū dicas qd tūc ē ecclesiasticū merū. i. qd nullo mō pōt de eo se impēdire secularis fī qd agit ad puniendū delictū seu ad. p̄bēndū nō est mere ecclesiasticū fī mīxtū et hāc materiam plenissime examinari. in. c. cū sit gene rale. de fo. cōpe. vñbi generaliter fūi. psecutus qd crīmia sunt mere ecclesiastica vel mixta. 120 ibi liberā p̄tātē et tene mentij. qd si daf alicui p̄tā libera. pcedēdī i alio casu nō intelligit. qd alioq; faciat cōtra ius fī solū ut abs qd alicui⁹ ipēdimēto vel licētia h̄z possit facere nā ver bū libez h̄z ip̄ortar. ad h̄z qd nō. l. c. de mulcta d. p̄be. i. c. l̄z ep̄s. e. ti. li. vi. et optie. pbaf h̄z. Ultio nō qd epi pnt vñbi res exigit inocare auxiliū brachiū secularis pūta exigēre rebellioꝝ subditoz et ideo alibi ibi dispoit qd

familia p̄tatis nō incurrit excoicatoꝝ si ad mādatū q̄p̄t
capit clericū et ducit ad carcerem etiā violēter vt in. c.
vi fame. de sen. excoi. et an index secularis teneat iudi-
cūtū dare suā familiā et omne auxiliū iudici. ecclesi-
co postulati. j. dicā. In glo. i. ibi cū frēqns et damo-
sa fama. vult ergo glo. i. t. restringere vt tūc possit q̄p̄
inqrēre p̄tra subditū cū rebemēs infamia insurrexit cō-
tra cū. dicit doc. et bene h̄ dicit. p̄cedere in iugitione
ordinaria et spāli que. s. sit p̄tra certa p̄sonaꝝ h̄ ḡnialiter
nō regritur q̄f ifamia p̄cedat per h̄ q̄f eōs visitādo in
quint generaliter q̄liter viuāt populi. ad h̄. p. q. i. c. re-
latū. et. c. placuit. et in. c. i. de censi. li. vi. Ad idē. xxv.
q. vi. et in. c. eōs. in si nodo idēz est q̄n delictū ē noto-
rum et nescitur quis illud p̄misit naꝝ tūc superior facit
iugitione generalē vt nō. Inno. in. c. bone. ele. i. s. de
el. et. bar. in. l. f. ff. de q̄stio. idēz dic cū platus inquirit
nō ad finē puniēdi h̄ in finez ipediendi. pmotionez ad
aliquā p̄lationez vel ad ordines naꝝ sine aliqua infamia
p̄cedenti debet tūc superior ingrēre de vita et mori-
bus. pmouendi. ad h̄ q̄o le. et nō. in. c. i. de postu. pla.
et in. c. cū nobis. de elec. In glo. in. v. canones. ibi
et de quoq; mortali peccato. Aduerte q̄ glo. p̄ma
frōte videt libi p̄traria. naꝝ p̄mo dicit q̄ eōs dūtataꝝ
debet ingrēre de canis sinodalib'. i. de causis specta-
tibus ad forū ecclesiasticū et dixi de sinodalib' q̄f omnes
causē olim descrebātur ad sinodū eōp̄. vi. q. i. j. in. c.
i. et. j. et in. c. i. de iudi. m̄ postea subiectū q̄ de quolibz
peccato mortali debet eōs igrere et sic videtur ep̄hau-
sta iurisdictio iudicū seculariū p̄tra. c. rex debet. xxij.
q. v. hanc materiā examīnai in. c. nos inter. d. pur. ca.
vb. bona glo. et longe latius in. d. q̄ sit generale. et
cōclūde p̄ intellectu glo. q̄ quedā lunt crīmīa mere ec-
clesiastica de quib' index secularis nullo mō se itromit
tere pōt vt est crīmē heretis de hereti. vt iugitionis.
§. prohibem'. li. vi. q̄dāz sunt crīmīa mixta de quib'
vt ergo. s. secularis et ecclesiastic' cognoscere p̄nt vt cri-
men lacrilegij vt in. c. cū sit generale. palle. et in. c. felici-
cio. de pe. li. vi. Regulatōrē vō de alijs crīmībus in
terris imperij nō pōt index ecclesiastic' se ipedire nisi
indirecte quo ad penitētāz imponēdāz et ad delictum
plibēndū vt in. c. nouit. de indi. nisi delictū sit notori-
um. nam tāc cū dephendat negligētia iudicīo secula-
ris pōt index ecclesiasticus p̄cedere vt nō hic Inno.
et in. d. c. nouit. facit. c. i. in. §. notoria. de celi. li. vi. Et
in. f. glo. nō glo. q̄ sit plena i materia sua et idēz
sentit glo. in. c. iudicet. i. j. q. v. et cōclūdit glo. q̄ ne-
q̄z p̄demnādo necq; absoluēdo d̄z index sequi p̄sciaꝝ su-
am h̄ moueri ex. p̄batōib' corā eo factio. Do. an. reci-
tat h̄ dēa cal. q̄ posuit in. c. pastoralis. §. q̄ v. o. de
offi. ole. et ibi ego recitani et plene examiani istū passū
et seq̄tū do. an. cal. p̄terq̄ in uno. dicit eni q̄ si index

habet cōsciaꝝ p̄tra reū sed acusateꝝ nō p̄bat nō debet
eū absoluere diffinitiue vt dicit cal. h̄ solū in obserua-
tione iudicij q̄ si absoluere et diffinitiua illa finia obit,
ret in alto iudicio et sic reus trāsiret impunitas. h̄ nūbi
plus placet op̄i. cal. q̄ in nullo facit cōtra p̄sciaꝝ in ab-
solendo eū pure et simpliciter q̄ non sequit̄ est crīmī
nosus ergo necessario cōdemnādus quia non debet
cōdemnari crīmīosus nūli accusetur et p̄betur. vi. vi. q.
j. in. c. s. i. tantū. et in. c. hoc placuit. et in. l. et rescip.
ff. de mune. et bone. vnde exquo delictū nō est proba-
tum debet illum absoluere q̄ occulta sūnt relinquaꝝ
iudicio dei. vi. q. i. si omnes. facit. c. quālīter et q̄i elec.
i. in. f. de accusa. Item p̄ps simpliciter absoluat muli-
erem quā sciebat adulterā dum dixit quis te accusant
malier. et illa respōdente nemo dñe. dixit p̄ps nec ego
te cōdemnabo vade et nō ampli' peccare vt habet i
euāgeliō. xp̄i aut̄ actio nostra est instructio vi. j. c. ppi.
et. j. q. i. deus. et. c. significasti. s. de ele. et licet iste cui
tet penam corporalē non evitabit eternaz. secūs econ-
tra quādo index habet cōscientiā firmaz pro reo. non
enī debet eum cōdemnare p̄pter p̄bationes q̄. a in-
nocens est puniēdus et certe tūc faceret cōtra cōscie-
tiām si puniēt innocentē. Ultimo ergo admette q̄
glo. inepte posuit additionē i f. dū dicit q̄ p̄tra p̄sciaꝝ
indicat puniēdū et tamē p̄mo dixerat q̄ nō debet indica-
re h̄m p̄sciam h̄ scōm allegatā. nec glo. si dītēr recitat
casum illius. c. cum eterni. nam ibi simpliciter non di-
citur q̄ indicās cōtra cōscientiā sit puniēdus. nam si
hoc diceret cessaret hec disceptatio h̄ dicit p̄tra p̄sciaꝝ
et cōtra iusticiā quasi dicat. q̄ si indicat simpliciter cō-
tra iusticiā non iūnit penaꝝ de qua ibi nūlā faciat
cōtra cōsciaꝝ nam sepe index indicat iniuste p̄ errorē
et nō ex certa scīa quo casu non puniēdū illa pena dē q̄
ibi et sic p̄derādo illū tēt. potes evitare cōtrariū q̄d
de illo multū stricte formare potest. In glo. in. ver.
publicū. i. f. Nota duo ex glo. Primo q̄ sicut index
secularis d̄z ipendere suū brachii et auxiliū iudici ec-
clesiastico ita index ecclesiasticus debet innare seculares
cōtra subiectos sibi rebelles. Secōdū nō q̄ index secu-
laris pōt cōpellī per excoicationē ad dāndū familiā
et auxiliū suū iudici ecclesiastico. Inno. fatetur hoc pri-
mū sed dat duas differētias in hoc inter ecclesiasticū
et secularē prima q̄r ecclesiasticus pōt cōpellere secularē
si nō vellē sibi ipendere auxiliū vt in iuriib' alle. i. glo.
h̄ nō ecōtra q̄r secularis nō pōt cōpellere ecclesiasticū q̄r
maior est eo. facit. c. qualiter. d̄ iudi. et. c. legim'. in. f.
p̄sciaꝝ. d̄. Secōdū differentia q̄r ecclesiasticus nō tenet iuba-
re seculare iudicem puta excoicando sibi rebelles nisi
prius hat sibi fides de processu quia non debet exco-
municare nisi premittat admonitionem et exinsta can-
tula. sed facta sibi fide quod subditus iniuste est re-

De officiis iudiiciorum.

ballis debet index ecclesiasticus illum bannitum seu
rebellem ut prescriptum per indicem secularum excoica-
re. sed contra iudex secularis debet obtemperare iudi-
ci ecclesiastico licet non faciat sibi fidem de processu. sed
postea Iano. videtur limitare dicens quod si extra iudici-
um index ecclesiasticus petit auxiliu a iudice seculari
et constat ipsi seculari quod iniuste petit non tenetur nec de-
bet iudex secularis sibi impendere auxilium quod non de-
bet eum iuuare ad malum sed ad bonum. et sic intelligit
istam tex. ibi cui dicit ad non vindicandum re. Nam
iudex secularis non est inferior sed par iudicis ecclesiastico
scdm eum et ideo non tenetur sibi obtempare si iniuste
petit. facit. xcvi. d. cum ad veru quod verbu non. sed si petit
auxilium in iudicio quod processit iudicialiter et non fuit
appellatus nec supplicatus tenetur index secularis man-
dere executioni sententia iudicis ecclesiastici nec debet
admirtere exceptiones iniuste facit. c. ij. de exce. li. vi.
Dicitur. an. in hoc instat et finaliter videtur concludere quod
si est casus in quo iudex secularis potest cognoscere non
tenetur exequi nisi sibi faciat fidem de processu. et vi-
deatur quod hec fuit op. bar. in. l. dimis. ff. de custo. et ex-
hiben. eo. et ibi dicit notatorem per illum tex. quod si iudex
ecclesiasticus tradit coniunctum de heresi iudici seculari
ut ipsum puniat non tenetur illum punire nisi sibi prius
ostendatur processus ut sic videat an iuste fuerit pro-
cessum ptra illum. Ad idem allegat quod habet in an. c.
de sanc. epi. in. §. si vero tam. sed aduerte quod in exem-
plio suo bar. de directo dicit contra casum. c. ut inquisicio
nis in. §. p. lib. venus. de hereti. li. vi. ubi dicit quod de cri-
mine heresie cum sit mere ecclesiastici neque directe ne
quod indirecte potest iudex secularis cognoscere sed pu-
ra et nuda executio ad eum pertinet ad requisitiones
iudicis ecclesiastici et tene menti illum texum. idem
putarem dicendum per illum tex. ubi crimina essent mere
ecclesiastica sed ubi crimina non essent mere ecclesiasti-
ca ut si traditur aliquis curie seculari ut quando clericus
degradatur iudex secularis non debet eum pu-
nire nisi fiat sibi fides de processu quod ille efficitur de fo-
ro suo et habet eum iudicare ut subditum non aut ut pa-
tria executor etiam in isto casu loquitur tex. in. d. §. si ve-
ro criminis. sed si non tradit sibi ut sit de foro suo sed iudex
ecclesiasticus petit ut executor exequatur sua suorum
tunc satis potest teneri op. Iano. hic ut iudex secularis
illum suorum exequatur licet sibi non fiat fides de proces-
su. facit. d. c. §. de exce. p. li. vi. in executio eius iusticie
videtur iste secularis iherior ar. xxij. q. v. in. c. p. ceps
et. c. administratores. sed si iudex secularis sciret sententiam
iniusta posset dicere quod non tenetur illum exequi saltem in
ca criminis quod non debet esse executor ad malum ptra psci-
tiam. facit. l. no. tantum. ff. de appell. et per hoc deciditur
alio. q. no. quod posuit Iano. an. et fuit hinc Iano. de monte

mundo. Eps volebat visitare quandam plattum inferio-
rem ille dixit se exemptum et appellauit ad papaz. eps
excocauit illu et quod ille non curat de excocatione petit
a iudice seculari ut daret sibi familiam et auxiliu suorum
iste vero qui appellabat contradicebat querebatur quod fa-
cere debebat iudex secularis. et post multa iste qui di-
spatuit conclusus quod non tenebat impendere auxiliu. quod
tenebat impendere contra rebelles et resistentes epo defa-
cto. secus autem de iure et indubio presumendum est p. appelle-
lante ut defatur sed apostolice ar. c. directe. d. appelle-
et cum hac decisione trahuntur hic muniter doc. quod est
valde notandum. quod facit ad multa ut si subditus etiam non
exemptus ex ista causa appellauit non debet index se-
cularis dare suum auxiliu ad petitionem epo contra illum sub-
ditum tamen in casu supposito forte aliquid posset dicere p.
c. cum psonae. de p. uile. li. vi. quod cum alias subditus di-
cit se exemptum debet exhibere privilegium quod sibi tri-
buit causa p. scribendi alias potest epo ut iurisdictione sua
cum habeat iurisdictione fundata de iure coi ergo si non
seruat subditus quod ibi dicit potest epo legitimamente pete-
re auxiliu brachii secularis. vide tamen in hoc quod. dixi p.
Iano. in. c. venerabili. de censi. Item sciatis quod ab eo quod
eo. dixi quod index ecclesiasticus debet excocicare rebelles
iudici seculari et contra iudex secularis debet bannire
et adiudictere in rebelles iudici ecclesiastico. Iano.
recedit et videtur velle quod nec iste debet illos excocicare
nec ille secularis istos p. scribere vel bannire sed satis est
eos vitare. sed hostem. tenet primu dictu quod est non.
dicens quod ad petitionem iudicis ecclesiastici index secula-
ris debet bannire et punire subditos rebelles et inobe-
dientes iudici ecclesiastico non curantes de excocatione
ita contra ad petitionem iudicis secularis debet index ec-
clesiasticus interdicere et excocicare subditos rebelles et
proscriptos a iudice seculari. et ad hoc non. dictum all.
Iano. in. c. licet ex suscep. de fo. c. ope. ubi dixi quod si ali-
qui subditi nolunt obedire ipatorum de facto non succe-
dit papa in iurisdictione sed debet iuuare impatoriem
ad domandam illos subditos et sic debet etiam p. stare
auxiliu quod potest. Ex his habes optimu remedium pro
istis nobilibus expulsis ab eoz dominio. nam possunt
implorare auxiliu eccliesie quod etiam debet subditos resistere
excocicare et interdicere. In glo. si. ibi ut sua au-
toritate re. hec expositio glo. licet v. a. est in se tamen satis
extranea ad tex. vii. alij doc. exponunt non ad p. indicem
dum eccie quod min. possit indicare sine auxilio brachii
secularis. Alij dicunt non ad p. indicandum. s. illi ptra quez
petit auxiliu quod non debet auxiliu impendi contra iudicium et
etiam sensit Iano. ut dixi. s. vel fin. host. non ad p. indicandum
i. quod p. b. non p. indicare iudicis secularis quod min. possit pu-
nire et iponere penam p. pale. sed hec op. sibi non placet quod non
dicitur quis his indicari. xxij. q. v. quid ergo. et in. l. licet. ff.

can. s. t. n. si dicas q. index ecclesiasticus imponit penam spualem seu punitam indeq; vero secularis imponat penam spualem. sed b. n. p. i. c. et hosti. q. etiā d. de fendere penitentē. p. i. q. i. j. atīnd et sic transit Jo. an. can. hosti. Ex h. ac op. posset colligi nō. dictū si op. eis est vera scilicet q. panitus spuali vel spali pena per indicem ecclesiasticum non debet paniri de eodem delicto per indicem secularē. sed do. an. nō placet hec nisi pudenti q. qualiterā q. facit punitus a indice ecclasiastico potest spaliter paniri per indicem secularē. si ē de sua iuri d. chone. all. nō. per Inno. in. c. dilectus. de par. ca. et per eum in. c. de his. de accu. ego vō puto q. hoc sit in distinzione verū. sed vide ad hoc tex. nō. i. c. fidicis. de pe. l. vi. et ibi Jo. an. dicit istā. q. fuisse disputat. unde vide ibi per eū et qd nō. i. simili bar. in. l. i. j. ff. vi. bo. rap. vide qd dixi in dicto. c. cū sit generale. et in dicto. c. de his.

I. Sacerdos. Ordinarius qui scit homo subditū esse criminis reum indeterminante poterit sed nō nominatum eum arguere vel punire. b. dicit. Nota pmo argumentū optimū ex tex. q. his qui aliquid scit ex cōfessione aliius et in foro penitentiali facta non dī illud scire pro certo q. potuit ille non verū dicere et sic non habet certa scientia tūc ei habet certitudo cū res dephenditur aliquo sensu corporeo. ad hoc. i. j. q. ix. c. testes. et. l. si qn. L. de testi. hoc enim rīb. probare iste tex. dū ponit ista ut diversa. nam pmo facit mentionē cum pro certo scit aliquem esse reum criminis et postea subiçit vel si cōfessus fuerit zc. quasi tunc pro certo non sciat. q. hoc. phas ista lrā licet glo. i. aliter sentiat in hoc tamē nō videtur pōderasse tex. Scđo nota platum nō debere subditum nominatum arguere de aliquo delicto nisi possit illud delictum plene. pbari nō enim creditur etiā sagiori si dicat aliquem esse reum criminis. vi. q. i. j. in. c. placuit. et in. c. si tantū. puto tñ q. in secreto pōt eum admone re. q. talis admonitio nō pōt nisi. pdesse. ar. i. j. q. i. si peccauerit Tercio nota et tene menti. q. de delicto cuius quis est cōsciens vt deus pōt in publico redargere peccatorem in genere tñ et non determinate. hoc etiā colligis exemplo xp̄i. sciebat enim deus eū iudicium traditum tñ non omnino sicut b. in genere eum redarguebat et delicti suppliciū misnebas dum dicebat q. melius erat si natus non fuisset homo ille zc. et tene menti hoc dictū ex quo habes casum in quo pōt sacerdos delictū sibi cōfessum in genere redarguere. Item nō et tene menti q. pro quolibet dāno illato pōt recurrī ad indicem ecclesiasticū vt excōcitet eum qui dāmnum iūlit licet. pbari non posset determinate quis dāmnum iūluerit nam rōne peccati mortalis debet recurrī ad

ecclasiā vt in. c. nouit de iudi. et in hoc tex. iste pōt quotidie practicari specificē i. farto quādo nescitur auctor furti. Itē nota tres scientias quas pōt quis in eodē facto habere. nam pōt habere unam vt homo quia nō det. scđam vt deus q. ille fuit sibi confessus in pnia. terciam vt iudex q. ordine indicatio factum est sibi pbatum. et possunt iste tres scientie haberī alternative seu distributivē et etiam simul. nam pōt quis scire tantum vt deus vel vt homo vel vt iudex. Item pōt scire simul vt homo quia vīdit. et vt deus quia etiam sibi fuit confessus. Item vt index quia pōt modū in indicio sibi fuit probatū et hoc satis probat iste tex. Nunquid possunt iste scientie sibi aduersari adiuntem i eo dem subiecto vt possit eadem persona certū quid scire. vt deus et p̄trianum scire vt homo vel iudex. vide qd dixi i. c. pastoralis. i. s. quia vero. de offi. de. Hoc nō casum in quo sacerdos sine peccato iūstrat pōte excōcito cū. s. nō pōt probare illum esse excōcitatū q. hoc scit vt homo vel deus et sic optime facit hec li tera in articulo q. sacerdos non debet desistere a celebrazione diuinoz licet sciat aliquem ex p̄sentibus esse excōcitatū. ex quo hoc probari non pōt. hoc m̄ ego admitterem in celebrationē necessaria et ita loquī iste tex. secus i. voluntaria ar. xxij. q. i. c. fi. Ultimo nō casum in quo sacerdos nō debet denegare corp⁹ xp̄i. etiā excōcito si probare nō pōt illum esse excōcitatū licet sciat vt homo vel vt deus. hoc etiā colligis exemplo xp̄i qui hoc sacramēnum non denegauit iude sed sibi et alijs aplis p̄mitit. vt. i. q. i. c. xps. Sed qd si sacerdos producīt in testē cōtra reum criminis nūquid teneatur respondere de eo qd scit vt deus Dic secure tenendū q. non ad hoc. c. dilectus. de ex cessi. pla. et in. c. omis vtriusq; de pe. et remis. unde se cire respondere pōt se nihil scire q. non producīt i testē vt deus sed vt homo et tanq; homo nihil scit se cū aut est si nesciret vt deus sed vt homo licet alios sibi dixisset secreto et iuramento prestito q. nō reuelat nā non obstante illo iuramento si producīt in testē debet dicere veritatem ratio est. quia illud iuramentum non extendit ad istum casum tñ si producīt in testē et si intendebat iurans ad huc casum se extenderē iuramentū fuit temerariū et ideo non seruādum ita nō. sentit Inno. in. c. qualiter et quādo. j. de accusa. vbi vīde et tene menti. Item dīc q. nō semp dicitur sacerdos scire vt deus licet io. q. sibi renelanit dixerit q. sibi dicebat pniaz tunc enim solū dī peccatū detectū i. pnia vt deo qn̄ peccator qn̄ salutē aie sine scens aut si cā lībidi sibi rōne amicicie dixerit q. s. p̄cēm sacerdotis q. tūc non dicitur in pnia q. ille n̄ tenet locū dei in b. et currit vt ad deum. nō. sentit Innocencius in dicto Capitulo omnes et tene menti quia multi decipiūtur

Dé offi.legati

Quero pro declaratōe līe nūquid quilibet sacerdos possit excōicare. videt primo q̄ sic ar. huīus tex. nam ī sit mentio de simplici sacerdote. Illo hosti. intellexit tex. ī sacerdote curato et sic videt velle q̄ sacerdos habens curam possit excōicare parochianū sōu pro quo etiā facit tex. in. c. se. Alij dixerunt contrariū. Id e. et abb. cōcordādo dicunt q̄ aut hoc habet p̄sue tūdō et p̄t sacerdos excōicare etiā cum causē cognitiōne iuxta cōsuetudinē. Et ex hoc p̄mo mēbro nō q̄ p̄suētūdō p̄t dare p̄tatem excōicandī qđ an sit verū ī distincē vīds latī? per Inno. in. c. olim. de reslī. spō. et qđ le. et nō in. c. cū p̄tingat de fōro cōpe. et an teneat excōicatio rōne possessionis tantū. vide qđ nō. Jo. han. an. in. c. anarācīe. de elect. li. vi. cessante vō p̄suetudine p̄t sacerdos curatus scōm ēū excōicare parochianū ī genere et sine causē cognitiōne vel certā per sonam excōicare nō p̄t quia nō est index. et sic istum tex. intelligūt q̄i sacerdos curatus fert excōicationem ī genere et cū hoc itellectu transeuit hic Jo. an. et do. an. et nō hoc singulariter ppter anētem istoz doct. sed ego semp tenui ī distincē q̄ cessante p̄suetudine sacerdos curatus nec ī genere nec ī spē excōicare p̄t. Plene hūc articulū explicani in. c. si quis p̄tra de fō. cōpe. in. repetitōe. et p̄batur sic. Excōicatio est iurisdictiōnis p̄tentiose q̄i nō debet ferri nisi cū cause cognitiōne et fertur ī iurū. h. q. i. nemo ep̄s. sed sacerdos curatus nō habet iurisdictiōez fōri p̄tentiosi s̄ p̄fialis tū. pro hoc. xi. q. i. in. c. d. p̄fona. Hē excōicatio ēme ni imperij ve nō Inno. in. c. trāmissōz. de elect. simpli citer aut curatus nō habet ea que sunt meti ī imperij. Item iera tantū a iudicib⁹ dicit excōicationem esse ferendam vt in. c. i. de sen. excōi. li. vi. vbi ter reperiē verbum iudex. Ad idem. c. querēti. de v̄bo. sig. et in archi diaconis. de offi. archi. non ob. iste tex. debet enim in telligi de sacerdote alias ordinario nāz et ep̄i olim apellabātur sacerdotes. p̄c. dī. c. oīm. nāz sacerdos est nomen dignitatis et honoris. xxi. dist. cleris. et hoc semp sit hic. et hoc etiā patet ex rubro. nam bic tractatur de offi. iudi. ordinarij. ergo vt ista decretalis cōne niat rubro debet intelligi de sacerdote alias indice or dinario. debet enim nigrā cōuenire rubro vt nō. glo. i. c. tibi qni. de rescrīp. li. vi. et in. c. bone. de cōfir. vīli. vel īmīli. et in. c. si super grā. de offi. deleg. li. vi. hoc etiā pbat ista litera ibi nīli īdiciali ordine ic. et ibi p̄t iusticiā certum enim est q̄ a simplici curato nō pe titur iusticia cōtra dānum inferentez nec pceditur corā eo ordine iudicario. Ex his cōcludit q̄ hec litera nō pbat op̄i. istoz doc. et pro hoc vide bo. glo. & c. seqn. vbi vīca et in. c. nemo ep̄s. h. q. i. et ad. c. seqns. dic. vt ibi dicetur. et hanc op̄i. q̄ non possit sentit collecta. b

Ecclō querit nūquid hec generalis excōicatio sit

ferenda p̄cedente p̄petenti monitōe. Dic q̄ sic. vñ nec ī genere nec ī specie debet ferri excōicatio nīli p̄ce dente trīna monitōe vt in. c. romana. in v̄si. sed nec. de sen. excōi. li. vi. In glo. i. et pondera ibi glo. quam inducit dñs An. ad saluandū testem qui dicit aliquid pro certo scire et interrogatus de causa scientie respon det quia ille fuit sibi confessus. sed certe hoc dictū nō p̄batur in tex. sed potius oppositū vt. s. dixi. in p̄mo nō. et dīc vt ibi In glo. h. ibi qđ līcītū est ī genere Nota glo. q̄ regulariter illud qđ līcītū ī genere līcītū ī specie et ecōtra. et idem tenet hic cōiter doct. Et nota glo. se. et ex ea et ex tex. collige q̄ excōicatio generali ter lata ligat delictū quātūmūq̄ occultū seu dēlinqū tem et sic iudicio meo hic est tex. pro glo. nō. in cle. i. de hereti. vbi examinat an p̄stitutio militātis ecclesie ligz delictum omnino occultū et cōcludit q̄ sic et tene men ti istam glo. et istū tex. ad hoc. In glo. pe. in fi. in cludit ergo glo. q̄ nullus istoz erit excōicatus. et idēz tenet Hof. dicens q̄ exquo nō constat de intentō ex cōicantis nullus vigore sententie erit excōicatus cōsu lit tū q̄ vterq; se faciat absolui ad cautelā. Illo hosti. dicit q̄ vterq; est ligatus q̄ deus non curat de verbis sicut et alias ecclesia non curat de v̄bis si constat de inten tōe. vt in. c. ī his. de v̄bo. sig. mīhi placet op̄i. glo. cōluncta op̄i. Hof. facit. c. grāne. xl. q. iii. Item. l. iii. h. si duobus. quā glo. adducit. p̄ p̄traria op̄i. facit. p̄ hac op̄i. vt nullus sit ligatus. nam ibi in fi. dicitur q̄ si legatum fuerit factū titio et non appetet de quo tīcio te statior senserit nulli debetur legatum. Item excōicatio non debet ligare v̄lra intentionēz excōicantib⁹. Nam potestas et voluntas debent cōcurrere ad expletionez cōincidēt rei vt in. c. com sup. de offi. dele. et ū. l. multum interest. L. si quis sibi vel alteri. iste excōmuni cans non habuit antīnum excōicandi nisi vīnum ergo non debet esse vterq; excōmunicans nec alter ex quo nescit de quo senserit. nam p̄sertim in istis sp̄ūalib⁹ pura recta et certa debet esse sententia ic. de conse. dī. iiij. remulerunt. et. c. soleat. Et faciūt ista ad q̄onez. Sa ceros ī die forte pasce volebat cōmunicare popu lū et habebat an se hostias. xi. quas tū putabat. x. p. tulit simpliciter verba cōseccrationis. querē vīru omēc xi. sint cōseccrate vel. x. tantū vel nulla. Et salua deter minatione ecclesie p̄ducit hic Cal. q̄ si habebat an si mū p̄secrandi. x. et non plores nulla erit p̄secrata et incertitudo viciat. Nam vt dīpi recta et certa debet ēē intentio ī istis sp̄ūalib⁹ et intentio est necessaria ad perficiendum opus vt ī iurib⁹ hal. et p̄ hac op̄i. fa cit ista glo. ī fi. nō enim appetet quas ex illis. xi. vo luerit consecrare.

Sī ordī
Vm ab ecclesiārū. n̄ subiec
ep̄o p̄fent ī sibi subiectū iustā cōfūrā ecclesiā.

foto Ammerländer

*Ecclesie habentes in p[ro]cessu
di presbiterorum fidei*

ep[iscop]us illa servare debet et ea sine satisfactio[n]e et conscientia
preferentis relaxare non debet. Primo ponitur exordium. ex quo scđo insert mandatū ibi quia p[ro]pter. Vnde
p[ro]mo ex subscriptō q[uod] applicat platoz venit nō solū ep[iscop]i
et superiores b[ea]tū interiorē h[ab]entes iurisdictionē q[uod] clau-
tus p[ro]bat in. c. i. d[icitu]r et qualit. quinto dixit b[ea]tū Hosti.
q[uod] etiam simplic[er] curatus d[icitu]r platus vt patet hic in pleba-
no. sed dic tu me? q[uod] ex lata significacione sacerdotes
prochialium eccl[esi]az possunt dici plati q[uod] plunt par-
rochialis in foro anime et hoc respectu plebanus p[otest]
dic platus. hoc p[ro]bat tex. in. c. tua. j. de de. egro. et pro-
batur ab allusione vocabuli vel etymologia vocabuli.
nam dicit platus quasi p[er] alijs dicitur vel ante latus sed
stricte illi soli dicuntur plati qui habent iurisdictionē alii
quā solum contentiosi. ad hoc tex. iuncta glo. in. c. decen-
tias. de iudi. et ibi dixi. ad idem tex. in. ele. dudum.
de sepul. vbi per se sit mentio de platis p[er] se de sacerdo-
tibus curatis. et hoc mō p[otest] intelligi tex. nam iste ple-
banus habebat hic iurisdictionē q[uod] patet ex eo q[uod] excō-
municabat prochianos suos q[uod] intellige de iure spāli.
puta ex p[re]scriptione vel p[ro]uilegio nō aut de iure coi. vt
dixi. o. c. p[re]cedenti. nam istud est situatu[n] sub rubrica. de
offi. iudi. ordi. Et certum est q[uod] plebanus nō est index or-
dinarius prochianoz suoz in foro contentioso. loqu[im] ergo de iure spāli. Vnde ergo q[uod] rector eccl[esi]e par-
rochialis habet curam prochianoz suorū sive sunt laici
sive clerici. Ex quo nō q[uod] inhabitantes in prochiae licet
sunt clericia sunt tū prochiani illius eccl[esi]e ad hoc facit
de conse. di. i. et hoc attendendū rbi dicit q[uod] clericū de-
bet cōuenire una cū laicis ad audiēdū divinā in eccl[esi]a
cor. Vnde tertio q[uod] appellatio sententie censure cō-
p[ro]batur sententia excōicationis et intersecti. addit
et suspensionis vt in. c. q[ui]renti. de v. signi. Itēz nō
hic exp[re]sse q[uod] prelati inferiores ep[iscop]is possunt ferre ex-
cōicationē in subiectos. cōcordat. c. sicut tuis de limo.
et. c. cum eccl[esi]a. de ma. et obedi. et. c. h. de eo qui or-
tar. rete. Item nō q[uod] excōicationē latam a prelato
inferiore subditō ep[iscop]o p[otest] ep[iscop]o relaxare si est irra-
tionabilis. si autē rationabilis non debet tam relaxare sed
debet remittere ad suū excōicatorē. Quid autē si de scđo
relaxauit dic vt in glo. fi. in fi. Ultimo nota q[uod] si
superiores debent facere obseruari sūnas latae ab inferio-
ribus et sic videlicet scđm Iann. q[uod] maior iudex debet mā-
dere executioni sūnias inferioris. ad idem. l. p[ro]perandū
h[ab]ent. L. de iudi. et. l. a diuino p[ro]p[ter]o. ff. de re iudi. et
hinc sumpta occasione. Iann. tractauit nūquid isti infe-
riores plati possunt eoz sūnas mādere executōi an yō
debeant recurrere ad supiorem et refert cōtrarias op[er]i.
Finaliter ponit nō. dictū ior[um] q[ui] giber iudex sive delegat
sive ordinarius potest exercendo iurisdictionē quā h[ab]et
suā sūnias mādere executōi b[ea]tū quā nō habet exercere

nō p[otest] et tunc debet ad supiorem recurrere. Exemplū
quilibet index eccl[esi]astica p[otest] excōicare etiā si sit de
legatus inferioris a principe vt hic et in. c. ex litteris.
d[icitu]r offi. dele. vnde excōicando et iterdicēdo nō p[otest] suas
sententia mandare executōi q[uod] non exceedit metam sue
iurisdictionis vt pbatur in. d. c. ex litteris. Item pone
exemplū in rectore scholarū nam poterit interdicēdo
igressum vel delendo scholarē de matricula vel q[uod] qd
simile suam sūniam mādere executioni sed iurisdictiones
quā quis non habet non potest exercere vtp[er]puta alios
index qui non habet ea que sunt merita nisi im-
periū non potest manualiter ponere quem in possessionē
vel vincere ad carcerem vel quid simile exercere vt i. l.
iubere canere. ff. de iuris. om. iudi. vnde pro illis et si-
milibus debet recurrere ad supiorem habentē p[ro]tator
et sic intelligit. l. a diuino p[ro]p[ter]o. p[ro]p[ter]o. Hanc materiam ple-
nissime examinani in. c. si quio cōtra clericū de foro
cōp[er]e. et dic vt ibi in glo. i. in fi. Vnde bene h[ab]at gl.
ex qua collige duas regulas. Prima q[uod] electus a col-
legio vel vnueritate vel deputatus per supiorem ha-
bet iurisdictionē ordinariā in illos de colligio licet iste
platus subsit ep[iscop]o. Secunda regula ē q[uod] illi plati qui
presunt collegio vel alias habent iurisdictionē puta ex-
cōsuetudine p[otest] excōicare sibi suos b[ea]ctos et anathema-
tizare non possunt. Anathema p[ro]p[ter] solia ep[iscop]is. et idē
nō. h. q. i. nemo ep[iscop]. Advenit tū q[uod] inter anathema et
excōicationem non est differentia quo ad vicula. nam
vtracq[ue] est excōmunicatio. et dicitur anathema quasi
supēma maledictio de quo vide q[uod] nō. in. c. cum non
ab homine. de iudi. sed anathema fertur cum maiori
solemnitate q[uod] excōmunicatio nam fert ep[iscop]us circūstan-
tibus sibi. xij. sacerdotibus et candelis accessis prout
habetur in. c. d[icitu]r. xi. q. iij. et debet fieri inde absolutio
cum maiori solemnitate q[uod] fit ab excōmunicatōe de qua
dicendum vt habetur in. c. cum aliquis. ea. causa. et q[uod]
vnde anathema exceedit excōmunicationes quo ad ma-
iorē solemnitatē et quo ad op[er]i. vulgarium et ad ter-
torem et in difficultate absolutionem obtinendi. et ex
his glo. videtur tacite excludere simplices sacerdotes
curatos qui non presunt collegio isti non possunt excō-
municare. Circa materiam huius glo. dicit Hof. attē-
dendā p[ro]suetudinē in iurisdictionē istoz inferioroz Iann.
et hosti. videtur satis hic p[ro]cor. q[uod] op[er]i. glo. dicit enim
q[uod] ad h[ab]et et quis habeat ordinariā iurisdictionē in dei-
cos seu religiosos opt[er]e q[uod] eligat ab vniuersitate seu col-
legio. et obtineat p[ro]firmatōe a supiore h[ab]ente p[ro]tator. ad
h[ab]et. c. nibil. d[icitu]r elec. et q[uod] habef[er]i au[tem] d[icitu]r defen. cib. h. q. d[icitu]r
et etiā isto. optere q[uod] vniuersitas q[uod] illi elegit sit dei-
cor vel religiosoz q[uod] al[tern]at nō posset dare iurisdictiones in
personas eccl[esi]asticas. Item oportet q[uod] iste electus sit
destitutus quia alias iurisdictionē spiritualis in eum non

De offi. iudi. ordi.

caderet ut in. c. cum cam. de prescr. r. c. ecclesia s. p. Et ex his alias dixi et etiam nunc firmo qd si vniuersitas scholarium est secularis rector electus ab vniuersitate eccl. si sit clericus non propter hanc iurisdictionem i scholares clericos qd ut dixi vniuersitas secularis dat iurisdictionem spualem non aut spualem qd cum laici non sunt spuales non potest eligendo transferre iurisdictiones spualem et multo fortius hoc procederet si rector esset laicus. quod autem cognoscatur an vniuersitas sit secularis vel ecclesiastica dic qd si maior pars est secularis ceterum vniuersitas secularis ut dixi plene in. c. ex litteris. de consti. et bar. ponit in. l. fi. ff. de coll. sl. et vide an clerici subiectantur rectori maxime si sunt cines ea qd plene terigit in. c. si diligenter. de fo. p. pe. De uno etiam dubito. presupposito qd vniuersitas scholarium sit ecclesiastica nunquam electus in rectorem possit habere iurisdictionem in clericos ex quo non recipit iurisdictionem a superiori ecclesiastico. nam host generaliter loquendo et in. in. p. n. sac. glo. dicit opotere ut electus confirmetur a superiori postea in medio glo. non videtur aliquid repetere de confirmatione. vni potest dubitari non quid clerici exercentes professionem licitam faciant collegium extra ecclesiam ita ut electus per eos in rectorem habeat in ipsis iurisdictionem. nam o. laicis certum est qd si exercent alios prof. licitam puta qd sunt scholares barbitonores futores et similes potest enim isti se congregare et eligere sibi rectorem qui habebit ordinariam iurisdictionem in civilibus in his que sunt occasione societatis et professionis. et quamqz possunt isti pueniri sub isto rectore si tamen pueniuntur sub maiori iudice loci puta praetate non potest declinare illius iurisdictionem ut est casus non in. l. fi. L. de iuris. dm. in. Et non habet in. et bar. in. d. l. fi. nam in clericis ut dixi dubito p. c. signis casti. de fo. p. pe. r. c. de persona. xi. q. i. nam episcopus est eorum ordinari nec debent facere sibi ista collegia ex quo non sunt in ecclesia vel saltem non habent confirmationem ab episcopo nullo enim iure hoc cauetur et ideo per illam. l. fi. que loquitur in laice non recederet a dispositio canonum disponentium super iurisdictione clericorum in hoc tamē vide quod dixi in. d. c. si diligenter. vnum tamē scias qd cessante consuetudine isti qui sunt de collegio ecclesiastico licet subiungit eorum predato inferiori utputa preposito ecclesie collegiate tamen in criminalibus coram solo episcopo sunt conueniendi. xvi. q. q. vñis in fi. Item in civilibus si pueniuntur coram episcopo non potest declinare suam iurisdictionem et dicere qd volunt conueniri sub eorum plato inferiori qd episcopus periret in iurisdictione eius istis platis inferioribus et locis egenentoni ar. in. d. l. fi. et sentit habet in. in. nisi aliud habeat consuetudo et per hoc quod dicam in glo. se. In monachis tamen aliud videtur descendit. s. qd primo loco conueniendi sunt coram eorum abbatte et non coram episcopo quia immediate habent abbates loco dei supra eorum capit

vt in. c. si religiosis. de elec. li. vi. et in. c. q. de testa. eo. li. p. monachus magis tenetur obediens abbatii qd episcopo ut nota. glo. xi. q. ii. q. resistit. et habet abbas iurisdictionem in monachos etiam in criminalibus ut p. in. c. ea que. et in. c. in singulari. de sta. regu. vñicius deliquerit et vii. q. i. abbaces. si tamen est crimen qd venire imponenda depositionis tunc non abbas sed episcopus cognoscere debet. d. c. vñis. in. fi. et xvii. q. i. monasteria. Idem si abbas est negligens in corrigoendo ut. j. eo. quanto. et in. his sunt op. ut non. in. d. c. q. i. tamen id quod dixi puto verius et vidi velle Jo. de lig. in die. ne in agro. de statu regu. plenissime vide circa hanc materiam qd me dicta in. d. c. si qd p. tra die. in repetitio. et in. c. cum p. tingat. in. cle. eo. ti. vbi tractans quā iurisdictionem habeat omnes isti inferiores prelati contra episcopum. Unum tamen scias qd nullus contra episcopum iure omnium habet territorium in dioecesi p. tota diocesis est territorium episcopi in spiritualibus. xvi. q. vii. omnes basilice. et in. c. i. s. eo. et in. c. cu. ep. j. e. li. vi. Ex quo inseritur qd si clericis deliquerit in monasterio alius cuius abbatis non subiectur ratione criminis iurisdictionis abbatis est episcopi loci. ad hoc. c. cu. p. tingat pal. Huius autem inferior episcopo possit prescribere territorium contra episcopum dixi plene in. d. c. cum p. tingat. et fin. hec iusta istaz glo. In glo. i. ibi semper presumitur. vult ergo glo. qd excommunicatio semper presumenda est iusta donec p. betur p. trarium. tu dic hoc p. cedere si non fuit appellatum si non fuit appellatum non suspendat vinculum ut in. c. pastoralis. de app. tamen suspedit presumptio iusticie. unde oportet qd superior p. betur eam iustum sit p. tingit in alijs sententijs ut non. in. glo. in. c. bone. el. q. o. postu. p. la. et tene illud menti. facit qd ipse non. in. c. cu. in. iure. s. de offi. dele. In gl. fi. ibi cum sit superior et ordinarius non singulariter iustum gl. et non tradas oblitio ex ea enim inseritur ad id qd super dixi qd isti plati inferiores habeant iurisdictionem in illos de collegio eorum. non tamen eam obtinent excluso episcopo sed ac cumulatim ad episcopum ita qd isti non faciunt gradus s. episcopos concurrit tanqz generalis ordinarius et isti inferiores tanqz speciales et ex his inserit ad solutioem glo. qd dicitur valere absolutio facta ab episcopo. Et isti qdam tenuerunt contrarium ut Hug. et Guili. na. et Archi. in. c. q. de consti. li. vi. et in. c. vñico. de maio. et obe. li. vi. alij tamen doct. comuniter sequuntur glo. et adducunt qd habetur in au. o. defens. c. i. p. n. vbi dicitur qd defensor cinitas cui equipat episcopus potest cognoscere de causis subditorum omissis magistris inferioribus. ad idem p. op. gl. facit. c. venerabilibus. s. vbi antem. de sen. excom. li. vi. et dicit ab his qd vbi periret iurisdictionis immediata et mediata vallet absolutio facta a superiori. et idem in effetu sentit habet. dicitur qd vbi eae sunt primates superiori et inferiores si superior citat preferendum est ar. in. l. iudicium. ff. de iudic.

secis ante finem eum ubi cause non sunt p̄tinentes ponit exemplum in monacho q̄ magis tenetur obediens abbatii q̄ ep̄o. Item in subduo ep̄i q̄ magis tenetur obediens ep̄o q̄ archiep̄o. Et ultimum est aboliens et datur ut i.c. pastoralis q̄ co. in monacho in sententia op̄i. Quod nam apte sentit quod s. dixi in causa monachi q̄ est prius tractanda coram abbate q̄ coram ep̄o et vide quod nō ad materiam glo. in. c. pastoralis q̄ co. preallegato t̄c.

Si ordinatio vacantis

VIII VOS. ecclie etiam patronate ex iusta causa differtur est ibi per ep̄m iconomus ponendus. Eōis diuisio. scđm ibi fraternitati. Nota primo argumentū optūnum ex t̄c. q̄ nō eo ipso q̄ patronus presentat indignum est p̄tuatus potestate p̄tentandi. nam si hoc esset verum cum hic p̄supponat q̄ presentatus esset indignus nō ponere iconomus i. q̄ p̄uidet de rectore. de h̄ dic ut latius. q̄ dicā. Nota scđm q̄ ubi differtur, p̄uilio ecclie nec superior potest in iudice, p̄uidet de rectore debet ibi ponere iconomus. Et ex h̄ et ex t̄c. habes casum q̄ qui nō potest ponere rectorem in ecclie ponat iconomus. Et facit optime iste t̄c. ad p̄bandū. q̄ capitulum sede vacante potest ponere iconomus in b̄nificijs vacantibus quoq; collatio pertinet ad ep̄m. vñ i. caplū nō succedat in p̄tate p̄ferendi talia bñ ficia ut in. c. vñico. ne. se. vacan. li. vi. potest in ibi ponere iconomus. ar. bñc et h̄ videtur velle. Jo. an. in. d. c. vñico. ne. se. vaca. li. vi. qd dictum tene menti. Ultimo nō qd faciendū de redditib; p̄uenientib; ecclie vacantiam debent pueri in utilitatem ecclie rei p̄seruari p̄ futuris rectoris. ergo nō dñ ep̄s vel alius platus vel patronus illos fructus occupare immo accipites incursumt bōdie penas. de q̄ in. c. li. q̄ eo. li. vi. Et in ecclie cathedralibus et collegiatis vacantibus nō h̄ locum pena. c. q̄ sepe. de elect. eo. li. In gl. i. in fine. vult ergo glo. q̄ id qd disponitur hic habet locum in ecclia que est iuriis patronatus clericorum. et idem L. an. hic dicens q̄ t̄c. narrat factum unde finit hosti. idē in vñis q̄. Et tu dic melius post Inn. q̄ enim ministerio t̄c. p̄uidet solum in ecclie patronatis laicorum q̄ patronus laic. i. q̄ defendere bona ecclie. xvii. q̄ vñ. filij. nō tamen habet custodiam ecclie vacatis nisi sit prīilegiate vel hoc habeat ex consuetudine op̄ probata p̄ sedem apostolicam unde cessante approbatione pape non valeret consuetudo scđm l. hosti. et laicus habeat custodiam ecclie vacatis. ar. in. c. i. d. c. suetu. et in. c. cum terra. de elect. Et nota. bene h̄ verbū q̄ in multis ecclie de facto servatur contrarium. sed si patronus est clericus tūc ipse habet custodiam ecclie vacantis ar. in. c. bone. de appell. et in. c. cum et planare. q̄ in ecclie de prīile. Et ideo tunc non ē pondus iconomus per ep̄scopū. et ideo hec l. r. a. voluit p̄

videre cum persona nō ecclesiastica h̄ patronatum et tene menti ex hoc istum t̄c. scđm hunc intellectum et in teilio p̄tronum ecclasticum cum cui p̄petit usus p̄tronatus rōne ecclie. nam si p̄petret rōne patrimonij talis ē censendum in h̄ iure tanq; laicus et le. et nō. c. n. c. q̄ dilect? de in. patro. Tractat etiā hic doc. q̄ h̄ beat custodiaz ecclie cathedralis. ego de omnib; plene dixi in. d. c. bone. et dic ut ibi. In glo. q̄. in. fi. nō bene istam glo. ad quam quotidie fit remissio cuj; q̄ritur nunq; patronus p̄tando indignus sit p̄tuatus ipso facto. p̄ ea vice p̄tate p̄tandi et concludit glo. q̄ si est patronus ecclasticus p̄tuatur ipso facto lecus si ē secularis. sed ad. q̄ si q̄ oratori deuenit. qui facit i. c. trarium. R̄ndet q̄ non p̄cedit de iure canonico quia standū est canonii et non legi. l. a. ic p̄clusionem glo. in pugnat Jo. an. p̄cederet emi si canon exp̄sse diceret q̄ non sit p̄tuatus h̄ nullibi canetur ergo standū est legi nō obstante si dicas q̄ patronus secularis potest variare p̄tando scđm ut in. c. cum aut. de iure patro. q̄ illud posset. p̄cedere q̄n p̄tasset idoneum yci indignū ignoranter ita q̄ non esset p̄tuatus op̄i. glo. tenet Archi. i. c. i. de p̄ben. li. vi. Sed hosti. h̄ p̄cile tenet q̄ sit p̄tuatus si scienter p̄tavit indignū. et tenet Inno. in. c. p̄posuit de fi. p̄s. licet hic loquas alternative. dicit etiā q̄ parvum esset laicus ppter ignorantia Jo. an. p̄cudit q̄ si laicus scienter p̄tavit indignū et persistit i. illa p̄t. i. one p̄ q̄tnor menses sibi p̄fixos ad p̄tandum extinc poterit ep̄scopus. p̄uidere de alio q̄ parva sunt nullū p̄tare vel minus idoneū ut in. c. i. j. de trans. pla. et i. c. tue. de cle. non refi. vñ sicut ep̄s potest p̄uidere clauso quadrimestri et nemine p̄tato ut in. d. c. vñico. de iure patro. li. vi. ita si fuit p̄tatus indignus. sed si tempus p̄fixum patrono non ē lapsus poterit p̄tatio lectoris aliū p̄tare si p̄tus p̄taverit indignum. nam si si citum est patrono seculari variare q̄n p̄tavit idoneū fortius debet esse licitum si p̄tavit indignum. nam i. ra admittunt facilis variationem contra acutum nullū ut in. c. nō. de cle. Sed si patronus ecclasticus ignoranter p̄tavit indignum nō potest variare t̄c. ad cassatō n. c. n. et post cassationem habet tempus integrus ad presentandum ar. in. c. si electio. d. electi. li. v. et ad q̄. si quis oratori domum. Respondet Jo. an. q̄ non probat q̄ ep̄scopus possit alium instituere praesento indigno quia solus dicit q̄ presentato indigno debet ep̄scopus procurare ut instituatur idoneus quod potest intelligi solicitando. l. s. patronum. cum hac op̄i. Jo. an. transit hic do. an. Et tu vide S. t. p̄silio. c. xij. p̄p̄fusum. ubi videtur tenere op̄i. illius glo. nihil tamen boni adducit. Et do. de rota decisi. ccv. apte tenet contrarium q̄ patronus sit p̄tuatus per. d. q̄ si q̄ ora tori domū. Jo. de lig. idem hic adducit. nō si eligētes vel habētes collatōcm de iure cōi p̄tavint ipso facto

De officiis iudiciorum

digendo vel instituendo indignam ut in c. cam in cuius de elect. fortius idem dicendum in patronis qui habent presentationem ex sola gratia. Ad idem optime facit tex. in an. de eccl. titu. in. s. si quis edificationem vbi dicitur si patronus pfect hospitali rectores indigni episcopi illo remoto dicitur ponere idoneum et hanc op. puto et ristimatis. Et do. car. sequitur op. glor. Et ad. s. si quod oportet domum. Dic quod missio Jo. an. non est bona quod tex. ibi dicit. quoscumque putauerit et c. et sic episcopi huius ponere idoneum pfectato indigno per patronum. Et ad istum tex. dic quod non loquitur quoniam scienter fuit presentatione indignus. hanc op. videtur sentire Bar. in. l. cu. qd. ff. de. l. iij. et ibi bo. tex. iuncta gl. vbi pbat quod si quis habet electorem ex dei spolitione testoris si eligit indignum pueratur ipso facto pfectare eligendi quod nota. Adducit aliam bonam rationem vbi cum aliqui ex privilegio seu gratia ppetit prius elegendi vel postulandi si scienter eligit vel postulat indignum ipso facto perdit pfectum sibi tributum quod dicitur abutitur pprivilegio tex. est nota. in. c. gratum. d. postu. prela. fact. c. pprivilegium. xi. q. iij. Sed patronus huius potestate elegendi seu pfectandi de gratia. ut in. c. l. de iure patroni pfectando ergo scienter indignum abutitur gratia. et sic debet esse pueratus. p illa vice et hec notabis. Et quod dixi quod potestas denovilitur ad episcopum. intellige si episcopus habet potestatem instituendi sed si potestas instituendi pertinet ad alium puerum abbatem vel capitulum tunc ius patroni devoluitur ad babentem institutionem et sic habebit liberam collationem. hoc voluit glo. singu. quam semper te nebis menti in cle. ynaica. de supp. neg. prela. et sic nota quod illud ius patroni denovilitur ad eum qui huius ipsam institutionem licet de iure spali. In glo. penit. nota primo ex ista glo. intellectum ad. c. qm. t. c. cum ppter de iure patroni. in quibus dicitur quod si questione super iure patronatus non decidatur. et tempus pfectum patronis ad presentandum quod episcopus debet ibi ponere rectorem salvo iure vincentis. Illa iura procedunt quando questione est inter ipsos patronos de iure patronatus ita quod non appareat quod eorum sit patronus. nam ppter contentione non dimittit ecclesiam vacare. Si autem est questione inter patronum et episcopum super iure patronatus non habent locum illa iura. nam si dicemus contrarium episcopus sepe fingere casum et negaret patronum esse patronum solum ut lapsu tempore pfectio ad presentandum ipse puidetur. Idem est quando est contentio super presentatione iam facta nam tunc nisi prius decidatur illa questione debet episcopus puidere de rectore. Inde non habent locum tunc illa iura licet illa non decidatur. et quatuor menses vel sex. nam cum ex presentatione acquiratur ius pfectato ut notatus fuit in. c. dilectus. s. ii. p. non debet preiudicare presentatio si questione non decidatur. et tempus pfectum ad pfectandum alias de facili posset supplantare patronum. nam eis non tenetur

pfectare in fine termini et episcopus habet examinare personas et facere edictum iuxta formam in. c. fi. de elec. non possunt de faciliter ista questione expediri. et illud tempus et hoc idem volunt coiter doct. hic. Secundo nota ex glo. quod ad illius spectat custodia ecclesie vacantis qui habent ius instituendi seu conferendi licet sit non episcopus. quod dicit Jo. an. bene notandum et nescio alibi istam glo. potius enim probatur ratione quod iure. nam si habet iste ius puidendi ecclesie de rectore videtur quod debeat habere curam regum ipsius ecclesie donec prouideatur de rectore. probatur gl. allego bo. tex. in. c. fi. i. eo. l. vi. Et facit quod non. gl. in. d. de. i. de supp. neg. prela. quod intellige nisi patronus sit persona ecclesiastica quod tunc ipse non habens ius instituendi habebit custodiad ut probatur hic a contrario litera et puto quod is qui habet custodiad de iure potest ibi ponere iconem ar. in regula qui per alium facit de re. iuris. l. vi. Ultimum quero nunquid. et tempus pfectum patrono ad pfectandum possit episcopus ibi ponere iconem. quando custodia ecclesie ad eum spectat hosti. quod sic unde puto quod cum superior percepit quod ecclesie proximo non est puidendum quod semper poterit ibi ponere iconem ne bona ecclesie dilapidetur. Et aduerte nam istum iconem puto institutum posse non solum quando est contentio inter patronum et episcopum sed etiam nulla questione vigente reputata si patronus dicit ego nolo nunc pfectare quia non habeo personam idoneam per manus volo differre per tempus mibi definitum a lege nam tunc satis est puidere super hoc de icono. et hoc probatur per tex. ibi vel alia de causa tecum. Idem dico si beneficium non est iure patronatus habens collationem vult differre cum habeat sex menses ad conferendum. ut in. c. q. de concess. p. b. Nam ne ecclesia stet tanto tempore sine gubernatione poterit iste ibi ponere iconem et hoc probatur habito respectu ad mentem iure non enim intelligit magis puidendum ecclesie patronate quod libere est de patronata sit mentio quod sepe differt pfectio ppter presentationem patronorum. Abb.

Xpte a populo suppeditat vera causa quod fuerat excusat dicitur illud remittere ad papam. Si vero sibi non pstat est tamquam sibi virginis suspicio contra eum debet cogere eum se purgare. Lysis divisio. secunda ibi taliter Rudemus. in qua distinguuntur et secundum membra ibi si vero. Nota primo ar. ex tex. quod absolutione facta ex falsa causa non tenet oportet ergo ut absolutione teneat quod expressa sit vera causa excusationis. Idem videtur dicendum in absolutione a quolibet peccato quod nisi peccator expresserit delictum cum suis qualitatibus quod habeant gravare delictum non psequitur veram absolutionem. facit quod le. et nota. de penit. d. v. c. i. in prius. Non scio quod episcopus potest compellere sibi suspectum de certo delicto ad se purgandum quod an sit vero indistincte

dicam cum glo. si. Nota tertio modum procedendi
per eos qd dicunt se obtinuisse dispensationem sup irre
gularitate vel alia inhabilitate et dubitatur an expresse
runt in impetracione veram cam. Oppo. contra tex.
nam ex quo isti expisserant aliam cam non erat dubitis
dum de nullitate absolutionis. ar. opti. in. c. cu pro ca
de sen. excō. Seco. dicit doct. qd in literis absolutionis
no erat expressa aliqua causa sed nunc presumebas qd alia
causam expresserint. et hec presumptio oriebatur qd p
nefando criminis fuerunt excōicati et in litteris dicebāt
simpliciter qd fuerunt absolūti nec mādabas aliquā satis
factio unde non erat verisimile qd isti expressissent ve
ram cam. hodie vero ex stilo curie exprimitur ca i lite
ris absolutionis. Seco o querit quomodo p̄stare po
tentia qd isti supresserint veram causam i litteris cum no
exprimitur. Solutio per p̄fessionem istorum. nā forte
alioz dixerunt vel erant testes p̄ntes quando expresse
runt falso. Ultimo h̄ queritur quid si isti non po
terunt se purgare. Dicunt doct. et bene qd habebūtur
p̄ coniūctio. vt in. c. insinuat. et i. c. d̄ hoc. de simo.
et c. accedens. de accusa. et qualiter sit p̄stanta purga
tio dic vt habetur i. c. quotiens h̄ d̄ pur. cano. In
glo. i. ibi quod non credo verum et hec op̄. glo. cōmū
niter teneatur. Et nota ex hac glo. qd absolutio no tenet
non solū cum exprimitur falla causa sed etiam eis no
expressit omnes causae ppter quas fuit excommunicata
tus alias absolutio no p̄dest. et hoc potest adduci ad
qōnem qui exp̄essit sacerdoti unum peccatum et reli
qua subterit nunquid teneatur illud iterum confitei
an sufficiat confiteri ea que tacuit. H̄ta glo. potest ad
ducī p̄ op̄. qd sufficiat tacita exprimere. hoc posse et p̄ce
dere si p̄ obliuionem omisit alia peccata. sed si seriole
qd voluit confiteri p̄ partes forte aliud esset dicendū qd
apparet qd non fuit bene p̄tinus de illo peccato. d̄ hac
qōne vide glo. de peni. d. i. no t. bi dico. que ponit ca
sus i quibus tenetur quis itaq; confiteri peccata sua et
notabis eam. Seco nota ex glo. qd a pluribus ex
cōicationibus p̄t q̄s liberari vnicā absolucionē dū
modo absoluens habeat p̄tatem iure p̄prio vel ex cō
missione alioz. Tercio no ex glo. si. vna dñiam iter
absolutionem et excōicationem. nam excōicatio lata ex
falsa ca tenet secus in absolutione. Sed ego no puto
veram hanc dñiam. nā si excōicitor credebat cam vez
qd erat falsa erit excōicatio et tunc fuisse excōicatio si
si sciuisset illā falso p̄to qd ille non erit excōicat. I^z
cantū sit obtinere absolucionem. Excōicatio em̄ sumit
vires ab intentione excōicitoris ad hoc facit qd no. p
glo. in. c. h. de testi. co. et in. c. p. t. g. de offi. dele. et i. c.
i. d. iudi. sed vbi excōicitor intendebat oīno excōicare
tūc excōicatio tenet l^z sit iniusta et ita loquuntur iura al
lega. in glo. et idem est l^z i absolucione qd si absoluēt in
tendebat oīno absoluere etia si ca expressa oīno esse

falsa vel iniusta tenet absolutio ut i. c. venerabilibus
i. s. vbi autem de sen. excō. li. vi. vbi tex. nobilis h̄ec
ob. pdictio. c. qd circa. de quo glo. opernit qd cōter il
le tex. intelligitur qd dispensatio ibi no tenet ppter et
p̄ssonem false cant. papa illā toleravit grande et p
h de si. p̄. c. i. t. h. li. vi. vbi patet qd dispensatio ē mul
la si fuit obtēta p surreptionem. In glo. s. in s. ad
uerte qd hoc glo. videlicet destinare tex. nam i lra nulla fit
mentio de infamia sed solum de suspitione. Itē seque
retur ex glo. qd ex suspitione urgenti sine infamia no pos
set indici purgatio cuius contrarium pbatur i. c. inter
de par. cano. vbi tex. notabilis ponit insipitionem et in
famiam p causis sufficientibus ad purgationem indi
cendam. unde Inno. et ihost. dicunt hic qd episcopi
suspitione sufficit. dixit tamen Inno. quod suspitione
debet esse v. gen. i. magna. Et pro dicto Inno. opti
me facit. c. iua. i. de cohæderi. et mali. Jo. ar. p̄cordā
do dicit qd aut ē suspitione solius ep̄i dādētina et no suf
ficit ar. vi. q. i. si tñ. t. c. placuit. et nota hoc dictum.
Aut est episcopi et alioz et probabilis et tunc poterit
indici purgatio. ad hoc vide bo. tex. cum glo. et qd su
per ea nota. in. c. omnibus. h. q. iiii. ego hunc articulū
latins examinaui. in. c. qualiter et quando. d. q. de ac
cusa. et dic vt ibi. Nicolaus abbas.

Propter periculū

Ignificauit. anime supplet ordinarius desidiam vel maliciā delegati. si da
rios summa sic. Si ex desidia vel maliciā delegati pa
pe qd p̄suerat i peccato ordinari loci p̄t suppiere no
obstante qd ca fuerit delegato p̄missa et ē casus notabi
lis et singularis. Communis dñs. s. ibi cum itaq;

h̄o qd stantes in peccato incestus etiā sub colore
matrimonij possunt et debet excōicari per episcopum
loci. intellige si moniti nolunt a peccato desistere quia
excommunicatio non est ferenda immediate ppter deli
ctum sed ppter contumaciam surgentem ex delicto ut
in. c. sacro. d̄ sen. excō. nota glo. xi. q. iiii. Episcopi. bo
die vero contrahentes scienter i gradu prohibito sunt
ipso facto excommunicati vt in cle. vnicā. de p̄san. et affi.

Secundo nota casum singularem i quo ordinari
supplet negligientia seu maliciam delegati pape et im
pedit se de causa alteri cōmissa per papam. s. quando
ex negligentia seu maliciā delegati nutritur peccatum
vñ l^z iste tex. loquatur cum aliqui remanent i peccato
incestus. idem tamen est sūm doc. in quolibet alio pe
ccato narratur em̄ h factum vñ ratio vera decidēt fuit
ne partes remanerent i peccato et ideo vbiāq; subest
talio causa semper ordinariis potest insurgere et occi
rere ut peccatum eviteretur. Et ex hac rōne dico qd etia
si ep̄s nonq; prius excōicasset et nec aliter contra p̄ea
processisset sed es a primordio fuit p̄missa delegato si
delegatus est negligens i pcedendo et partes intam

De offi. iudi. ordi.

remanet i peccato poterit et debet ordinari. procedere contra partes saltem excōcando nisi procedant in causa coram delegato. Ecce autem est ubi non imminaret p.c catum utputa qz causa esset pecuniaria. nam tunc delegato pape negligente ordinari? se non intromittit sed re curriendi est ad ipsum papam sed et hosti. et bene. nam exqz causa fuit cōmissa delegato exemplia emanibz ordinari. vii non potest ordinari? le intromittere ut in. c. studiū de offi. lega. na rōne peccati ponit h̄ casus spālis. Secus ergo ubi non imminet peccatum. ar. hic per locam a speciali. et hec nota. Sed qz si papa absolvit expressa falsa causa. Dic qz absolutio teneret et ea non obstat posset ordinarius procedere ptra partez ar. s. c. pp. Et dubium est qd si papa de omnibus certificatas absoluit et mandat ordinario ut deinceps illos non molester nungd tegetur ordinarius in h̄ obediēre pape. So. dicit hosti. multum notāter qz aut ē causas in quo papa potest dispensare et tenetur illi obediēre. aut non potest dispensare et non debet obediēre qz potest tenetur obediēre deo qz pape. xi. q. iiij. qui resistit. et c. dñs. et c. iulianus. Et nota singulariter hoc dictum qz ex mandato pape non tenetur ordinarius aliquos admittere i peccato mortali. et idem sentit Jo. an. in. c. si qn. de rescr. cum papa mādat puidet notorile indigno de aliquo bñficio et est tanta indignitas qz sine peccato pareri non potest. idem sensit Znn. in. c. inquisitiōni. de sen. excō. ubi notāter dixit qz pape parendum non est ubi ex suo mandato psumitur malum futurz v̄l aliquid scandalum. pbatur hoc rōne. Abandādo id qd i se est peccatum i quo dispensare non potest excedit fines sue potestatis quia papa non recipit potestatem peccandi. xl. di. c. i. et ideo sibi impune non paretur cum non sit ibi censendus papa sed pauata persona ar. in. l. si. de iurisd. om. iudi. et in. c. h. de p̄st. li. vi. Et idem dicit in. l. ipsius pape vel cuiuscunqz p̄ncipis. nam si est in iusta et p̄tinet in se peccatum non remissibile per ipsum p̄ncipem talis lex non est a subditis recipienda. iiiij. di. Est autem lex. et in. l. si. L. si contra ius vel rti. pub. et sentit ibi bar. et in. l. oēs p̄pli. ff. de iusti. et iure. In glo. i. p intellectu glo. cpo. sua excōmunicatiōnis nō est serenda ab homine ppter crimen sed ppter contumaciam aut i non parendo. aut i non veniendo ut i. c. sacro. de sen. excō. et est glo. nobilis. xi. q. ii. cpi. Et isti fuerūt excōcati p hac nefaria et incestuosa cōiunctione qz male. So. glo. i. vt arbitror meta contrarij solvendo ponit duos alias intellectus. Id r̄imus qz sententia diuinit̄ p̄ns fuit lata contra istos et quia illi parere noluerūt fuerūt excōcati. Tercius intellectus colligit ex glo. sequentibus de quibus ista glo. facit mentōes qz ante sententiam diffinitivam isti fuerunt excōcati qd declarat scdm intellectum quem ponit h̄ Znn. videlicet qz index ex officio. procedens p notorio p̄tibem iostos

nolentes ab iniūcēm recedere excōicanit et sic isti excōmunicati impetraverūt l̄ras a papa in quibus dicebāt qz isti asserebant se in iuste excōcatos et mādabāt excōmunicati ut istos absoluere si ita esset alioquin mādabāt delegati ut h̄ excōrenfim tenore. c. ab excōcato. de r̄sp. Alij aliter intelligūt. s. p̄clude ut placet h̄ hosti. et Jo. an. quod etiā approbo qz non est vis qualiter cuncti fuerūt pcessum etiam si ad petitionem accusatoris. i. Znn. i. hoc aliter intellexerit nam semper ordinarius potest supplerē desidiam et malitiam delegati ferendo s̄niām ptra p̄seuerantes in criminē ut. s. latuus declarauit. In glo. i. ibi i bonore constituti puta qz sunt milites vel doctores ad quos debet mitti ut uident. ut in. l. ad egregias personas. ff. de iureiurā. Dicit tñ hic h̄ oss. nō. dictū qz ad has personas egregias de gratia sola et non ex necessitate mittitur quia d̄ iure possent compelli venire ad iudicem. l. i. q. si p̄les. ff. quis or. in bono pos. ser. Et hoc nota pro intellectu ilius. l. ad egregias. ut intelligatur de honestate nō d̄ necessitate. In glo. si. ibi incepērunt habere delegati pondera glo. aperte enim sentit gl. qz delegatus nō perdit iurisdictionem licet sit negligens vel dolosus i. pcedendo etiam si ex culpa sua foucatur peccatum ut h̄ ordinarius ergo i casu huīo. et reassumit iurisdictionem non ut diffiniat totam causam sed ut coniunctat partes non prosequentes causaz et remanentes i peccato h̄ hosti. intellexit qz delegatus hoc casu perdit iurisdictionem et ordinarius reassumit causam. sed p̄misit iudicētūtū magis placet Znn. et Jo. an. et cōiter doct. et videtur profecto magis literē consonus intelligendo p̄serūt qz h̄ fuerit appellatū. non enim debet iudex a quo reassumere iurisdictionem nisi sint lapsa fatalia appellatiōnis ut i. c. personas. et. c. cā sit. de app. Et nota ex si. glo. et ex tex. casum i in quo admittitur excōmunicatus ad litigium d̄ iniusta excōcatione absqz eo qz absoluat i p̄ncipio cause qn. s. p̄ns fuit absolutus et postea negligens i. pcedēdo et ita loquitur iste tex. alias autē debet in principio absolui nec al. d̄ audiri ut in. c. per tuas. de sen. excō. et in. c. cum contingat. H̄i. abbas.

VANTO tiam abbatis nō renocatis monachum vagabundum. Lōis. divisio scđa ibi mandamus. Nō p̄mo qz regulares nō debet discurrere per curias p̄ncipum et hodie accedentes ad curiam p̄ncipis sine licentia superioris sunt excōmunicati. de quo dic ut habetur in cle. ne in agro. s. quia vero de sta. regu. Dicit tamen hosti. qz per hoc non tollitur qz in religiosus d̄ licentia abbatis possit deputari obsequio aliquis p̄ncipis vel cpi. licet d̄ facilis propter pericula que inde sequi possunt abbas consenire nō debet et hoc tenent doct. in. c. ex rescripto. j. d̄ iureiurā. Pro hoc adduco bonum tex. q. q. viij. cum pastoris

vbi dicit qd religiosi possunt esse cubiculari episcopi
imo epis ibi inducit ut potius religiosos qd alios ha-
beant. facit qd nō. *Jnn. in. c. cum. i. t. 2. de re iudi.* vbi
tenet qd pro amico monasterij p abbas concedere ut
monachus sit illius procurator. *H*oc scđ qd pecunia
p̄gregata ex prioratibus seu alijs domibus religiosis
nō cedit ipis prioribus seu plati. Et debet prius i vili-
tate monasterij. et idem dic vñcungz religiosus pecu-
niā q̄siuerit sine ex successione cognatorum sine aliorū.
vt. l. deo nobis. *L. de epis. t. de. t. xvij. q. i. c. viii. co.* si
ue ex contractu. nam scias qd licet simplex monachus
non possit contrabere ad vilitatem suam tñ ad vilita-
tem ecclesie seu monasterij tenet p̄tract. vnde notat̄
dixit *Jnn. in. c. cum olim. cl. ij. de p̄u. qd sine mona-
chus stipulat̄ sibi sine monasterio sine imperio aliter sem-
per acquirit monasterio. ad instar serui. ad h. ff. de stip-
ulatio. l. si cōs seruo. et ibi per bar. et collige ibi ex no-
tatis p̄ bar. in. d. c. cum olim. p̄ *Jnn.* qd in acquiren-
do monasterio monachus equipatur seruo ita qd in-
raloquentia d̄ acquisitione seruo possunt trahi ad ac-
quisitionem religiosorum. et notabis ex p̄dictis qd reli-
giosus p̄ stipulari monasterio sue sine aliquo manda-
to. Dicit tñ b̄ *Jnn.* qd ex delicto monachi nō obligat̄
monasterium. Itē nō ibi si plati eoz t̄. qd ordinarius
loci non corrigit p̄mo loco religiosos Et debet monere
platos eoz vt corrignant qd si neglexerint p̄ ipse supple-
re et hoc nōbile colligitur exponendo verbum p̄dati
i. abbates seu priores. Sed si capit p̄ epis tunc no-
tabile nō colligeret Et dicent qd archicp̄ nō exercet
iurisdictionem in religiosos subiectos epis nisi prius
epos moneat ut ipse corrigat Et prius intellectus cō-
muniter tenetur. Sed hic queritur. duo religiosi ha-
bebāt singulos prioratus quos p̄mutauerūt ad initia
de licentia abbatis. et alter assumptus omnes soluēti de
bita priorie prioratus et sic habebat soluēti ex redi-
tibus secundi prioratus nunquid iste incidit in aliquā
penam. Quidaz dicunt qd sic. l. in penam. c. ij. d̄ solu-
q. p̄ alienis debitis obligat ecclesiam suam *Io. an.*
et h. hosti. tenent oppositū. Nam pecunia hic cōgregata
ex prioratibus p̄ueritur in vilitatibus monasterij ex
plensi abbatis. ergo eodem modo pecunia pri-
oratus potest depurari in vilitatem alterius de licen-
tia abbatis. et cum hoc transcut̄ cōter doct. hic. Et hoc
dictum tenerem vbi isti prioratus essent de mensa ab-
batis vel bona monasterij et prioratum non essent dñi-
sa sed cōmunitia. Si autem quilibet locus recognoscit
sua bona licet prioratus subiectantur abbacie non ta-
men puto qd pecunia prius loci debeat p̄ueri i vilita-
tem alterius etiam d̄ licentia abbatis quinimo priorati-
bus vacatis nibil d̄ abbao capere ex illoꝝ redditibꝝ
bas hec p̄banſ in. c. p̄nti. j. eo. li. vi. et in cle. vñca. in
pmo t. ij. responso. d̄ supp. neg. preal. facit. c. ad aucto-*

j. de excels. p̄la. et qd notat̄ doct. in. c. fi. de rcll. domi.
Et ad istum tex. p̄t dici qd non facit p̄ op̄i. doct. na. 3 d̄
at qd debet p̄ueri pecunia ad vilitatem domus. p̄t
en intelligi. illius ex cuius redditibꝝ pecunia fuit con-
gregata vel qn̄ ille obediens seu prior. at̄ erat d̄ mensa
abbatis. *Jn glo. in xbo* b̄ p̄t. nota bene ista glo.
qd quodidie allegat̄ cū querit de p̄late abbatis i mona-
chos. H̄oꝝ. fuit in opinione qd h̄ agit in figura iudicij
eps cognoscet. sec̄ h̄ agit correctionaliter i in regiaꝝ
caustrialem h̄ac op̄i. lenitus glo. in. c. i. xviij. q. ii. 15 du-
bitanter i. c. de p̄ona. pi. q. i. Ellia op̄i. q̄sas lequit b̄
glo. Et indistincte p̄mo p̄ira monachos debet adūi
abbas licet agatur i figura iudicij. et h̄ac op̄i. tenebunt
Lau. Clu. J. P. B. S. J. refert hic quodā dicere
qd aut abbas recepit b̄ndictionem et tūc coetio p̄mo lo-
co spectat ad ipm qd ante benedictionem non b̄ plen-
itudinem officij neq; potest monachos benedicere seu
baculum pastoralē portare. ad hoc qd legitur t nō.
in. c. cum p̄tingat. d̄ et eta. et qualis. et in. c. i. d̄ supp. neg.
prela. et. lxx. di. in. c. i. et sic ante benedictionem debet
adiri episcopus. hanc op̄i. reproba h̄ic hosti. p. cr̄as
missam. d̄ elect. vbi patet qd eps ante p̄secrationem ex
quo recepit p̄fimationem consequitur ea que sunt in
r̄isdictionis licet non ea que sunt ordinis. ergo idem di-
cendum in abbate p̄fumato nōdum benedicto. p̄ hoc
facit qd magis operatur consecratio in ep̄o. Et benedictio
i abbate. et nō. glo. i cle. ij. de fla. regu. H̄inc est qd ele-
ctus nō potest appellari eps ante p̄secrationem ut in. c.
nisi. de vñ pal. nota gl. i cle. ij. de cele. mis. Et abbas
appellatur ante b̄ndictionem. ut nota. hosti. in. c. inter
de re iudi. et p̄ hoc videtur tex. in. d. c. i. de supp. neg.
prela. hanc op̄i. s. qd ante benedictionem exercet iuridi-
ctionalia tenuit *Jnn.* et *Jo. an.* post cū in. c. venerabi-
lem. de elect. Alius op̄i. qd i lemb̄ coetio monachū p̄i-
mo spectat ad abbatem *Jn* graibꝝ vero ad ep̄o.
Jnn. vero. b̄ t̄ qd aut monachū accusat criminaliter et
d̄ instituti accusatio corā ep̄o qd inferiores non cogno-
scunt d̄ causā criminalibꝝ ut nō. i. c. transmisſ. de elect.
et. xvi. q. ij. c. vñs. et sic p̄t intelligi. c. monasteria. xviij
q. ij. vbi d̄ qd monasteria sunt sub correctō ep̄o. sed si
agitur ad correctō em fī regulā abbas p̄fertur ep̄o et
in illis tenet magis obedire abbati qd ep̄o ut etiā nō.
glo. xi. q. iii. q. resistit. et. xxvij. q. v. noluit. vñ p̄t ab-
bas monachū corrigerē punire et d̄ monasterio expel-
lere fī regularia instituta qd ex quo papa approbat
regulā voluit ut debet obsermare ea qd i ea p̄tinens et i
ea datur potestis abbatī puniēti et expelliendi mona-
chum. *S*opus ē *Jn* cūlibꝝ vero dicit *Jnn.* qd in mo-
nacho. p̄p̄n monasterij. n̄ p̄t cadere questio quia mo-
nachus nō p̄t alicui obligari criminaliter. Et p̄sposito qd
sisi studio vel alibi d̄ licetia abbatis et ibi p̄trabit dubi-
tatur corā quo sit p̄ueniens. Dicit *Jnn.* qd si est ibi

De officiis iudiciorum.

sine licentia abbatis imputet sibi qui secum contraxit. Et dictum intelligere quod vellet cum conuenire in detrimento monasterij sed si habet rem secum contrahentem vel esse etius est dicitur ex tractu credo quod posset ibi pueniri coram ordinario loci si multum distat a monasterio unde dixit Archi. in. d. c. cuiz pastoris. quod tunc quod sine licentia appellatur alteri nundere. ut ipse agere non potest quod dictum interligo modo predicto et facit. xvi. q. i. qdam. sed si est cum licentia abbatis potest contrahendo mutuum obligare monasterium tunc tamquam iuxta necessitatem ar. in. l. ad rem mobilem. et in. l. ad legatum. ff. de pecunia. et. c. pter. s. de off. et. c. q. ex quo abbas dedit sibi licentiam eundi ad studium videtur sibi omnia processisse sine dubio in studio esse non potest mode. facit. c. q. qbusdam. de fideibus. et non hoc dicunt. Idem tunc Archi. in. d. c. cum pastoris et Jo. an. in. c. q. ne cle. vel mo. li. vi. Tunc tunc quod tunc sit in studio cum licentia abbatis non tunc potest fideiubere. pro scholeari vel alio quemadmodum nec seruus fideiubere potest extra casum peculij. ut in. l. seruus. ff. de fideibus. nec potest liberos nec alia bona obligare extra casum sue necessitatis. sicut nec filius. a. vel seruus. tunc habeat administracionem peculij. l. i. q. i. ff. q. res pig. pos. qd nota. et fides tenet Archi. in. d. c. cuiz pastoris. et non. in. d. c. q. i. Hoc autem casu quo licite tractat dubitatur apud quem debet pueniri dicitur Inno. quod cum abbas seu monasterium obligetur non potest abbas esse index quia esset index in facto. propterea si pueniretur ipse abbas coram ordinario vel secundum hostem. pueniretur ipse monachus coram ordinario loci ex quo est absens et hoc mihi satis placet sentimus in filios fam. ex parte in studio ut possit agere et pueniri in loco studij. ut in. l. si longius. ff. de iudicij. et sentit archi. in. d. c. cuiz pastoris. Et si causa non pertinet ad monasterium puta quia esse monachus vel clericus alterius monasterij vel ecclesie subiectus abbatis dicitur Inno. quod potest conueniri coram abbate cum habeat iurisdictionem potest etiam conueniri in coram episcopo nec poterit dicere volo plus conueniri coram abba quam episcopus percurrit in iurisdictione ex quo non agit ad correctorem et idem dicit in alijs platis inferioribus habebit iurisdictionem respectu subditorum suorum. Pro hac opere facit. l. fi. L. de iuris. om. iudic. vult ergo in summa. Inno. ex oibus predictis quod si agit contra monachum ad correctorem non regulare. primo loco correctio spectat ad abbatem. sed si accusat monachum criminaliter dicitur accusari coram episcopo. Si vero causa est pecuniaria vel alias civilis spectat principaliter ad monasterium non cognoscit abbas. sed si spectat ad aliud monasterium subiectum abbati tunc ut ergo est inde abbas. s. et episcopus et datur optio actoris coram quo istorum velit monachum conuenire. ego vero in aliquibus limitauit et discrepauit ab opere. Inno. et idem Jo. de lig. unde vide quod pax in. c. cum ab eccliarum. s. e. cu suis remiss

sionibus. Contra te ipsum oppono videtur enim quod archiepiscopus non possit se impedire de religiosis qui sunt in dioecesi sui suffragani nec de clericis lectoribus. ut in. c. pastoralis. q. eo. Ego. dic quod iste te ipsum potest in hoc intellectu dupliciter. Primo quod isti religiosi erant in dioecesi archiepiscopi et tunc cessat contrarium quia archiepiscopus est episcopus in sua dioecesi et tunc expone te ipsum. si predicatorum eorum scilicet regulares ut abbates priores et similes. Nam si isti sunt negligentes post monitionem archiepiscopi tamen ordinarius in sua dioecesi succedit in sua iurisdictione. Si vero te ipsum intelligitur de religiosis existentibus in provincia archiepiscopi extra dioecesum proprias et tunc vicinius prelati debet intelligi et exponi pro abbatis et episcopis simul quia si abbas est negligens succedit episcopus non archiepiscopus unde debet archiepiscopus prius monere abbatem et si est negligens debet admonere episcopum loci. et si episcopus est negligens ipse archiepiscopus poterit coercere secundum hostem. et bene nisi crimina essent notoria. Nam in notoriis archiepiscopus iurisdictionem potest exercere in subditos suffraganeorum suorum. ut in. c. romana. q. notoria. de censi. l. vi. Ego tamen in regulis seminariis ut prius fuerit monitus ipsius prelatorum regularibus ut corrigit per istum te ipsum. qui hoc videtur velle aperte. nam hic presupponitur quod isti discutirerant per curias principum quod non poterat esse non notorium. ar. in. c. quarto. s. transla. p. la.

V. reprimenda: excusat ab alijs est vitandus et archiepiscopus per querelas aditus non absolvit nisi primo remittat. Et duo facit. primo premittit generale exordium ex quo postea inferatur spale mandatum ibi ideoque. Nota primo quod pro positionem pene quis compromittitur a malitia sua. pena ergo indirecte dirigit hominem ad virtutem et vide te ipsum. xxiiij. q. vi. q. ex his. nam timore pene quis delistit a malo et assumit postmodum bonum in consuetudine et humani moris est plueta diligere. Secundo quod excusat in una dioecesi est excusat in qualibet parte orbis. Excommunicatio enim afficit personam et eam sequitur quocumque se vertit sicut lepra leprosum. s. q. i. cito turpe. et. iiiij. q. v. quisquis. et in. c. i. s. tenu. et pa. et idem est in omni sententia corporis afflictiva seu corporis parificativa. ad hoc quod nota. Inno. in. c. causam. qui si. sint le. Tercio nota quod archiepiscopus non debet indistincte absoluere subditum excommunicatum a suffraganeo suo. debet enim archiepiscopus primo cum remittere absoluendum ad excusatorem suum ut hic nisi periculum esset in mora vel excusatores esset evidenter iniuste vel nulla ut in. c. sollicitudinem in se. q. de appella. In hoc tamen instat hostem. hic est dicitur Jo. an. materiam istius remissionis se credere hodie expeditam. p. c. venerabilibus. de sen. excuso. l. vi. Ego

bunc articulatum exām plene in. c. ab excōicato. dñe
scip. et dic ut iei. Item nō q̄ excōicatus abdoluitur
pralita p̄us inratoris cautione et sic vid̄ q̄ nō tenetur
p̄stat fideiassores. qđ dicit. Am. vñmodo talis
sit ploma q̄ de ipsius inramēto sit p̄fidendum alias dñs
exigū idonea cautio. ar. in. c. literas. de p̄sump. qđ ver-
bum nō. s̄ limita p̄mum dictum ut tex. put habes bo-
nam glo. i. c. quā frōte. de appd. et ibi tetiḡ p̄ iei. et
doct. in. c. ex p̄te. d. i. de v. lsg. Item nō q̄ index p̄t
nāpē cauōez ad vtilitātē p̄nas. et sic bñ facit iste tex. q̄
index p̄tē fūpalati. p̄ primato de quo vide qđ dixi
post Znn. in. c. dndum. de puer. p̄ing. Ultimo nō
q̄ si absolutoria nō vult satifacere fm q̄ inravit i ablo-
lutione nō reincident ipso facto in excōicationem sed de-
bet de nouo excōicari. fallit in casib⁹ qui habent in. c.
eos qui. de sen. ex. li. vi. In glo. q̄. nō gl. et piores
alias penas ponit hosti. in sum. d. penis. s̄. quot sunt
species. et vide aliquid p̄ Znn. in. c. qualiter et quādo.
de accu. rbi equipat penas iuris civilis ad penas in-
nis canonici. In glo. in v. nō suspēdat in s̄. Nota
plura ex glo. et p̄mo quare excōicatio nō suspendit per
appellatōem. h̄ enī p̄tingit ex eo q̄ secum trahit execu-
tionem scđm glo. hoc dictū non ē verum nā s̄nia lata
in cā furti trahit secum executionē q̄ incontinenti infi-
mat condemnatum. l. nō p̄t. ff. de bis qui nō. infra. et
tū p̄ appellatōez suspendit effectus s̄nia vt. l. furti. ff. c.
Item omnis sententia absolutoria trahit secum execu-
tionem et tū suspendit per appellatōem. nam appella-
tio facit vt non videatur p̄nunciatum adeo q̄ leges of-
funt q̄ per appellatōem extinguitur sententia. l. i. in
s̄. ff. ad turpil. et. l. q̄. ff. de peni. Sed canones cōter-
dicunt q̄ suspendit. vt in. c. venientes. de legēm. et
in. c. pastoralis. in. q̄. preterea. et in. c. s̄. de offi. de e.
Ideo de hac materia dic ut plen⁹ dixi post gl. et doc.
in. c. pastoralis. de appd. Cōdo nota ex glo. q̄ sen-
tentia excommunicationis non transit in rem indi. q̄ ad
effectum irtractabilem potest retractari etiā p̄ mille
annos et idem est in qualibet sententiā cōscōre. vt in su-
spētione et interdictio. pro hoc. c. s̄. de peni. quinimo si
excōicat⁹ ex diuturno tempore efficeretur deterior te-
beret index ex officio illam sententiam relaxare vt nō.
Job. an. post beatum Tho. in. c. i. de senten. ex. li. vi.
dixi in. c. ab excōicato. de restrip. et ratio est q̄ iste sen-
tencie cōscōre diriguntur in aiām ppter peccatum et se-
pationem. a gratia dei s̄ nō potest quis in iustis separari
perpetuo a gratia dei q̄ deus nūq̄ claudit gremium
redenti unde in quacunq̄ hora ingenerit peccator
et. vt habetur. l. di. ponderet. Ideo eo ipso q̄ peccato
rem penituit reconciliatur deo. de peni. d. l. dixi ideo
p̄ p̄m dñs recōciliari p̄ ecclēsiā q̄ nō deb̄ claudere gre-
mii redenti vt in. c. sup eo. de heret. li. vi. et in epistola
inter claras. L. d. sum. trini. Sed quo ad alios effec⁹

dic q̄ ista s̄nia transiit in rem indicatē quādmodū et
sic h̄c. tebat cū appellatōem. s̄. l. dñe alias decēdū
nō andis excōicatus appellatōem vt voluit singulariter
ista glo. quā cōter sequitur doct. et cōsiderat menū te-
nenda. Bladet ergo excōicatus post decēdū nō per
p̄i appellatōem s̄ p̄ s̄iam q̄rdc. ex quo inferius q̄ s̄. l.
dñe non potest querulare apud cū indicatē q̄ nō potest
adiri nisi per appellatōem. et ideo si cōs. tuū inian ad
p̄titionem alterius subditū non potest excōicatus p̄
decēdū querulare apud archibcp̄m q̄ archibcp̄co
p̄us non est index inter subditos s̄pi regalante nō p̄
appellatōem vt in. c. pastoralis s̄. co. et ip̄c. venerabili
bus. in p̄. n. de sen. ex. li. vi. Item sequitur q̄ super
eo sup q̄ fuit excōicatus non audiet post decēdū.
transit cū quo ad illum effectum in rem indicatē. vñ
si quis fuit excōicatus p̄ p̄mactia non audiatur post
decēdū velens se defendere sup p̄mactia sui super
exp̄lis q̄ defēntur rēne p̄mactie. vid̄ em acqua-
se s̄nia nō appellatō ad h̄ enī allego singulariter dictū
Jo. an. in. d. c. venerabilibus. in g. o. querimonia pba
tur rōne. Nam vt dixi spāle est in excōicatione vt non
trāseat i rem indicatam q̄ s̄nia natura est irtractabilis
rōne p̄dicta ergo quo ad alios effectus rbi cessat illa
ratio sortitur naturas alias s̄niaz. argumentum. l. p̄c
p̄miss. in s̄. L. de appd. Item etiam sequitur q̄ quē
admodū i alijs sententijs nō h̄ tercio appellare vt in. c.
sua. de appd. ita nec i s̄nia excōicationis. et ideo dicēdū
i alijs sententijs q̄ nō trāsent i rē indicatā. ad hoc glo.
nota. in. c. frātemitatio. de frigi. in v. formicario. in s̄.
Quid ergo op̄at appellatio in s̄nia cōtore ex quo non
suspendit vinculū s̄nia dic q̄ op̄atur effectū de voluntā
q̄ deuoluit cām ad sup̄iorē ad quē alias cāra sp̄d
lationē non poterat ire vt. s. dixi et nō glo. sequens.
Unde scias q̄ duo sunt effectus nobiles et principa-
les appellatōnis p̄miss in eo q̄ suspendit indicatē et
extinguit vt. s. dixi. scđs casus in eo q̄ deuoluit cām
ad sup̄iorē vt in. c. non solū. et in. c. s̄. a iudice de sp̄d.
li. vi. Dō. an. ponit alios duos' effect⁹ s̄. iudicio n. c.
p̄pendunt sub p̄dictio. nā terci⁹ est effectus fm q̄ q̄
suspendit iurisdictōem indicatē a quo. s̄ ille effect⁹ com-
p̄bendit in scđo q̄ si deuoluit cām ad sup̄iorē ergo
suspendit iurisdictōem indicatē vt in. c. l. de
offi. lega. et in. c. pastoralis. in. q̄. preterea. d. offi. de e.
Quartus effectus scđo cum quia impedit transiit
in rem indicatam sed iste effectus comprehendit sed
primo quia si appellatio extinguit vel suspendit indicatē
ut ergo impedit ne transeat in rem indicatam vt in. c.
qđ ad p̄syltatōez. pal. duo ergo p̄incipales sunt effect⁹
appellatōis de q̄bus. s. Unde redēdo ad p̄incipale
quesitum. dico q̄ appellatio in s̄nia cōscōre nō cōparat
p̄miss effectum q̄ non suspendit vinculū s̄nia s̄ op̄at
scđs quia deuoluit cām ad sup̄iorē vt hic. et in. c. p̄c

De offi. iudi. ordi.

mas. de sen. excō. potest ergo appellatio habere unum effectū sine reliquo t p hoc dixit b. do. an. nōbile dictū si esset vēz q̄ si per statutū tolleres appellatio p̄supposita validitate statutū non valeret hoc statutum i terris recognoscēt⁹ supiorē ut dixi i.c. venientes. de iure iur. et nō bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. t iure. q̄ ap.⁹ appellatio viō remota solū respectu p̄mi effectus t non sc̄i. Sed ego b. dictū nullo modo puto vēz q̄ a quo remouetur genus remouetur t q̄libet cī species vñ si inhibetur alio ne possit donare. oīs species donatio nis est interdicta ut in. l. filiū. ff. de dona. remota ergo appellatione p̄ statutū intelligitor remotus oīs esse tros appellatōis. hoc etiā p̄bo p̄ dictū. §. p̄terea. vbi patet q̄ remota appellatione p̄ rescriptum non potest appellari ad effectum devolnēti causam ad supiores nisi supior ex certa scientia recipiat appellatōem ut ibi et i.c. pastoralis. de appel. nec ob. tex. nr. q̄ non ē sim pliciter ab excōicatione remota appellatio b. enī nul libi cauetur imo p̄trarium habet in. d. c. p̄ mas. Et so lum disponitur ut vinculum non suspendatur p̄ appellationem t sic solum tollit in. vñ effectum appellationis vnde p̄ sequens vīō p̄mittere alios effectus ut in. c. nōne. de p̄sump. et. xxv. d. q̄lio. Sed dubiū esset qd si statutum diceret q̄ sūia p̄tatis nō suspendat per appellatōem nūq̄ poterit appellari quo ad effectū devolnēti. et vīō p̄mo q̄ sic. ar. hic contrarīm concludit Do. an. hic i alio articulo quia cum sententia regalariter non retractatur nisi appellatōis via dicēdo q̄ non possit suspendi p̄ appellationem vīō iterdixit se retractatōem q̄ potest sequi ex appellatōne. sed si sententia censure aliad ē q̄ natura sui est retractabilis. et aduerte quia i hoc videtur do. anto. sibi contrari⁹. nam in precedenti casu vbi erat minus dubium tenuit q̄ potest appellari quo ad sc̄dm effectum et in isto articulo tenet contrarium. Et ego tenerem in isto articulo op̄ositum q̄ ut dixi remouendo vñ effectum appellatiōis videtur p̄mittere alios potuit enim statutū disporere ut non suspendatur p̄ appellatōinem que frustatorie q̄nq̄ sit ad impedidā executionē sūie cui fraudi obniatur p̄ tale statutū s̄ appellari poterit quo ad b. ut supior cognoscat an iuste vel iniuste fuit excōicatus ar. hic. et cum simius i odiosis dī fieri strictissima interpretatio. l. iij. §. hec aut̄ verba. ff. de neg. gest. t in. c. i nostra. de iure iur. t in. c. statutū. de elect. Ultimo notabis ex glo. t ex predictis q̄ a sententīs que non transeunt in rem iudicatam debet nihilominus appellari. I. t. dies alias non andlet q̄s p̄ viam appellatiōnis. sed p̄ viam querelle ut. s. dixi de excōicatione que singulariter nota. In glo. in verbo p̄questus. in fi. ibi. c. cordi. adde li. vi. Et videtur glo. cōcludere q̄ hodie itinēti arreptio non habeat vim appellatiōis s̄ tu dic melius ut nō. in. c. dilecti. de appel. t ibi dixi.

In glo. si. nota p̄mo ex principiō referendo glo. ad tex. q̄ pro sūia etiā excōicationis non p̄sumitur rōne pcessus. In alīs sententīs a sūia excōicationis qd te uendū. dicendum ē ut plene nota. in. c. q̄m p̄tra falsaz de p̄ba. t p̄ Inno. in. c. cum in iure. d. offi. dele. sed in sūia excōicationis est dubium nunquid p̄sumatur p̄o iustitia et teneret hic do. an. in dupli loco q̄ p̄sumitur p̄ ista sententia ex quo non suspenditur vinculum p̄ appellatōem t dicit p̄ b. limitandū qd nō. Inno. in. d. c. cum in iure vbi dicit q̄ p̄ sententia p̄sumitur postq̄ transit in rem iudicatam sed ante nō. Nam ut vides excōicatio n̄ transit in rem iudicatā t tamen p̄ ea p̄sumitur. sed aduerte quia do. an. non fuit recordatus d̄ nōbili dicto Inno. in. c. bone. cl. i. de elec. vbi dicit q̄ quādmodum. p̄ alīs sententīs non p̄sumitur si fuit appellatum ita nec p̄ sententia excōicationis s̄ on⁹. p̄ bandi excōicationem fuisse iusta incubit aduersario. Ecce si non fuit appellatum. et ad hoc allegat istum tex. et hoc dictū Inno. sequitur idem Do. an. in. d. c. q̄m p̄tra. quinimo plus credo q̄ circa appellatōem si excōicatio p̄queritur. I. decēdiū de iniusta excōicatiōne non p̄sumitur p̄ iustitia nisi p̄betur quia ex quo impugnat sūiaz. I. decēdiū non vīō acquiesce sententia t sic debet excōicatoz eam p̄bare iusta. Ad hoc facit. c. i. de re iudi. li. vi. et ratio. c. quod ad cōsultatiō nem palle. t quod nota. Inno. i. c. solicitudinē. d. appel. Et nūqd post decēdiū p̄sumat q̄ index citauerit seu monuerit excōicatu. ista glo. facit q̄ nō. Et videtur tex. nōbile in. c. sacro. de sen. excō. in p̄n. vbi. p̄bas excōicatorem debere. p̄bare q̄ monuerit. Et idem sensit Fre. p̄ilio. dī. vbi. necāter dicit q̄ si p̄tra p̄mum t secūdū decretum opponit q̄ non p̄cessit citatio dī aduersarius b. p̄bare etiam post lapsum. x. diez tum q̄ p̄ne gat fuisse p̄item tum q̄ p̄mum et sc̄dm decretum iter ponnit p̄tra abūtem. et sic singulariter sentit q̄ nō p̄sumitur p̄tem fuisse p̄item in sūia. vel citationē p̄cessit se saltem in illis sententīs q̄ ferūtur p̄tra abūtem de q̄z natura est excōicatio et hoc idem approbat do. an. in. d. c. q̄m p̄tra. Et generaliter an sūia p̄sumat lata cōtra p̄item vide p̄ spe. in ti. de sen. ex. §. vt antem. v. t nō. et p̄ Inno. in. d. c. cum i iure Ultimo nota finē glo. q̄ p̄bationes recepte ad vñ effectum faciunt fidem ad alium effectum inter easdem personas. de quo dī vt plene dixi in. c. veniens. cl. i. de testi.

VO simul Be canis subditorum archiep̄oz et ep̄scopoz suorum patriarcha non cognoscit nisi p̄ appellationem legitimam aut vigore consuetudinis seu prīlegiū. In prima parte ponitūtēcēta consultatio. In secunda responsio ibi cōsultationē. Nō pri mo q̄ quemadmodum se habent subditi ep̄scoporū ad archiep̄scopum. ita se habent subditi archiep̄orū

ad patriarcham sicut ergo archieps non se impedit sed
subditus epoz nisi per appellacionem. ut in.c. pastoralis
j. co. ita nec patriarcha impedit se sed subditus archiepi
scopoz nisi per appellacionem vel alio iure spali. Et ex b
z ex i.c. nō. q. lic ab epis appellat ad archiepm. me
tropolitani j. co. pastoralis. ita ab archiepo appella
tur ad patriarcham q. est index archiepoz. Nam sicut mul
te dioeces sunt sub curia archiepiscopi ita q. archiepa
est metropolitanus et superior omnium illoz epoz dio
cetum ita multe priuincie sunt sub curia cuiuscumq; pa
triarche ita q. patriarcha est index ordinarius omnium
archiepoz q. sunt suo patriarcham. et scias quatuor eē
in ordine principaliores patriarchas quos enumerat
ter. in.c. antiqua. d. pūile. Alij vero p̄ter illos nō sunt
istis principioribus. Nam scđo q. patriarche nō ba
bent plus iurisdictionis q̄s habeat archiepi vel episco
pi nisi q̄ tenas i canonib; cancri epissimum. dignitas in
eoz est maior ut in.c. antiqua. pāl. Tercio nō tria
ex q̄b; cōpetit iurisdictionis ordinaria ex lege. ex plau
dine. et ex pūilegio principis. Plauendo ergo dat ordi
naria iurisdictionem vt b. t. in.c. cum p̄tingat. iuncta gl.
de fo. ppe. et in.c. p̄questus. ix. q. iii. Tē nō ibi ec
clesia vel rectore q. q̄iq; pūilegium pceditur ipi eccl
sic q̄iq; plato ipsius ecclie. Inspicienda sunt ergo ver
ba pūilegij et ex ipso pūilegio d. quis honorari p̄n
cipie ut p̄t ibi honorare et ideo alibi dicitur q. p̄nceps
pcedendo vni feudum videtur cum nobilitate. ut in.c.
i. quis dica. dñx vel marchio. coll. x. et ibi p̄ bal. In
gio. ii. in si. vel solue alias fin hosti. q. tempus nō est
modus inducendi obligationem vel tollendi. ut in.l. ob
lig. rionū. §. placet. ff. de acti. et obl. §. bñ g. tpe causa
tar plauendo. Item p̄scriptio ex q̄bus ins q̄ntur vt j.
de p̄scrip. p toru. Item q̄iq; l. plus tpis inducit pre
scriptionem ut in.c. puenit. de emp. et vendi. t in.l. com
de i rem vso. ff. de vso. Tē dic q. p̄scriptio nō causat
ex solo tpe nec plauendo. §. ex negligentia dñi et posses
sione possidētis. accedente iuris dispōne. Cōsuetudo
vero causatur ex tacito consensu et sic p̄prie solam tem
pus non inducit consuetudinem vel prescriptiōm vñ
vbi consuetudo vel p̄scriptio non h̄z suos comites nō
potest induci et sic loquuntur contraria signata in gl. et
d. hac materia plene discendum ut nota. in.c. si. d. plue.

In glo. in v. spali pūilegio in si. nota. glo. h̄z enim
p̄ idubitate vt papa possit detrahere iuri vnius ec
clesie et dare alteri hoc enim contingit quotidie cū pa
pa eximit unam eccliam a iurisdictione superioris sui
sed vide tu glo. xxij. d. i. c. i. que dicit q. papa sine cau
sa non debet de una ecclia tollere et alteri dare. Ad
idem glo. x. d. i. c. i. et quod le. et nota. xij. q. ii. in.c. nō
licet pape. et profecto sine causa facere non debet qz
non est vni consilendum cum iactura alterius. nā pa
pa debet facere sicut bonus paterfamilias qui dispen

sat scđ; merita et exigentiam personarum. H̄i si p̄fso
non iubet causa vietur qđ apud eum est acceptio per
sonarum. quod dſc non debet ut in. c. nouit. de iudi-
cione sed si papa facaret tolerare in ecclesia militanti sic iudic-
tive quod nota. spc. in t. de legi. in. §. nunc ostendit
du. v. iij. et meius. v. xix. et in. §. nunc breviter. an
si. lab rubrica. de dispensatione. et p. t. Jo. an. in addi-
super. d. v. iij. de epo vero nunquid possit tollere mihi
ecclesie et dare alterum. dic vt nota. iſi. c. p. statutis. j. o. re.
domi. In glo. pc. in si. vult ergo gl. qđ bic valet ita.
a contrario leniu. et hoc clariss tener. Epno. non enim
est in potestate subditorum utqđ velint respondere coram
epo vel archiepo. nam iudicium redditur in iuris. l.
iter stipulantem. §. si st. chum. ff. de vbo. obli. t. in. c.
tellequimus. de iudi. nec possunt subditi consentire i alii
indicez sine licentia pp̄p̄j ep̄i vt in. c. significati. d. fo.
compe. etiam si sit episcopus. unde notat̄ dic̄ boſſi.
sapra. c. proxi. qđ sicut clericis subiectus episcoponō
potest consentire in alienum indicem sine consensu sui
episcopi. d. c. significati. in nec qđ ille opus sine consen-
su sui archiepiscopi. et eadem ratione idem videtur dic̄
dum i archiepiscopo ut non possit se subiungere alieno
iudici sine consensu sui patriarche. et hec sunt notanda
Jo. an. hic dicit qđ si volum⁹ tenere ar. hic a p̄ratio leu-
tu debemus supplerre b ad literam qđ archieps b requi-
ritus vult iusticiam facere quasi dicat qđ si archieps te
quisitus non vult reddere ins subditis suis tunc pote-
runt subditi conteniri coram patriarcha. et id est eadē
ratione esset dicendum cum episcopus est negligens in ex-
hibendo iusticiam de suis subditis vt tunc possit adiri
archiepiscopus Et adverte quia hoc dictum est funda-
tum super illa op̄i. qđ negligente episcopo vt archiepi-
scopo semper succedit superior in iurisdictione et multi
tenuerunt illam opinionem. Et an sit vera dic. m. j. eoc
pastoralis vbi tangitur per glo.

VOD SCDES. pedius p̄t consacra
tionem sui suffraganei alteri cōmittere et cō-
us tenetur ab illo cōmissario munus consecra-
tio p̄cipere. Lōmonis dīnisi. secunda ibi consulta
notā p̄mo q̄ episcopus seu archieps potest cō-
tra ea que sunt consecrationis seu ordinis q̄pali-
nitat ea que sunt meri imperij cum in ea exer-
cūdūtio ex officio nobili et ad publicam will-
d idem. c. aqua. de consecra. eccl. vel alta. t. c
nici. s. elec. Nota scđo q̄ q̄pi subiecti archi-
antrū ipius suffraganei. Suffragans enī sibi c-
ontratione et in alij. nā requirit p̄silium ep̄oz i-
one. puicie. ix. q. iij. c. i. t. ij. t. ev̄ p̄secrat ep̄m
ecū alios episcopos. lxxv. di. q̄si per totum rd
nos ex eis ut in. c. si archiepiscopas. ò temp.
Tercio nota q̄ ea que sunt ordinis assumenda

De offi. iudi. ordi.

nisi a catholico et ab eo cui gratia sedis apostolice non est subtracta. Item non ibi ab eo quod utrumque est principalis in consécratione episcopi, si ipse archiepiscopus vel eius pmiillari? alii non sunt principales sed assistentes. Ultimo non a rebus quod subditus tenetur litigare coram delegato sui superioris. Sed hic queritur utrum arciepiscopus possit compellere episcopum ad acceptandum permissionem istam. Doctor, quod sic, ita litigo quod si permittit viam ex suffraganeis suis, nam per superiorum appellere subditum ad acceptandum delegatorem. I. c. pxi. et l. vniuersitatis. q. p. sua iuris. Sed si permittit non subdito valet permissione seu ille non possit acceptare ut in causa sequenti. et in l. et si parvus. s. d. officio eius cuius mā. est iurisdictio. In glo. ibi tenetur recipere plebationem ab eo. sed circa hoc et circa tex. est dubium quod si archiepiscopus non est imputatus nunc quod sola voluntate possit committere ait enim iurisdictio istam plebationem. Tex. hic a contrario littere facit quod non. sed contrarium tenet hosti. nam inter suae potest archiepiscopus committere ut in causa pxi. unde de honestate procedit tex. in eo quod facit mentionem de impedimento. In contrario tamen facit secundum eum quod licet episcopus non potest consecrari sine archiepiscopo ut lxxv. d. c. non debet ita nec archiepiscopus debet posse facere per alium presecare sine consensu episcopi. Tamen dicuntur ceteri videntes sequi doct. et notabiles istud singulariter ex quo habes quod tam ea que sunt iurisdictiones quod ei quod sunt ordinis potest archiepiscopus seu episcopus committere pro libito voluntatis. tex. tamen iste videtur aliquantulum resistere. Nam dictum est verius ex quo indifferenter non committit nam de iure est ut quilibet ordinarius possit in aliquibus se relevare per commisionem alteri suendam ut in causa sequenti. et in d. l. vniuersitatis. q. p. sua iuris. Et in fine glo. nota bene finem glo. quod quotidie allegatur quod de iure canonico possunt delegari omnia que sunt merum imperij. et idem tener glo. in. c. in archiepiscopatu. q. d. rap. et in. c. illud. xxiiij. q. i. h. et in. c. his. ea. cau. t. q. viij. videtur etiam quod nobilis huius episcopus quod sit merum imperij quod non sit delegabile preter usum pallij. quod pallium archiepiscopale non habet alteri concedere est enim personale. ut in. c. ex tuarum. s. auct. et usum pal. et in. c. h. eo. ti. ubi melius probatur. Sed dubium est que dicuntur meri imperij vel mixti vel iurisdictionis. Et pro intellectu vocabulorum ne ignorent, praeferimus termini dicam aliquid conclusione sequendo. Bar. in. l. imperii. s. de iuris. om. iudi. debes enim scire quod iurisdictionis generaliter sumpta comprehendit in se ea que sunt meri et mixti imperij et simplicis iurisdictiones. pro hoc. l. i. s. de iuris. om. iudi. et quodlibet nota. tex. iuncta glo. in. v. omnimodum. in cle. vniuersitatis. de fo. Rompe. ubi dicit tex. quod episcopus expulsus exercet in loco vicino iurisdictionem ordinariam. et per illud verbum omnimodum. dicit ibi glo. quod tex. noluit comprehendere ea quod sunt meri et mixti imperij et simplicis iurisdictiones et

iurisdictionis sic generaliter sumpta diffinatur sic. Jurisdictionis est iuris potestas de publico introducta cuius necessitate iurisdictioni et equitate statuendi ita diffinit gl. in. d. l. i. Barro. additum ibi competens alicui ut publice persone. et hanc additionem fecit ut evitaret punitum quod possit fieri de pie et de tutori. nam isti habent de iure potestatem in filio et in pupillam et habent potestatem ius descendendi. et faciendi in eos quod iuris est et equitatē servandi. Sed certe sine illa additione bar. potest sustineri diffinitione glo. quod pater vel tutor non dicuntur proprie ius in filio et in pupillum sed habeat potestatem extra iudiciale et dicuntur iurisdictionis quasi iuris ditio. et ditio idem est quod potestas. unde iurisdictionis quasi potest ius dicendi. Sed iurisdictionis sic generaliter sumpta distinguuntur in imperium et iurisdictionem et tunc iurisdictionis capitulū ut species distinctione ab imperio Imperium vero generaliter sumptum est iurisdictionis que exercetur officio iudicis nobilis. Nam duplex est officium iudicis nobile et mercenarii nobile quod non deservit alicui actioni. sed index ex se procedit. mercenarii vero dicuntur quod defensit actioni intentate per partem ut dicam latius in causa. h. de offi. iudi. Imperium vero dividitur in merum et mixtum. merum imperium diffinatur sic. Est enim iurisdictionis quod exercet officio iudicis nobilis publicas utilitatem respiciens. Imperium mixtum est iurisdictionis quod exercetur officio iudicis nobilis privatam utilitatem respiciens. Jurisdictionis vero ut species sumpta est iurisdictionis quod expediet officio iudicis mercenarii privatam utilitatem respiciens. Dicatur autem imperium merum que mere colatum in principem nec alicui necessitate subiectum. nam procedit index ex officio suo ad publicam utilitatem sine impedimento alicuius. pro hoc. c. i. s. eo. dum dicitur habeant episcopi liberam potestatem in quacumque re. Cael dicitur merum quia non habet aliquam mixturam cognitionum pecuniarum. Cael tertio dicitur merum quia in nullo participat cum iurisdictione unde non habet aliquam mixtam iurisdictionis unde partim accedit ad merum imperium et partim ad iurisdictionem sicut dicitur participium quia partem capit a nomine et partem a verbo. nam in eo quod mixtum imperium exercetur officio iudicis nobilis participat cum merio imperio sed in eo quod tendit ad utilitatem privatam participat cum iurisdictione. facit ergo tres regulas. Prima quod ea que expedientur officio iudicis nobilis et ad publicam utilitatem dicuntur meri imperij. Secunda regula ea quod exercentur officio iudicis nobilis ad utilitatem privatam dicuntur mixti imperij. Tercia regula ea quod exercentur officio iudicis mercenarii ad utilitatem privatam sunt simplis iurisdictionis. Et distinguuntur bar. merum imperium sex modis. primus est imperium merum maximus. secundus merum imperium maius. tertius mez imperium magnum. quartus est merum imperium paucum. quintus merum

imperium minus. Sextū minimum. Imperium merum maximū ppter soli pncipi ut facere legē universalē distinguere totū orbē. Qdēz impium maius ē aiaudetur i famosos hoices inferendo ultimū suppliciū vel mēbris absolucionē vel morte cniile atq; qd libertatē et silia. Qdēz impium magnum ē cū qd ppter civitate sine libertate puta deportat. Qdēz impium paucum ē relegare vel corp' acriter afficere et ista nō ppetit cuiilibet indiciā ut statim dicet. Qdēz impium minis ē modica coartatio qd ppetit cuiilibet m̄gratui. i. cuiilibet bñi ordinariā iurisdictionem. nā iurisdictione qd illa esset sine modica contentionē ut i.c. et lris. d. offi. dcl. et. c. pastoral. co. t. et l. m̄gratib'. ff. d. iuris. om. indi. t. l. s. ff. d. offi. tns. vñ eo ipso qd qd recepit platem ordinariā vel delegatā h̄z bāc modicā coartationē ex qd depēdet ut possit cognoscere summarie de leuib' criminib' et leniter castigare verberib' ut in. l. lenia. ff. de accusa. et. o. l. magistratibus. Et mez impium minimum p̄sistit i leniter multatio ad hoc. l. s. L. de mō. mulct. t. l. q. L. de spor. et ista duo ultima p̄nt delegari d' iure ciuilī quia ppetit cuiilibet m̄gratui et ea qd ppetunt iure magistratus sunt delegabilita d' iure ciuilī ut i. l. i. ff. de offi. eius. Supiora vero cōiter tenent qd nō sunt delegabilita d' iure ciuilī ppter granitatē pndicij nisi ppter necessariā abūtiam d' loco d' quo dicendū ut i. l. i. p̄al. t. i. an. d. colla. s. ad hec et plene vide i spe. d. iuris. om. in. s. i. v. nota. t. se. De iure vero canonico possumus rep̄ire oia hec impia nā habem? impium maximū qd papa facit p̄stōnem uniuersalē ut in. c. s. et s. de p̄stō. Habemus impium maius salte similitudinarie. nā degradare al'quē et tradere curi sculari equipal' ultimo supplicio. et nō. Inno. in. c. qd sit et qd. cl. h. de accu. Item eccl̄sia demglit' ppter tunum carcerē et equipatur illa pena dānato in metallū. Habemus impium magnum nam eccl̄sia p̄t deportare l'sit in v̄lo. ut i. c. i. de calum. Itē regis in eccl̄sia impiatum paucum nā p̄t relegare et afficere quē verberib' l. di. accedens. et in. c. i. de calum. et in. d. c. i. archiep̄atu de rapto. De mero imperio minori habes in. c. ex li- teris. p̄al. vbi d' qd coartio trāsit. De minimo. s. d. mulcta dixi i. c. de causis. t. in. c. i. de offi. dcl. vbi condu si post Inno. qd delegatus p̄t mulctare et vide hosti. in. c. i. de homi. l. i. vi. vbi de ordinario idem dicit an autē isti p̄nt delegari de iure canonico cōis op̄i. est qd sic l's aliqui dicant qd hec cōis opinio Inno. improba quia d. c. in archiep̄atu quod magis stringit i materia logi in rege siclie qd cū nō recognoscit imperatorem habet ins pncipis. Idūc. p̄t autē p̄t omnia delegare ut nota. in. d. c. illud sed hec nūllo non placet qd si nō recognoscit imperatorem recognoscit papam. ut in. cle. pastoralie. de re indi. ergo non h̄z iura pncipis sc̄i imperatoris nisi aliter p̄scriperit. H̄z allego qd p̄t cā de. l. de hēti. vbi p̄nit qd cā heresis est delegabilis et nemo dubitat qd ē

meri imperij. Ad idem. c. l. 5. de offi. vica. l. vi. vbi d' qd ep̄a potest comittere vicario suo inquisitorē criminum quod est meri imperij. et ideo transco cū bacō munī ep̄i. Et facit tēp. in. c. s. ne de. vcl. mo. l. vi. vbi d' qd si persona eccl̄siaistica h̄z iurisdictionem ipalem potest in genere et i specie comittere cām criminales et licibi est cāsus inquātū dicit i specie. H̄z dubiū dī qd i delegato pncipis nunquid possit subdelegare et qd sunt meri imperij al' indelegabilita d' iure ciuilī. Spec. in. t. i. s. s. v. item qd est delegatus t̄z qd nō sequit do. an. dicēs qd ex grauitate facti vi d' papa degisse industriam p̄fone. ad l. c. s. de offi. dcl. Legitimi ego te nece et p̄mo allego tex. qd illi exp̄ssum in. c. venerabil. de offi. dcl. et ibi dixi post. Inno. ad idē. d. c. s. alr indi cando nā ibi non p̄t subdelegare inquisitorē criminū qd sunt dictū ut psonaliter exequas ergo sec' si simpliciter suissit p̄missa. ad idē. adduco tex. de iure ciuilī in. l. vñica. i. s. L. qui p̄ sua iuris. vbi tex. dicit. qd sine cōetu consaz p̄t delegatus pncipis subdelegare. et p̄ illū tex. h̄z tenet ibi glo. et bar. etiaz de iure ciuilī t̄b bñ nobis et hec procedunt in his qd sunt meri imperij ut qd. nā regulariter delegari nō p̄nt de iure ciuilī qd non cōpetit iure magistrat'. ideo delegari nō p̄nt. l. i. ff. d. offi. c. et. l. ca. q. ff. ad munici. Fallit in his qd ppetunt iure magistrat'. ut sunt ea qd exp̄diūt iudicis officio nobili ad p̄uatam utilitatem sine cognitione cause vel amodica cognitione. exemplū in. l. cognitio. s. et bono rum. ff. de offi. eius cōi. nam sicut dixi in his que sunt meri imperij ut lenia competant iure magistratus ita in his que sunt mixti imperij. sed alia maiora nō cōpetunt. et quēadmodū dixi in mero imperio. ita t̄ mixtu imperium distinguuntur. nam quoddam est maxinon quod competit soli principi ut dare veniam etati. L. de his que ve. eta. impe. per totum vel legitimare seu fame restituere et silia ista enī sunt mixti imperij maxi et prosequere. ut nota. in. d. l. imperium. An autē ea que sunt suplicis iurisdictionis possint indifferenter delegari hoc iure ciuilī dicit qd non sed scilicet ea que competit iure magistratus ut in dicta. l. i. t. s. L. de peda. in. t̄ vñq; ad summa. ccc. auctorū potest fieri delegatio quia vñq; ad illam summam p̄test cognoscere in inferiori magistrat'. et non ultra. ut in. aut. de defen. ciui. in. s. t̄ indicare. et ibi glo. et id dicitur cōpetere in re magistratus quod competit alīcui cōp̄lo qd habet magistratum. i. officium indicandi. licet. vñlissimum ut nota. gl. et Bar. in. d. l. i. vnde scias qd magistratus est nomen generale comprehendens omnem habentem officium indicandi ut in. l. enim qui. ff. de iuris. om. iudi. Sed distinguuntur postea in species . nā quidam sunt super illustres. quidam illustres. quidam speciales. alii carissimi. alii magistrat'. et illi sunt inferiores. vnde de his que p̄nt isti inferiores magistratus

De offi. iudi. ordi.

cognoscere p̄t fieri delegatio. De alijs vero sive sint
meri imperij sive mixti iure iurisdictionis nō p̄t rega-
lanter fieri delegatio. Fallit ut dixi in necessaria cā ubi
sentie ut si optet necessario indicē ordinariū alibi p̄fici-
sa rei si nondū venit ad prouincia ut in. d. l. i. Idem
coiter p̄cludit doct. in. d. l. si ordinariū detineret infir-
mitate vel eēt occupat' circa multas causas h̄ic ita q̄
nō p̄t omnibus intendere nam tūc l̄z lege nō sit causu-
tū ex idēitate rōnis hoc cōiter recipitur quēadmodū
obierat in causa absentie. nā vbi eadē rō idem usq; de-
bet esse etiā in casib; exceptis ut nō. glo. in. l. i. L. de
pdi. inde. et est tex. i. c. cū dicta. de p̄fir. vti. v̄l. unuti.

Ultimo q̄nt q̄ sunt isti iudices h̄ites mez & mixtū
imperij et p̄icquere tam i secularib; q̄ in ecclesiasti-
ci. In secularib; dic post Bar. in. d. l. i. q̄ iadef q̄
p̄st. puincie ut olim erat p̄seg habebat ea q̄ sunt meri
impj. ut in. l. illicitas. §. q̄ viuversas. ff. de offi. p̄si. vñ
p̄ totam puinciam habebat gladii potestatem. is aut̄
q̄ perat civitati de iure cōi non habebat ea q̄ sunt meri
& mixti impj. nec ea q̄ sunt magne iurisdictionis sed re-
curribat i istis maioribus ad p̄sidem. puincie. ut in di-
cta auē. de defen. cini. in. §. audient. et in. §. iurare. H̄z
bodie cōiter i italiā q̄libet ciuitas habet regimē quod
eīm habebat tota puincia. et ideo p̄tās h̄z bodie oia
ad hoc qd nō. glo. in. l. i. L. de prescrip. lori. t̄p.
Sed dubiū est qd in eo q̄ presidet alicui castro v̄l op-
pido. et dic q̄ si castz ē subiectum ciuitati tota iurisdi-
cio est peres ciuitatē et debent respondere in ciuitate.
dicunt enim ciues illius ciuitatis cui subsunt et ei cogūt
subire omnia onera. l. incola. et l. qui ex vico. ff. ad mu-
nic. H̄z soler bodie mitti vicinus q̄ p̄t dici inferior
magistratus vnde solum poterit cognoscere de leuib;
criminibus & de summa vſq; ad. ecc. florenos vel aure-
os ut in. d. auē. de defen. cini. In maioribus aut̄ debet
remittre ad iudicem ciuitatis et in criminibus graui-
bus debet capere malefactores & remittere ut in. d. §.
audient. Itē scias q̄ illud qd dixi q̄ ex cā p̄t delega-
ti ea q̄ sunt imperij dūmodo nō p̄cedat ad ultimū sup-
pliciū & membrū abſcissionē p̄ auē. d. colla. in. §. ad hec
& licet quida contra. p̄imum tamen cōiter tenetur ut
nō. glo. in. d. l. i. et spe. in. d. §. Item q̄ est delegatio. et
glo. in. c. in archiep̄atu. p̄al. princeps aut̄z potest oia
delegare ut nota glo. in. d. c. illud. et bar. in. d. l. i. et. l.
imperium. p̄real. p̄sidentis antem collegio sen viuversi-
tati que non facit ciuitatem seu castrum ut sunt isti re-
ctores artis lane & similes non habent ea que sunt im-
perij sed solum cognoscunt de bis que oruntur inter
excentes illam professionem occasione illius. Societa-
tis seu professionis ut in. l. i. L. de iuris. om. in. Fallit
in doctore qui erga scholares de iure cōmuni h̄z ea q̄
sunt imperij licet non seruet de p̄uetudine. ut est tex. &
auē. habita. L. ne si. p̄ pa. & in probe. ssor. nō. bar. in.

d. l. i. In ecclasiasticis; dīc. q̄ ep̄i e; sup̄iores et legatus
pape habent ea que sunt imperij. vi. in. c. i. s. co. De i-
terioribus autem p̄e. atio dic q̄ regulariter de iure cōi
non habent ea q̄ sunt imperij nisi forte ea que sunt de
minorū imperio et minimo ut leniter coercere. Item
possunt excōicare et excōicatio est meri imperij ut nō.
Inno. in. c. transmissam. de elect. et hosti. in. c. j. p̄xi.
ptz ex sequentibus. naz in excommunicacione exercetur
iurisdictione ex officio iudicis nobiliti ad publicaz utilita-
tem. q̄ncq; tamē exercet in favorem p̄uatū & tunc credo
q̄ sit mixti imperij p̄ supradicta. & sic limitare Inno.
Itē fallit i platis regularibus nā ip̄i cognoscūt de cri-
minibus p̄tra subiectos dūmodo nō p̄cedatur ad de-
positionem ut dixi in. c. cuz ab eccliarum. s. co. & ple-
nius dico in. c. cum cōtingat. de fo. p̄pe. et hec nō.

Astoralis. ad se p̄ appellatōnem de
latam subditis suffraganei cōmittere p̄ illū
tū ad suscipiendam delegatōnem p̄pellere non potest.
b. o. v̄sq; ad. §. p̄terea. In prima ponitū consultatio.
In scđa mīlio. ibi ad quod Nota p̄mo duas regu-
las ex tex. prima q̄ ep̄i exītes in prouincia archiep̄i
subiecti ip̄i archiep̄o lege metropolitana & sic archiep̄i
scopus ē in dēx ordinariū omnium ep̄oz sue puincie
de iure cōi quelibet puincia debet habere vnum archi-
ep̄im et decē ep̄os ut. vi. q. iij. in. c. sc̄itole. nō tū potest
p̄cedere archiep̄s p̄tra ep̄im ad depositōnem q̄ depo-
sitio ep̄oz soli pape ē referuata ut in. c. iij. de trāfla. p̄la.
Sed de criminibus paruis potest cognoscere et ip̄os
ep̄os punire ut in. c. sacro. de sen. excō. et. x. q. iij. quia
cognouimus. nō. §. an. in. c. ut litigantes. j. eo. ti. li.
vi. De causa vero ciuili indifferēter cognoscit etiam si
subditus ep̄i. conneniat ep̄im nam debet eum conueni-
re coram archiep̄o. sed si ep̄s habet causam cōtra sub-
ditum non conuenit eum coram archiep̄o q̄ nou est iu-
dex subditi ut b̄ nec ep̄s d̄ esse index in cā. ppria f̄ de-
bent eligi arbitri auctoritatē iuris. hec. pbantur in. c. si
dericus aduersus clericum. xi. q. i. et hec nō. Sed a re-
gula q̄ archiep̄s nō p̄currat cū ep̄o i diocesanis suffra-
ganeoz suoz imo regulariter nullā p̄tatem potest exer-
tere in subditos ep̄oz nisi in casib; exceptis. & si ha-
bes casum in quo quis nō est superior subiectoz s̄i sub-
iecti. et sic non habet locū ista regula. si vinco vincentē
te. de q̄ in. c. auctoritatē. de cōcel. p̄ben. li. vi. archiep̄s
ergo habet iurisdictionē ep̄alem in sua dioceſi dūtaxat
sed in prouincia habet iurisdictionem archiep̄alen ut i
ep̄os regulariter possit exercere iurisdictionem f̄ i sub-
ditos ep̄oz non nisi i casib; exceptis. Nō tercio
& ordinariū potest s̄i iure causam ad se spectantem
delegare licet multi allegent impedimentū & d̄ iure ca-
nonico vide duo sp̄alia. Idūmo q̄ indifferēter archi-
ep̄o p̄mittit ut possit cām delegare. nec distinguit vñz

fit ardita vel lenia et sic videtur quod distinctio iuris clavis non praedita est iure canonico ut tamen lenia possint delege quod pertinet iure magistratus ut dixi. s. c. pxi. Secundum spaleum est quod causa appellatiois per delegari. Et iure canonicum est seclusus ut in sancto ad bec. L. de iure. non. glo. in. c. sup. questione. Et offici. delege. et sic videtur quod de iure canonico omnia sunt delegabilia ut plene dixi. s. c. pxi. dicit tamen hostius. quod spale forte est in archiepiscopis et in aliis indicabatur in eiusdem subiectis pape ut per remittendas locorum possint delege gare. Hoc ego prout id est in omnibus de iure canonico quod est non inducit aliquam spem in archiepiscopis immo papa videtur ad consultandum de episcopo. or. c. consultacioni. Quarto non quod causa per delegari non subditum est non subditus cogi non possit ad acceptandum. sic limitat rex. in. l. vniuersitatis. q. p. sua iuris. ubi dicitur quod causa subdelegari subditum. dicit enim intelligi quo ad hoc ut ille possit appellari ad acceptandum delegandum sed si vult acceptare potest sibi committi ut non ibi glo. ad hoc rex. in. l. et si prior. ff. de officiis. c. I. Ita non a procurario sensu quod superior potest subditum intendo delegare aliquam causam et cum appellere ad acceptandum. Ratio est quod indicare est publica iuris unde est minus accessorie. ut in. l. muniz. in. s. indicatio necessitas. ff. de muniz. et hoc ad idem tecum in. d. l. vniuersitatis. L. qui pro sua iuris. Ultimo nota quod archiepiscopus non tenet cognoscere in sua dioecesi de causa ad eum delata per appellatores a suffraganeo suo sed potest eam delegare in illa dioecesi non fuit sibi delata. Idem est in aliis causis quod deficiuntur ad eum iure metropolitico per vias querelle ut sunt causas excepti de quibus hic in glo. ad predicta vide bonum rex. in. d. c. ut litigantes. In glo. prima nota bene istaz glo. usque ad finem. et potes ponere exemplum in abbate subiecto episcopo vel in alio prelato seculari pura preposito ecclesie collegiate vel si archidiaconus prescrivit in iurisdictionem in quibusdam causibus vel in aliquo parochia dubitatur nunquam episcopus possit cognoscere de subditis prelatorum sibi subiectorum. et ponit glo. duas opes. Prima fuit Hung. Tz. et Ulin. quod sic. et hanc opem sequitur L. m. Idem. Hoff. quod etiam dicunt hoc esse de antiqua et probata consuetudine. Ideo hostius nisi sed etiam de consuetudine vel privilegio aliud apparent. vult enim hostius. quod episcopus habeat immediatam iurisdictionem in oecis de dioecesi licet sit alius platus specialis et sic concorditer cum quolibet prelato inferiori in iurisdictionis exercitio. sentit etiam quod si archipresbiter esset subiectus archidiacono et ab archipresbitero appellaretur potest appellari ad eum omisso archidiacono quasi non faciat isti gradum inter episcopum et subditos. Secunda opem fuit Jo. et hanc sequitur Ber. glosator qui habet oppositum ut episcopus non possit cognoscere de causis subditorum prelati nisi per appellationem et quod gradus in est appellandum. Jo. an. dicit quod salvo iure speciali credit quod de iure munitionis inter episcopum et platum

sibi subiectum locus sit preventio*n*. nam si iurisdic*ti*o*n*
pape pot*e* preventi*r* per ordinariam ut in. c. vi debet
de appell*o*. for*in* iurisdictio episcopi pot*e* preventi*r* per
prefatum sibi subiectu*m* nec d*icitur* posse ep*iscopu*s imitare illam
preventio*n* sicut no*n* pr*et* ali*o* disponere p*ra* canone*m*.
ep*iscopu*s b*ea*n*ti* pot*e* preventi*r* vi*ti* ille q*uo*d p*ri*mo citau*t* d*icitur* c*on* cognoscet
c*ui* et*ia* ep*iscopu*s habeat iurisdictio*m* ordinari*m* in tota dio*c*esi.
de iure t*u* sp*eci* ali*o* possit esse ut si p*ro*actudo ha*b*eret q*uo*d p*ri*mo c*on* tractaretur coram*m* prelat*o* inferior*m*. si
aut*m* ep*iscopu*s et*in* inferior*m* platus co*cur*ru*n* in citatione p*re*
ep*iscopu*s ut pot*io*rem p*re*ponendum r*ati*one maioritatis ar*bit*ri*m*
in. c. si a sede. d*icitur* p*ro*ben*ti*. li. vi. hanc op*i*. radice fensit *Jnn.*
in. c. quanta. s. co. v*bi* d*ixi*. Ego p*uto* h*ac* op*i*. veram
i*n* platus secularibus habentib*n* iurisdictio*m* d*icitur* iure co*ti*
ad b*ea*n*ti* simili allego bon*u* tex*in*. l. fi. L. de i*ur*. om. i*ur*.
v*oi* p*ri*z q*uo*d rectores illo*z* collegio*z* inferior*z* no*n* habent
iurisdictio*m* priuati*n* ad ordinari*m* generale*m* loc*u* ac
cumulative*m*. v*nde* exercens la*ni*fic*u* p*re*venti*n* coram*m*
rectore artis lane q*uo*d coram*m* pot*e*st*ate*. ad idem allego
tex*in*. au*c*. de defen*ti*. ci*ui*. v*bi* defensor cognoscet d*icitur* ca*s*
sis iudici*m* subiectorum*m*. sed in regularibus ali*o* p*uto*
quia immediate habent prelat*o* p*ri*p*u*l*u* loc*u* de*re* ut
d*ixi* in. c. cum ab eccl*esi*arum. s. co. v*bi* vide *Jnn*
pot*e* dubitari quid si ex*m* prescriptione prelat*o* inferior*m*
acquisuit iurisdictionem n*u*quid i*n* dubio*m* videat pre*scriptu*
s*cri*ps*u*le accumulate*m* ad ep*iscopu*s an*m* priuati*n* *do*c*to*. b*ea*n*ti*
non tangunt sed glo*m*. hic qu*a* perpetuo no*n* v*ia* sentire
q*uo*d priuati*n* ut sic ep*iscopu*s no*n* possit cognoscere nisi
p*re* vi*ta* app*ella*ti*o*is *Hic* sunt duo vid*ed*a p*ri*mu*m* n*u*g*o*d*u*
ali*o* q*uo*d citra ep*iscopu*s possit prescribere iurisdictionem
ep*iscopu*s in aliquia parte dio*c*esis. Secundo pre*supposi*
to q*uo*d sic nunquid i*n* dubio*m* videatur prescripsi*n* no*n* ex*m*
clus*u*ne ad ep*iscopu*s. sed ut quilibet possit exercere et
loc*u* sit preventio*n* et*in*tra*z* est pulchra q*uo*d*li*o*m*
ex*m* prim*u* g*o*. hic habeb*u* singu*m*. qu*a* n*esci*o al*bi* que
sentit q*uo*d sic. naz*o* d*icitur* q*uo*d longa*m* su*ci*ndine pot*e*st infer*o*
acquir*e* sibi sub*dit*os et*in* certa p*te* dio*c*esa. I*do*sti*m*
ten*u*tr*u* p*tr*atri*m* in. c. c*ui* p*ringat*. de fo*m*. p*pe*. p*ri*mu*m* te*re*
neo ar*m*. c. audit*o*s. et*ct*. c*ui* o*lim*. de p*sc*rip*tu* *Jn*. an*m*. p*ar*
chy*m*. in. c. cum ep*iscopu*s *Jn*. co*m*. li. vi. Quo ad sec*un*dum du*b*ium
Jn. an*m*. sentit hic et ibi q*uo*d videatur prescribere ac
cumulative*m*. sed possit tener*u* contrari*m*. quis ex*quo* ille
inferior*m* exercuit tanto tempore q*uo*d sufficit ad prescripti*n*
onem et ep*iscopu*s nun*co* exerce*re* licet casu*m* se obtu*li*set
vide*m* p*o* no*n* v*isum* ab*dic*ata illa iurisdiction*m* ab*co*
acquisita isti p*re*scribent*u* ad q*uo*d optime fac*it* tex*in*. i. c. au*dit*is.
et in. c. c*ui* o*lim*. p*all*. et q*uo*d no*n*. *Jnn*. in. c. dilect*u*
de cap*el*. mo. et de hoc plen*u*no*m* dico in. d. c. cam p*rin*
gat. ten*u*tr*u* menti*m* op*i*. *Jn*. an*m*. et hosti*m*. q*uo*d vid*ed* sentire
op*positu**m*. nam i*n* practica forte sem*u*res eorum dict*u* gl.
tamen est i*n* oppositum hic. adiuer*te* tamen q*uo*d si ep*iscopu*s se
mel volunt*u* iurisdiction*m* exercere et prohib*it*us per

De offi. iudi. ordi.

ssum inferiori rem abstinuisse tunc non esset dubium quod ex pscriptum exclusive ad episcopum. sed dubium est quoniam episcopus tacuit et nunc protradidit currente pscripto. In glo. ij. p. i. tellectu huius episcopi. de c. ij. ix. q. ij. vbi dicitur quod archiepiscopus est index ordinarii totius provincie. ergo habet iurisdictionem in quolibet de pincipia et sicut subditos episcoporum qui sunt de pincipia. cuius contrarium inuitum esse tex. Unde glo. ponit tres scilicet in ea parte. Inno. ultra gl. dicit quod archiepiscopus huius iurisdictionem archiepiscopalem in tota provincia. bine est quod totam provinciam visitat ut in c. lopide. de censi. et hodie habetur clarissimum in c. i. eo. ti. li. vi. et facit de c. ij. de p. i. p. iurisdictionem episcopalem non huius nisi in sua dioecesi quod non habet iurisdictionem in exceptis. Itē etiam respectu subditorum non huius exercitii iurisdictionis in omnibus. nam si quia esset ita bonus quod non egeret correctio neque puniret aliquem neque puniret certum esset quod episcopus non habet in istius iurisdictionis exercitium. et nota hoc dictum per hoc. c. de constantinopolitana. xvij. di. et vide bo. gl. in c. ad nos. d. hereti. et nota ex ista gl. et isto dicto Inno. quod quantumque quod sit bonum et iustus nihilominus est suspectus iurisdictioni superioris in eum non competit iurisdictionis exercitium et in eo quod glo. ponit hic casus spalae in quibus archiepiscopus habet iurisdictionis exercitium in subditos suffraganeorum suorum. non enim. et vide g. plimile. ix. q. ij. i. summa. Et primo specialiter nota in eo quod potest prebellere omnes de pincipia ut in diuinis officiis conformiter se ecclesie metropolitane. Hosti. sed limitat nisi ecclesie pincipie habent spalem suetudinem. ar. in. c. illud. xij. di. Ceterum potest diciscomenius quod in diuinis officiis semper debent se perfirmare ecclesie metropolitane. et quod iste sit casus exceptus ab illa generalitate de qua in. d. c. illud. arg. in. l. non est nouum. cujus l. se. ff. delegi. Quod huius plus placet procedens limitatio ut valeat consuetudo cuiuscumque ecclesie dummodo sit alia rationabilis. allego. c. de terra. de psecre. di. iii. vbi patitur quod circa sacramenta baptismatis potest quilibet ecclesia utriusque consuetudine intelligere dummodo in substancialibus seruere formam ecclesie. nam in aliquibus locis est consuetudo ut tenet corporum pueri infundat in aqua. alicubi quod tunc caput alicubi sufficit effundere aquam super corporum pueri. et Inno. i. c. i. d. baptis. et generaliter subiicit tex. i. d. c. d. terra. et similiter ostendit in ecclesia dei diversa consuetudo. At idem allego quod non glo. in probe. vi. vbi dicitur quod in his que concernant fidem deberemus sequi consuetudinem ecclesie romane. in aliis non tenemur sequi nisi papa disponat ut alii illam sequantur. cessante ergo consuetudine speciali habeat locum quod dicit glo. Secundum non glo. in eo quod dicit quod ubi sunt episcopi est negligens in eo quod facere debet succedit archiepiscopus. nam iste casus est multum generalis et comprehendit in se totum casum quod ex eius posset fieri regula et transitus huius Inno. an. cui opiniatur. glo. et hanc opiniatur glo. ij. q. ij. in summa. et i. c. i. d. sup.

neg. p. l. vi. Idem ibi hosti. et Inno. mo. et Inno. cal. sententia in. c. nullus. d. in. pa. Contraria opiniuntur Inno. an. in. d. c. nullus. et idem Franc. p. cellei. et Archib. in. d. c. i. li. vi. et sequitur do. car. et hanc opiniatur ultimam tenuit in repetendo. c. si quis contra clericum. de fo. p. pe. vbi plene examinabatur. solus enim isti fundans per casum. c. cujus simus. ix. q. ij. vbi ponitur casus spalae. s. cum episcopus est negligens in statuendo generalem iconum in ecclesia sua non ergo sequitur idem est in omnibus alio casu negligentie maxime cum habeamus hic regulam in contrarium quod solus in casibus exceptis archiepiscopus habet ordinariam. Item c. cum simus. disponit idem in illo casu quo ad negligentiam ut episcopus sapplet et tamen fallitur. est dicere quod episcopus deberet supplere semper negligentiam archiepiscopi. Idem enim deuolutiones de uno ad alium non sunt sicut de nisi in iure reperiantur expresse. ut dicit Inno. in. c. quod diversitatem. de p. c. p. ben. et idem facit tex. in. d. c. i. vbi dicitur quod episcopo excusat vel suspensus propter delictum suum archiepiscopus non succedit in iurisdictione. Ad. c. quarto. s. eo. quod videtur obviare fuit unum intellectum quod ibi dixi. responde quod loquitur in facto notorio. nam ibi non poterat esse non notorium. archiepiscopus autem puniri notoria delicta totius provinciae ut in. c. i. s. notoria. de censi. li. vi. Ultra gl. hic additum hosti. alios casus et ponam prestantiores. Impedit enim se archiepiscopus inter subditos sui suffraganei cum causa defertur ad eum per relationem et consultationem episcopi. allegat. xvij. di. c. multis. s. eo. ad reprimendam. potest ergo episcopus dubitans de decisione alicuius cause remittere illam causam ad archiepiscopum. idem si episcopus regularis vult illam causam ad archiepiscopum remittere ut in. c. cum spalae. de appell. Item in casu p. c. m. t. tota. puntia ut in. c. ex frequentibus. d. in. s. et idem ibi Inno. et vide gl. ix. q. i. i. summa. Itē in executioe vltimae voluntatis episcopi negligenter succedit archiepiscopus ut in. an. d. eccl. ti. in. s. si quod autem. Itē archiepiscopus dat latas indulgentias in tota. puntia ut in. c. nostro. j. de pe. et re. puniri causa notoria etiam in. s. dixi. et cum visitat. puntia potest audire p. c. f. s. et impeditur absolutes ut in. c. s. d. c. s. li. vi. Et ex predictis inferre ad decisionem quoniam pone quod ultra casus exceptos archiepiscopus excusat subditus episcopi vel cum absoluit nunquam teneat talis excusatatio seu absoluto Inno. Excludit hic quod non huius iurisdictionem regulariter in subditos episcopi. ergo non tenet excusatatio vel absoluto et hoc consideratur in quidam tenerunt contrarium ut in. ix. q. ij. c. ij. In glo. iij. ibi potest mādere episcopo ut prebellat. Sed contra huius oppositum. si episcopus potest prebellere subditum. ergo et archiepiscopus cum iurisdictione episcopi sit deuoluta ad archiepiscopum per appellationem. Sol. dicit Inno. an. quod ista iurisdictione quod denoluitur per appellationem non est ita efficax sicut iurisdictione episcopi ar. in. c. sup. questionū s. si vero. de offi. iudi. vel dicuntur. Cuius. et melius quod per ap-

pellatōem solū denoluit iurisdictio quo ad partes nō autē quo ad alios subditos. t̄ ideo i p̄pulsione aliorū subditorum recurrentē ē ad ep̄m. dixit tñ hic hosti. q̄ erdiēps p̄t p̄figere terminū ep̄o ut subditum cōpelat quo elapsō poterit compellere vtrūq; ar. s. e. quāto. hec op̄i. hosti. esset vera si teneremus illam op̄i. q̄ generaliter negligente ep̄o succedit archidiēps sed tenet do contrariam que mib⁹ plus placet solum poterit cōpellere ep̄iscopam vt exequatur officium suum. t̄ idēz in alijs casibus in quibus ep̄iscopus esset negligens

Obiituo delegato pape

Rererea q̄ excōicavit reū vel actōem i possessionē induxit si ei⁹ successor i de legatiōe succedit absoluere. t̄ restituere possessionē poterit. alias sol⁹ papa restituit t̄ absoluere p̄terq; i mortis articulo. ne tñ corrāt annalīs p̄scriptio re⁹ coraz or dinario vel publicis psonis d̄ stādo iuri cōtōem pre stabit. In prima p̄sultatio In scđa rūsio. ibi ad quod.

Nota p̄mo vñā regulā nō bilē ad quā quotidie solo allegare istū tex. q̄ ab excōe lata ab hoīe ille dum taxat q̄ excōicavit vel successor seu sup̄ior p̄t absoluere l̄z absolutio specificē nō sit reservata ip̄i excōicatori. vi des em̄ hic q̄ si delegat⁹ pape aliquē excōicavit nō p̄t ordinari illū absoluere etiā si vult satisfacere b̄ deb̄z re curri ad successōē aut ad maiore p̄ta papaz. Et quo infert q̄ ab excōicatione lata a papa nullus absoluere p̄t nisi ip̄e papa ve⁹ successor. Secund⁹ dicit in excōe lata p̄ p̄sonem seu a lege vel statuto q̄ gl̄ibet ep̄s sup̄ior ex cōmunicati absoluere p̄t si absolutio nō ē reservata sta tuēti. t̄ i hoc casu itēligo. c. munq;. de sen. excō. Tercio nota q̄ in articulo mortis p̄t obteneri absolutio ab excōicatione cui⁹ absolutio ē reservata p̄p. Gene ralis ergo reservatio absolutio nō extendit ad casum mortis. facit. c. eos qui. d̄ sen. ex. li. vi. t̄. c. si q̄ suadē te. xvii. q. iiii. Tercio nota q̄ delegat⁹ pape p̄t quē mitte i possessionē t̄ etiā excōicare t̄ sic vñ̄ q̄ hēat ea q̄ sunt meri imperij t̄ mixti quo ad cām sibi p̄missaz. nā excōicatio ē i simp̄ vt dixi. s. e. qd̄ sedes. t̄ etiā idū cōtio in possessionem vt. l. inhere cōtere. ff. d̄ in. om. iu.

Trē nō q̄ cessante peccato ordinarius non sup̄pet officiū delegati. nā vides hic q̄ mortuo delegato non succedit ordinarius sed necesse est recurrere ad papam

Nota ibi in onere scđm vnum intellectum q̄ dele gatio cause est on⁹ dignitatis. dignitas vero cui sit de legatio est honor. sensus ergo litere ē q̄ successor dele gati non potest se intromittere de re nisi succedit i one re delegationis et honore dignitatis cui facta fuit dele gatio. nam quandoq; causa cōmititur prelato exp̄s so nomine dignitatis quo casu successor succedit i one re et honore. quandoq; commissio fuit facta expresso nomine proprio tantum et tunc successor se non intr omittat de causa delegata succedit enī solum i digni-

tate. dicit tamen q̄ licet iurisdictio sit onus debetur ta men honoris iudicii propter iurisdictionem vt i. c. vt de bitus. de appel. vide glo. in. c. si contra vnum. de offi. delega. li. vi. t̄ archi. viii. q. i. qui ep̄atum. In glo. in v. p̄terq; i mortis t̄c. nota glo. istam que quoti die solet allegari t̄ maxime in f. sui in eo q̄ dictor q̄ laico licitum est confiteri tempore necessitatis. Et laic⁹ non potest absoluere vñ̄ ligare quia non habet claves ecclie t̄ hec op̄i. verissima est t̄ p̄batur de penit. oī. quē penitet. vbi Eleg⁹. dicit q̄ p̄ talē p̄fessionē iste confitens est dignus venia. t̄ idē dicit respectu exco municationis nāz conterendo t̄ confitendo peccatum suum per quod fuit excōicatus t̄ petendo absolutionem quātū in eo est consequitur illam absolutionem a deo. Sed in eo q̄ glo. concidit q̄ i transfrētare volēt nō subest iostum periculum vt possit absoluī. aliud sensit in obesse vel in volente intrare bellum cōp̄stre. dicit hosti. q̄ in transfrētare volente sequitur istam op̄i. sed i obesse debet considerari cōstantie. vñ̄ casti ex pugnietur cum machinis t̄ tunc quia in omnibus im minet periculum poterit quilibet petere absolutionem dūmodo foueat iostum bellum. alias em̄ cū sint i pec cato non possunt absoluī vt i. c. quod quidem j. d. pe. t̄ re. t̄ idē dicit ex parte imp̄gnantium vt si foneant iostū bellū p̄t petere absolutionē nā t̄ eis iminet pe riculum p̄pter balistarios q̄ sunt in arce vel instrumen ta similia. si aut̄ casti non sic expugnatur sed exercit⁹ stat a longe t̄ sic non subest periculum nō p̄t fieri hec absoluī. Conclude vñ̄ breuiter q̄ semper debet considerari vt̄ verisimiliter imminet periculum mor tispiam longum esset per particulares casus discurre re. Dubitat etiā hic hosti. in muliere pregnanti nō dicitur esse in periculo mortis tempore partus. vt sic possit absoluī ab excōicatione eius absoluī ē reseruata pape vel alteri superiori absenti. t̄ primo dicit di stingendū si sit corporalē t̄ sine periculo p̄suēt pare re t̄ tūc nō p̄t absoluī. alias sec⁹ postmodū dicit q̄ ex perientia docet q̄ etiā fortissime mulieres solē deficēt in partu ideo iusta vñ̄z cā absoluēdi maxime q̄ nulli fit preindictum quia si euanit mortē debet se represen tare superiori t̄ parere mandatis suis. alias reindit i excōicationem vt in. c. eos qui. de sen. excō. li. vi.

In glo. pe. ibi vel scđm leges. hec gl. vñ̄z velle b̄ facere dīlam inter leges t̄ canones quo ad cursum p̄scriptionis quod non p̄cedit. nam inter leges t̄ can onesq; nō est dīia. nā iura q̄ dicit quadragenaria requiri p̄scriptōem vt in. c. de quarta. de p̄scrip. loquunt de p̄scriptē. p̄tra ecclesiā t̄ idē ē d̄ iure cōsiliū vt in anī. q̄s actiones. L. de sa. sanct. eccl. dicit ergo q̄ si p̄scribi tur contra ecclēsiam requiritur tempus. xl. anno. si cōtra primatum tunc sufficit p̄scriptio. x. annorum inter p̄sentes. t̄. xx. iter absentes si p̄scribēs b̄ titulam

De cōfī.iudī.ordī.

alias requiritur t̄p̄.xxx.anno. vt in.l.si quis emptio-
nis. L. de prelēp. p̄p. an. t̄ nō bñ ist̄ gl. q̄ missus
i possessionē i reali p̄scribit p̄tra ream t̄ q̄ iudicio de-
cretum dat sibi titulū p̄scribēdi t̄ vide ad materiaz qd̄
nō spec. in ti. de p̄mo t̄ scđo decre. §.iā defecu. v. et
hō q̄ p̄missa cu v. se. Quero extra glo. cor. am q̄ o
ordinario est prestanda hec cautio. Sō. dicunt p̄de. t̄
Aber. hic q̄ coram ordinario illi cause q̄ si dicit q̄ si
ci est t̄p̄alis tunc coram iudice seculari si est cā ecclesi-
stica tunc coram iudice ecclesiastico. dicūt tñ sufficere q̄
p̄stet coram quociq̄ ordinario t̄ idem spe. in loco
palie. Et nō ber. ex hoc dicto q̄ ordinarius potest sibi
pulari sibi non subdit. est en publica persona t̄ ac' sibi
pulatōnis ē voluntarius. Item dicūt hic doc. t̄ spe. in
loco preal. q̄ l̄ non seruetur ordo istius litere vt quia
cautio p̄statur publicis personis t̄ non ordinario non
in per hoc viciatur nam t̄ publica persona p̄t alteri sibi
pulari vt dixi i.c. oandum. de p̄uer. p̄ung. que autem di-
cantur hic publice t̄ honeste psone Jo. an. videtur ex-
ponere literam in tabellionib̄ sacerdotib̄ t̄ honestis
vicinis qd̄ mibi nō placet i eo q̄ dicit de sacerdotib̄
t̄ vicinis. q̄ sacerdos non p̄ stipulari alteri nisi in spe
ctantib̄ ad officium suum. p̄ h̄ tex. in. c. quāq̄. d. v̄. l. i.
v. t̄ qd̄ nō. Huius. in. l. i. ff. de iusti. t̄ iū. Clicini aut̄ nō
p̄t alteri stipulari vt in. §. alteri. in sibi. de mutu. stip. et
in. d. c. quāq̄. t̄ iō p̄l̄ placet dictu spe. in. d. §. si q̄. q̄
intelligit tex. i tabellionib̄ q̄ sunt publice psone vel in
babente dignitatē cā iurisdictōe. t̄ nō hoc vltanum q̄
q̄libet platus habens iurisdictōem p̄t alteri etiam nō
subdit stipulari quasi sit publica persona. an aut̄ req-
ratur plures publice psone dic q̄ non. sufficit en v̄
notar̄ cu testib̄ vt in. d. c. quāq̄. t̄ ad issu tex. dic q̄
babat respectum ad pluralitatē causarum. sile in. c. vt
p̄ulegia. de priuī. quod tenet spe. in loco pal.

Papa p̄ scriptū quo mādat or-
Icet dinario vt subditos suos corrigit
non facit ex hoc ipm delegatum. ideo ab eo
poterit appellari ad p̄ximum supiorē sicut si papa nul-
lum mandatum sibi fecisset. primo ponit formam re-
scripti. quam scđo declarat ibi q̄ rāmen. Nota pri-
mo q̄ a correctione regulariter non appellat. Ratio est
q̄ ille q̄ corrigit non grauat. Appellatio vero fundata
est super granaminc. vt in. c. vt debitus. de appel. si tñ
supior in corrigendo excederet modum tunc bñ appel-
lari potest. vt hic in f. t̄ in. c. de priore §. de appel. t̄ c
reprehensibilis. eo. t̄. vnde hodie non video aliquam
dūiam inter alias causas t̄ causam correctōnis q̄ ho-
die appellari non potest nisi quis grauenur. q̄ in. d. c.
vt debitus et idem i causa correctionis. Sed credo q̄
scđm iura antiqua procedebat hec sp̄litas in correcti-
one. nam de iure antiquo nō erat necesse exprimere eam
in applicatione s̄ indifferenter admittebatur app-

latio nisi fuisset manifeste frivola. vñ omnis appellatio
devoluebat olim causaz ad supiorē vt nō. i. q. vi. ad
romānā t̄ dixi in. d. c. vt debit. s̄ in cā correctōis erat
illud sp̄le vt non admitteret appellatio nisi p̄cederet
cā rōnabilit̄ q̄ p̄sumebat interpolita ad subterfugēdū
debita correctōes. Scđo nō q̄ remotio appellatiois
facta in rescripto apostolico recipit v̄ires scđm naturā
cause cui adiūc. nam si appellatio removet in cā corre-
ctionis intelligit nisi supior excedat modū i corrigēdo
q̄ h̄ ē de natura ipsi correctōis. nā vides h̄ q̄ papa
scribendo isti appellatiōne remota nubil novi induit. s̄
vid̄ se remulisse ad terminos iuris vt p̄t h̄ i p̄n. litera.
vñ remotio applicationis non opatur h̄ v̄m de qua in
c. pastoralis §. de appel. quod ē bene notandum p̄ sta-
tutis t̄ alijs dispōnibus odiosis vt si disponas in ma-
teria iuris intelligatur scđm iuris. facit quod le. t̄ nota
in. c. ex parte §. de v̄bo. sig. cl. iij. et per bar. in. l. i. ff.
ad le. fal. Tercio nō ep̄m habere iurisdictōes ordi-
nariā sup criminib̄ tā p̄ta religiosos q̄ contra clericos
sacerdotēs t̄ cōtra vtrōs p̄t. p̄cedēt inquisitiōis viat i dubio
hoc procedit in clericis lectorib⁹ ut in. c. qualiter t̄
quando. d. accu. Idē in religiosis intelligendo q̄ vult
procedere super grauibus criminib⁹ de quibus hic
sit mentio. nam grāvia criminā exposcent depositōes
vt in. c. tue. de penit. quo casu ep̄scopus solus proce-
dere potest contra clericum etiam religiosum q̄ depo-
sitio non potest fieri per inferiores. xv. q. vij. in. c. felix.
t. c. si ep̄scopus. hoc casu potest intelligi tex. in. c. mo-
nasteria. xvij. q. ii. vbi dicitur q̄ monasteria sunt sub
disciplina ep̄orum. Nota ibi statuens ad reforma-
tionem t̄c. q̄ ep̄s non solum potest corriger excessus
subditōs factiam facta ad reformationem mo-
rum nō in p̄t statuere contra canones vt patet ibi q̄
regularē fuit t̄ honestum. debet ergo statuere scđm re-
gulas canonum potest enim preter ins canonicum sta-
tuere. Item etiam apponere penam vbi lus non appo-
nit vel au gere. vt in. c. iij. de p̄st. li. vi. nota. glo. in cīc.
ne romani. de elect. plenius per Jo. an. in. c. fi. s̄ offi.
archip̄res. Item nota q̄ superior scribēdo iudici inferi-
ori vt p̄cedat cōtra subditos seu vt faciat id ad qd̄ alii
s̄ tenebatur non d̄r facere eum delegatum s̄ pot̄ d̄r
excitare officium suum ordinariū. t̄ ad hoc quotidie
allegas iste tex. t̄ p̄cor. ad hoc. c. pe. §. e. quod intelligo
vt pdixi q̄ mādat id ad qd̄ alias inferior tenebat s̄
si mādat h̄nti p̄tates q̄ nō tenebat illud facere saltem
ita p̄cise vt mādat tūc vidi facere eū delegatum. ad hoc
adduco tex. cu glo. nō. in. c. cu aliquib̄. de rescrip. l. i.
vi. vbi d̄r q̄ si papa mādat ep̄o vt p̄ferat bñficiū va-
cans seu vacatuz certe psone vel vt recipiat eū in cano-
nicū vid̄ i h̄ facere eū delegatum ita q̄ recept̄ vigore
mādat erit aplaus t̄ nō ordinari. rō q̄ l̄ ep̄s habe-
ret p̄tatem conferendi t̄ teneretur conferte non tant. en

isti pro quo papa mandauit unde mandatum hoc h^z
 de novo & sic non videtur facere tanq^z ordinarius & sic
 limito isti tex. cū materia sua ideo dicunt hic doct. qz
 vbi apponitur in mandato aliqd quod non spectat ad
 ordinariā p̄tatem vīd̄ mādator illum facere delegatū
 vīputa si in rescripto apponitur dānsola appellatiōne te-
 mota & erit talis causa in qua appellatio nō ē a iure re-
 mota Id est si dixisset auctoritate nostra facias. ad hoc
 tex. in. d. c. cum aliquibus. & tex. cu^z glo. in. c. i. de cle-
 tico. li. vi. vel si dixisset delegamus vel cōmittim^z tibi
 banc cām vel verba similia Conclide ergo qz rbi p
 supiorē scribitur ordinario inferiori ex circūstantijs
 debet dēphēndi vīz voluerit euz facere delegatum an
 excitare officium suum ordinarium Ultimo potes
 hic colligere qz nedium i cānib^z & etiā i crīmialib^z pōt
 appellari de ep̄o ad archiep̄m & non solum cū pcedit p
 accusatōem & etiā p vīs inquisitiōis In glo. prima
 ibi & de purgatione Item fīm doct. ibi loquīc̄ tex. de
 delicto famoso. hic vero de delicto notorio qz sentiat
 doct. id qd & subhācitur in fī. glo. vt a correctōne non
 possit appellari qn̄ delictū ēnotoriū. sec^z si n̄ ē notoriū
 & dīc vt. s. dīc p vīcāqz p̄t pcedere granamē pōt ap-
 pellarī alias secais. vī i delicto notorio p̄t appellari si
 supior excederet modū i corrīgendo vt in. d. c. rep̄ben-
 sibilis. & dīc h̄ bōstī. iter cetera qz legitima cā appellā-
 di ēsi supior corrīgens laborat eodem crīmī pari vel
 minori eque pl^z notorio allegat. iij. q. vii. indicet. & sic
 dīc itēlīgēdū. c. de pōr. de apel. cū hoc dīcē trāslīt
 hic Jo. an. & cōsiter doct. & si esset vīz foret multū nōbī
 le Sed ego non puto dī iure pcedere qz exquo supior
 toleratur i officio qntūcāqz sit crīmīnosus pōt subdī-
 tum corrīgere qz non corrīgit ex merito p̄fōne & ex po-
 testate officī quā non perdit ipso iure līcer sit crīmī-
 nosus. vī multi sunt reges vt David Saul & Salomon
 dābūt sūrias & corrīgebant subdītos līz ipī essent crīmī-
 nosi ut dīcī grānūs. iij. q. vii. h. fī. Item vide qd dīcī
 post Jnn. in. c. scīscitatus. de rescr. & p eundē. c. cū
 venerabilis. de excep. vītobiqz em̄ vult qz de crīmīne
 non p̄t excīpē p̄tra ordinariū aut p̄tra delegatū nisi dī-
 ceret spāle cū supior pcedit ex officio ad corrīcōz &
 si laborat crīmīne notorio. possit inferior ex hoc apel-
 lare qd vīd̄ tenerē idē bōstī. vt recītāt Jo. an. in. c. i. n
 cēs. li. vi. sed h̄ dīcī iure nō pbat. Et ad. c. iudicet. dic
 vt nō. Gracian^z in. d. h. fī. & dīcī in. d. c. scīscitatus. te-
 ne tñ semp̄ menti dīcī bōstī. qz nō rep̄o dānatum p
 doct. & vide ad p̄dicta bo. glo. in. c. cum non līceat. de
 prescr. & quod ibi dīcī & quod nō. xxxij. d. c. null^z.
 t. c. p̄tē hoc In glo. h̄ abī qui vero seculares. nota
 glo. quare clerici qui nō sunt alieni^z religiōnis dicunt
 clerici seculares p̄ticipat em̄ religiōsis & i hoc appellā-
 tur clerici. Item participant laicis & hoc respectu appellā-
 tur seculares non tñ sunt vere & propriæ seculares & sic

appellatione secularū non veniunt clerici. Etra
 gō. quero qd si iste ep̄iscopus parisiē. putsbat se de
 legatum pape & vt tanq^z delegatus pcessit nūndj va-
 leat pcessus saltem potestate ordinaria & dic qz nō qz
 pcessit auctoritate quā non habebat qz sc̄m illā nō
 intendebat pcedere p hoc tex. in. c. cum super abba-
 tia. s. de offi. dele. & in. c. ex parte aferens. de concil.
 p̄ben. et banc op̄i. tenet bar. in. l. ynica. L. qui p̄ sua
 iurisdi. nota. in. c. cum ex offi. de p̄fōri. & ibi habetur
 qd in dubio vītrum habens ordinariā & delegatā
 videatur procedere vt ordinariā an vt delegatā vī
 vītrum via & dic vt ibi dīcetur.

Rrefragabili P̄dīdati subdi-
 tos corrigant et
 reformant appellatōe remota vel p̄suētudine
 nō obstante. si in capitulū p̄suēvit corrigere excessus
 canonicoz & si. i. terminū ab ep̄o p̄figendū nō fu-
 cit ipē ep̄o hoc faciet. hoc dīcī vīsq; ad. h. ceterum. ha-
 ber enī dicta sc̄m ibi excessus Nota p̄mō ibi ir-
 refragabili. pro significato huīus verbī idem enim est
 dicere quod irretractabili & generali z. Nota sc̄o
 qz qnlibet prelatū habens subdītos pōt & debet p-
 cedere ad correctionem excessuum & reformatōe mo-
 rum. & nota qz corrigere et reformare ponuntur hic et
 dīcī sa data ergo potestate reformandi nō venit p̄is
 corrigendi. Itē nota qz contra correctionem & morum
 reformationem nulla consuetudo potest allegari & tū
 ne hoc menti nam non valeat p̄suētudo contra bonita-
 tem. ad hoc de vi. et bo. de. in. c. cu^z decorū. & quod
 ibi nota. Itē nota qz a reformatione morum & cor-
 rectōne excessum pōt appellari si in talib^z modis ex-
 cedatur alias autem secūo. Nota in. h. excessus. qz
 licet non valeat consuetudo correctionis impedita
 valeat tamen inquantū ē potestatio translata ut quia
 deuoluit p̄tatem ad alīū supiorē & sic debet redire
 hīc tex. ad p̄cordā qui videtur p̄ma fronte sibi con-
 trarius. nā in p̄mo rīsō tollit p̄suētudinem. in sc̄o tā
 admittit. & h̄ colligitur vīnā dīcī Bo. an. h̄ qz dīcī p
 istū tex. qz papa tollēdo generaliter p̄suētudinē non vī
 dei tollere p̄suētudinē p̄ quā ins ē acquīsītū p̄uato vt i
 h. excessus. vt dīcī hec litera hoc nō pbat qz p̄motol
 lit p̄suētudinem quaten^z impedit correctōem. sc̄o ad
 mittit quaten^z transīt potestatem in alīum. Item p
 p̄suētudinem nūnqz acqñirīt ins p̄mō. cē em̄ qdām
 lex publica & i h̄ differt a p̄scriptōne vt dīcī plēnū. c
 si. de p̄suē. sed bene fateor qz tollēdo consuetudinem
 nō tollit p̄scriptōem qz p̄scriptō ēqd diversam a con-
 suetudinē vt in. d. c. fī. Itē nō & tene mēti qz infer-
 or p̄scribendo p̄tra ep̄m vīd̄ acquirere iurisdiōnē
 inquantū ē sollicitus & vigil in ea exercēda & data ip̄sa
 negligētia potest ep̄iscopus suā iurisdiōz generale
 exercere quod est valde nota. Item dīcī vībī lex dat in

De offi. iudici. ordi.

specie iurisdictionem alicui admendo eaz ab ordinario generali videt enim eam illi preserue inquitum est vigil et sollicitus in exercendo. alias autem ipse ordinarius per illam exercere texit. non in. c. cetero. de iudicio. ubi patet. quod si dominus fandi est negligens in exercendo iusticiam iter vasallos ordinarios ioci per supplere. Item non quod in dubio inferior prescribendo propter supiorem vel par propter parem videtur per iurisdictionem exclusum ad ipsum supiorem et hic casus videtur indicio meo propter opem. Jo. an. in. c. pastoralis. co. 13 docet. intelligant quod hic sicut ita prescriptum licet iudicio meo diuinatur. n. 13 tex. hic solum dicit quod excessus canonicoz quod plus fuerunt corrigi per capitulo debet per ipsum capitulo et non per episcopum corrigi nisi capitulum sit negligens. ergo in dubio ex quo solo capitulum correxit excessus canonicoz per quod sufficit ad prescriptum. item videtur prescripsisse non accumulating ad episcopum sed exclusum. et facit. c. auditio. et c. cum olim. de prescripto. et dixi in. d. c. pastoralis. Ultimo non practicam concordem iuris inferiorum de negligentia debet enim sibi statu terminus per supiorem ad acrum faciendum quo clauso poterit superius supplere. Et sic non quod si archidiaconus vel alius circa episcopum prescripsit. iurisdictionem epalem in quibusdam causis et ille est negligens in exercendo poterit episcopo ullam iurisdictionem exercere nec est necesse recurrere ad aliud supiorem videtur enim eam perdidisse in quaestu prescribens vel ut videtur bene non. Idotes etiam colligere quod universitas potest prescribere iurisdictionem in singulos de universitate et quod ipsum corpus seu collegium non debet suspectum in correctione singulorum et quod ipsum collegium per se per exercere hanc iurisdictionem. Ex quo insertum quod cum capitulo succedit in iurisdictione sede vacante non tenetur si non vult conservare vicarium sed per se iurisdictionem exercere est in vtile sum hosti. propter difficultatem et contradictionem et ubi tamen aliquorum ut capitulo remittat unum vel duobus. est ergo utile sed non necessarium. In gl. 1. 1. si. et dic quod tunc excusat platus qui fecit quicquid ponit ad inquirendum et corrigendum subditos excessus. et hoc causa habet locum auctoritatis apostoli in fin. gl. 11. Et extra gl. queritur quod intendit Ira domini dicit ne sanguinis eorum de suis manibz. So. doct. exponit dupl. Idem ut sanguinis hic capiatur per aia. nam de quod ai. habet sedem in sanguine quod non potest habitare in siccio. p. 33 q. 1. m. moyses. quod tamen quidam reprobatur in aia intellectu quod aia est tota in toto et tota in qualibet eius parte. Sed in exponitur ut sanguinis capiatur hic pro peccato. nam aggrauat predatus ex peccato subditos suorum si non corrigit. put de quantumque ipse sit bonus in se ut in. c. licet hec. de sumo. in primis. et quilibet depositum in se est bona. nam sensus literae in effectu est quod si predatus est negligens punietur apud deum de peccato et punitio subditos. et dic de manibus suis. i. de opere platoz. In glo. 1. ibi non prescribitur contra episco-

pum adverte quod hoc videtur prima fronte propter tex. in. 1. et capitulo. ubi capitulo prescribit contra episcopum. 13 dicit glo. procedere quando subditus vult presendere ut non corrigatur vel ut non obediatur et sic actime intendit prescribere. secus si passus ut quia alius vult prescribere potestatem corrigendi in ipsis subditis contra episcopum tunc enim procedit prescriptio quod hoc casu non prescribit obedientia nec impeditur correctio sed per se transferit in alium et sic intellige quod glo. 1. subiicit de archidiacono. In glo. in v. p. capitulo. ibi sed quilibet est index anno. dicit et melius quod nullus canonicoz est index vii. non index. sed iurisdictionis est penes capitulo et sic ipsum corpus collegii est index duotaxat et idem est in omni alio collegio seu universitate ut iurisdictionis non sit penes singulos et penes ipsum corpus collegii. nam aliud singuli aliud universitas. p. 1. q. 1. in. c. qui manumittitur. et i. l. sicut si. quod causas. universitas. ubi glo. dicit non. quod si boies universitas vel civitatis aliquem insultum fecerint non dicuntur universitas fecisse nisi fuerit congregati ut universitas et communice presilio hoc fecerint alias videlicet fecisse vi singuli. ad idem vide quod non. anno. in. c. cum non ignorantes. 1. de presilio. Et in fin. glo. 1. dicit mentem gl. p. viva pauciora et clariora cum queritur de deuolutioe fienda de capitulo ad episcopum quod aut per se eligendi seu corrigendi deire coi vel iure spali perit ad episcopum vel capitulo simul et tunc per se in causa negligentie non debet deuoluntur ad episcopum sed ad archiepiscopum quod cum episcopis est negligens non debet ipse supplerre ipsius negligentiam. ad h. quod le. et non. in. c. postulatio. de presilio. p. 1. in. c. h. et. t. Aut hec per se pertinet principaliter ad capitulo et tunc si episcopus nullo modo interest capitulo per se deuolutio ad ipsum episcopum quod ipse est superior immediatus capitulo. et hoc causa loquitur iste tex. et tex. in. c. h. de presilio. Aut episcopus interest capitulo ut canonizans ex spali consuetudine et tunc serua quod habebit in. d. c. postulatio. Aut per se est principaliter penes episcopum tamen et tunc respectu iurisdictionis exercende per se deuoluntur ad superiorum non ad capitulo ut in. c. quanto. s. e. quod regulariter in superior non supplet negligentiam superioris sed extra ut nota. anno. in. c. quia diversitatem. de concessione. priben. sed respectu collationis beneficiorum tunc potestas deuoluntur ad capitulo ut in. d. c. h. Et r. diversitatis est quod maior est eodem inter episcopum et capitulo in collatione beneficiorum quam in exercenda iurisdictione quod episcopus et capitulo de iure debent simul beneficia conferre de quo tamen dic ut plene nota. in. c. cum ecclesia vultur. de electo. sed iurisdictionis pertinet principaliter ad episcopum solum 13 debeat requirere presilium capitulo. et hodie coiter episcopi prescriberant propter capitulo ut absque eorum presilio possint punire subditos excessus et alia iurisdictionalia exercere nec talis prescriptio seu consuetudo improbat ut in. c. h. de consilio. li. vi. dicit tamen hosti. hic quod in causa istius. c. non proprius sit deuolutio de capitulo.

ad eum sed solum propter negligentiam capituli tollit im-
pedimentum pietudinis, nam cōsuendo impeditiebat
eum cum ipse habeat hanc iurisdictionem ut in. c. d. plo-
na. xi. q. i. Itē nō ex si. glo. q̄ ep̄s de iure d̄ requi-
rere solum capituli nō solum in iurisdictione que ad eum
pertinet d̄ iure naturali s̄ etiā in ea que ad eum devolvit
pro negotientiam inferioris qui prescripscerat p̄tra eum.

Dico. p̄tra p̄dicta videntur enī q̄ si capitulum fuit
negligens et ep̄s intererat capitulo ut canonice q̄ ipse
ep̄s nō possit cognoscere tanq̄ suspectus ar. in. l. p̄tor
ff. de in. om. iur. vbi d̄r q̄ si is qui fuit adnoscatus in
causa assumitur in indicē non d̄ ipse indicare sed alteri
p̄mittere. Idem ergo dicendum in ep̄o q̄ fuit negligens
dū esset de capitulo. Hoc dicit Iann. q̄ illa. l. p̄cedit in
aduocato qui p̄palaverat intentionem suaz circa deci-
sionem illius cause merito redditur suspectus in indicē-
ndo. Et si ep̄s fuit negligens ut canonice nō reddit
ibidem aliquo suspectus. Et nō hoc dictum q̄ quos
dilecti allegat p̄ intellectu illius. l. p̄tor. vt p̄cedat in illo
aduocato q̄ p̄palaverat intentionem suam. Ex quo inser-
tur q̄ si aduocatus fuit cōsultus in aliqua causa et non
dū dedit responsum q̄ si assumitur in indicē p̄t indicare.
Hoc. an. b̄ ipugnat dicens q̄ ex quo isti sunt rene-
lata secreta cā p̄t ut suspectus recusari. sed p̄imum di-
ctum puto verius. et allego ad hoc glo. ordinariam i. c
dilecti. j. de testi. que dicit q̄ non d̄ quā remouerit a
indicando q̄ renelavit ei secreta causē q̄m non habet
indicare fm̄ p̄sciam seu fm̄ reuelata p̄ partem sed sc̄s
legitimas p̄bationes. Abbas

Ceterum Si canonici sine manifesta et rōnabi-
li causa maxime in contemptum p̄pi cessant a diuinis
ep̄s cessationē non serubit et metropolitana vice pa-
pe de hoc cognoscet hoc primo. P̄relatus in imposti-
tione pene cauere d̄z a questa pecunie et ab omni alio
granamine hoc sc̄do usq; ad finē. et duo sunt dicta p̄ri-
cipalia sc̄dm ibi p̄uideant. Nota p̄mo q̄ vbi cano-
nicie competit de consuetudine facultas cessandi a de-
viniis non debent hanc cessationē facere absq; mani-
festa et rōnabilis causa. q̄ si fecerint ep̄o non tenetur illa
cessationē obsermare. et hodie qualiter debeant fieri
iste cessationes dic ut le. et nō. in. c. si canonici. et. c. q̄s-
uis. j. co. li. vi. Hoc sc̄do casum in quo archiep̄s p̄t
panire canonicos suffraganei sui. Tercio nō q̄ pla-
tu nō d̄ de facili in correctionē excelsum imponere
penam pecuniariaz oris enī p̄tra eos ex hoc p̄sumptio
q̄ correctionem faciat nō ppter deū f. ppter questum
pecunie. Nūqd aut̄ possint plati imponere penā pecu-
niariā. dicit hosti. q̄ si videt illa penā magis timeri q̄
spūalem poterit illa imponere f. nō dñt ē querere i. vii
litarē. p̄priā f. i. vīs pīo nisi emēterē indigeat. et sic p̄t
stellig. j. e. dilecti. facit qđ i. sili habet i. l. iij. L. d. mō

mlc. vbi d̄r q̄ index pecuniarā penā p̄t applicare ad
opa publica pata refectōem muroz pōtū et sumiliū. et
si sp̄aliter nō deputat ad opa publica f. simplē multat
sen p̄denat p̄modū applicat silico et nō ipi iudicā. ita nō
dicit illa lex quā nō. l̄ hosti. aliter b̄ allegat. et vide ad
materiā qđ nō. Jo. an. post hosti. in. c. i. d. homi. l̄. ri
vbi dicit q̄ platus p̄t multat et de multa disponere
v. a. dixi et plenissime tetigī hāc materiā in. c. i. d. pe-
nio. et die ut ibi. et nō dicitū hosti. In gl. in. v. cissa-
uerint. in. f. Itē p̄t aliter m̄deri fm̄ Ianno. q̄ canonici
nō p̄cipiant sibi sp̄is. f. capitulū p̄cepit singulis et ces-
tent a diuinis nā ut p̄t i. q. excelsus. co. c. capitulū
p̄t indicare de excelsibus singulorū vel sim hosti. capi-
tulū b̄ nō fert aliquā sīaz nec canonici f. m̄ suspēdit
ex organū donec fuerit satisfactū et vīras so. bonis. f
p̄ma subtilior. In gl. pe. hec gl. q̄rit nūquid arbi-
ep̄s sit delegat? vel ordinari? in isto casu et p̄ducit q̄ e
ordinari? b̄is bane iurisdictionem ab ista p̄stone. et ideo
exponit delegat? i. dat? quasi dicit archiep̄s fuit bic
dat? in ista cā nō aut̄ delegat? q̄ si fuisse delegatus
expirasset sua iurisdictione p̄ mortē illi? pape q̄ base de
legationem fecit ut in. c. gratū. et in. c. relatiū. de obſe-
le. Iann. loquit alternative dicere q̄ ille archiep̄s
ē delegat? v̄ ponit hic casus sp̄alis Ulin. Simplē tenet
ē esse delegatū et dicit q̄ ideo fuit deputat? delegat?
q̄ de iure nō poterat cognoscere de cā quā b̄ ep̄s co-
tra subditū suū et in. c. si clericū aduersus clericū. p. q. f
licet totū ecclī. p̄missale possit adiri. vi. q. iij. in. c. i. et
nō b̄ dicitū q̄ ep̄s p̄t subditū suū criminaliter et cīnī
ter puenire corā p̄cilio. p̄niciali cui p̄est archiep̄s et i
c. sicut j. d. accu. f. nō corā ipo archiep̄o solo. Do. an.
segunt illā op̄i. q̄ sit delegat? q̄ b̄ exp̄sse dicit iste ier.
nec ē aliq̄ sp̄alitas b̄ q̄ iō hec iurisdictione delegata nō
expirat morte delegantis quoniam fuit data per viam
legis et non ab homine ut in. d. c. gratum. sed data a
lege non expirat p̄ mortē hominis et b̄ loquit et pa-
to hāc esse diversitatis rōnem. nā homo morit et ecē
mō cum eo extinguit delegatio cā re integra nō fherent
radicem in psonam delegati f. lex nūq̄ morit f. sen-
per loquit ut in. l. arriani. L. d. hereti. p̄ b̄ bo. ier. i. sili
in. c. si gratiōe. de rescrip. l. vi. vbi p̄t? q̄ dispo facta
nomine dignitatis non perit p̄ mortē hominis dispo-
nentis et faciunt hec ad statuta p̄ q̄ q̄nq̄ cā delegatur
alicui ut p̄ mortē statutum nō expirat delegatio.
Idē vīd̄ qđ q̄ exp̄tes in aliquo officio aliqd disponit
f. vīd̄ statuti ut p̄ mortē seu remotōnem illoꝝ officia
liū nō expirat illa dispositio sec⁹ si non p̄ vīd̄ legis vel
statuti. Emile si ep̄s sub p̄ditione fert sīiam excōis ex-
tinguitur illa sīia p̄ mortē ep̄i. securi si p̄ vīam statuti
illā sīiam p̄tulit ut pbatur in. c. q̄. de cōst. li. vi. ioncta
glo. in. c. a nobis. cl. q̄. de sen. excom. Secūdo gl.
querit quare hic nō fuerunt assumpti arbitrii iter ipsos

De officiis iudiciorum.

canonicos et episcopum suum cum in iure disponat quod si episcopus habet causa pro iuris arbitrio debet eligi arbitrum ut est causa singulis. in. c. si clericus. p. i. glo. ruder quod ista erat causa criminalis in qua non assumuntur ut in. c. pe. d. i. intercessio. et in. l. non dicimus singulis. i. s. i. i. l. i. n. ff. de arbitrii. 120 singulis. duo ex hac capitula. Primum restrictioem ad illud. c. si clericus. ut non procedat in causa criminali deo ergo tunc episcopus extra causam suam. c. quoniam est subditus suu coram propriae persona punitus vel. s. dixi et hoc intellige nisi notorie subditus excepte sit episcopus qui tunc potest episcopus esse index in iuria. propria ut non ponit. In uno. in. c. ex parte. i. d. v. sig. dixi plene in. c. cum venissent iudicium et limita ut ibi dixi. Secundum non et sic tene metu quod quemadmodum arbitrii voluntarii non possunt cognoscere de causa criminali ita nec arbitrii iuris et ideo si statutum simpliciter disponit ut inter attinetem appellat index pres ad eligendum arbitros non debet statutum intelligi in causis criminalibus criminanter motis. sed in civilibus vel criminaliter motis non ut dicit. In uno. t. Jo. an. hic et bene de causa criminali criminali mota bene potest promitti et idem non. i. c. pe. pall. Et ego allego tex. aperte i. c. quitanallis. d. iure iuris. ubi probat quod nedum in arbitris est etiam in arbitratore potest promitti de causa criminali criminali mota. Et faciunt hec ad quod nem. quid si statuto caueat ut sententia arbitrii habeat exceptioem paratam et arbitrii fuit assumptus in causa iuriaz criminali mota. nunc quid probatur per arbitrii officia in famosis et in dubio puto quod non quod ut prout ex predictis nedum in arbitrio voluntario est etiam in arbitrio iuris denegat hec potestas circa grana. Itē tex. v. in. l. quid ergo i. s. ex. 2. missio. ff. de his qui non in fa. vbi tex. dicit quod damnatus per arbitrii i. accusatoe famosa non officia in famosis quod non potest dici etiam arbitrii est sua. unde ad propositum licet statutum de exceptione dicto arbitrii non tamen per hoc facit illud dictum esse sententia non enim dat sibi iurisdictionem quod non probat hoc esse quod ab hoc pertinet absque eo quod sit via sua vel quod arbitrii habeat iurisdictionem ut puta per approbatam prius expressam vel per tacitam. p. diez. ut in. l. pe. L. de arbitrii. ergo statutum dabo executioem arbitrii non per hoc dat iurisdictionem arbitrii vel facit dictum suum esse merita sententia. Itē et fortius vbi statutum deviat a iure coi dabo restringi quantum potest et satis est quod aliquid operetur et probat in. l. s. q. L. de i. offi. testa. et in. c. in. nra. de i. iur. et in. l. i. s. hec autem probat. ff. d. ne. ge. ergo intelligendum est statutum ut habeat huc effectum ins. co. mune. s. ut iurita pte et tradicere habeat executioem paratam sicut habet per emologatorem expressam vel tacitam vnde non debet intelligi ut etiam in alio deroget iuri coi per quod disponit quod ex sua arbitrii hemisferio. d. s. ex. 2. missio. c. p. n. possit esse sine isto ut probat in. d. l. pe. Sed quo ad principale dictum glo. Jo. an. post hosti. sentit hic patrarius dicens quod arbitrii bene potuerint hic dixi cum non ageret.

terinaliter est civiliter que causa arbitrii assumi potest ut etiam non. in. c. pe. pall. et v. pbari. in. c. quitanallis. t. c. venientia. d. iure iuris. vni secundum eum si non emanasset. c. quis. d. officiis. ordi. l. vi. et ecclesia cathedralis non haberet metropolitana vel esset metropolis non hinc primatum deberet elegi arbitrii. immo plures dixit hosti. quod etiam in casu huic. c. potest elegi plus arbitrii est si non pueniuntur tunc demum recurrere ad metropolitanum. Et tunc oportet dicere ad istum tex. ut scilicet Inno. quod sic placuit pape hic. puidere. et forte secundum eum hoc fecit quod causa capituli est ardua vnde secreta poplexitas cum in arduis episcopis deat here. secundum capituli quod tamen hinc non potuerit here. Item hoc fuit induxit propter scandala evitanda quod possent oriri inter episcopum et capitulum quod episcopos diceret nullam litteram causam sub esse capitulo asserti patrarii. Et hec ratione magis placet quod procedens regis glo. in eo quod dicit quod ideo episcopus non puniuntur hic canocos quod non debet esse index in facto proprio. nam iste tex. puidet non solus cum sit cessatione in preceptu episcopi est etiam in odium alterius ut patet ibi in tex. magis in contradictione episcopi. Itē dic quod dictum. Jo. an. esset verum si hic age ret civiliter. Et tex. inquit quod criminaliter isti canonici sunt puniendi ut probat ibi tex. castigare et metu pene tecum. Concluimus quod metropolitanus in hac causa est delegatus et quod emanauit hec passio propter scandala evitanda inter episcopum et capitulum. Itē quod sepe fit cessatione in odium episcopi. Extra glo. quo nunc quod celebratur in hac ecclesia ubi cessatur a divinis officiis irregularis. In uno. quod non quod per hoc ecclesia non est interdicta. Tu distingue ut le. et non. i. cle. i. d. sen. ex. et i. c. n. e. d. sposa. Cum in civitate vel dioecesi sunt populi diversarum linguarum episcopus puidere deit eis per viros idoneos quoniam secundum varietatem linguarum officiis celebret et sacramentum nistrum. et si virgo est necessitas pfectum sibi vicarium potest facie illius lingue non tamen propter hoc eadem dioecesis debet habere duos episcopos. hoc. d. usque ad finem. et duo sunt dicta principalia. secundum ibi. probabimus. 120 primo quod oeces habitantes in eadem civitate habentes ibi domiciliū dictum de populo illi civitatis licet sunt diversarum linguarum seu forte alii nativi sunt et hoc ultimum dicuntur probat in anc. d. quest. i. p. n. et in. l. p. u. t. i. l. ff. de v. sig. quod est bene non. Si ergo iterdisceret populus senectus esset interdicti nedum senectus. i. quod originem in senectute traxerunt est etiam oeces habitantes hic domiciliū qui rōne domiciliū officiū de isto populo et per hoc tenet bal. in. l. s. fe. quod cessante causa littera non possunt cines expellere hoies habitantes domiciliū in civitate. Itē si vero ex predictis quod si repulsione essent inductae contra florentinos non debent extendi ad florentinos habitantes hic sensu domiciliū qui cum sint etiam de populi senectute rōne domiciliū et materia repulsione sit odiosa debet intelligi de populo florentino dicitur quod tenet bar. in. d. l. p. u. t. i. l. ff. et latitudo per eum in tractatu repulsione. 120 secundum tex. hic expressum. per opus. quod tenui in. c. pastoralis. s. eo. quod ubi

3

in loco est spalis et certa posuendo quo ad dominica officia
 non tenet clerci se perfurmare posuerunt ecclesie metropo-
 litanus quinque plus probat hic quod clericis sequuntur mores
 et ritus populi. Non tercio quod in dominica officijs et sacra
 missis ministradis potest esse diversa posuendo etiam in eadem
 civitate nam sepe variat quod in eadem civitate sunt greci et latini
 ut in civitate stanopolitana et in multis locis calabriae. Itē
 italici et teutonici ut in civitate tridicata quo casu procede-
 dum est per episcopum ut hic dicitur. intelligere in dum non sit talis
 posuendo quod parat periculum alias et honestatis ecclesie sit
 pratoria nam tunc non sunt tolerandi in eorum ritibus et moribus
 ut probatur in c. si. i. de bap. Itē non quod episcopus dicitur caput civi-
 tatis et dyocesis et quod tota dyocesis celestur unum corpus. et
 intelligere quod episcopus est caput in spiritualibus et temporalibus vero est
 dominus auctoritas ut in c. solite. dicitur ma. et obe. et in c. cam. quod si.
 sunt. le. et in c. sunt. pcv. di. Item non casum in quo
 episcopus tenet sibi posse vicarii alium episcopum. Et ex hoc loco
 eorum intellectus habebit duos casus singulariter. Primum
 in eo quod quod crebat episcopus absque episcopatu. Secundus in quo episcopus
 est vicarius et subjectus alterius episcopi. An autem extra istum ca-
 sum teneat episcopus sibi posse vicarii seu officiale non me-
 mi me apostolice legisse et alias ob hoc sui interrogat. Credo
 tamen quod episcopus teneat. ad quod allego tex. non. qui videt hoc
 probare si bene ponderetur. xxi. q. vii. in. c. in noua actio. nam
 ibi et in. c. cum sumus. ix. q. viii. et in. c. quin. lxxxix. d. dicitur
 quod episcopus teneat ecclesie sue posse vicarii economum generali et si
 non statuit archiepiscopus debet sibi illum posse posse et economus
 generalis ibi capitur per gerente vice episcopi universitatem cui
 am quo ad indicatos clericos ut probatur in. d. c. i. noua.
 ubi economus appellatur vicarius et dicitur ibi quod ille economus
 non debet esse laicus quod indignum est ut laicus sit vicarius
 episcopi ut inducit clericos per hoc etiam factum quod iurafactat de
 vicario episcopi tanquam de officio ordinario et perpetuo ut. s. ob
 offici. vica. et melius. co. ti. li. vi. et hoc potuit emanasse quod
 episcopus solus non potuit oibis prudere quatinus sit dilectus
 gentilissimus. ar. in. c. si. de offici. archipres. Prudentia ergo
 prudenter erit hec. nam si episcopus erit negligens in posse posse
 sibi vicarii archiepiscopi statuet sibi terminum ad posse posse
 quo casu clauso termino prudenter ipse archiepiscopus ut in. d.
 c. cum sumus. i. viro. c. i. noua. pal. In glo. i. v. vrgens
 necessitas. ibi dispensatione dictum est hoc potest intelligi
 multipliciter. Prudens quod ista futuroris dispositio ut episcopus sit
 sub alio episcopo. Itē ut unus episcopus crebet sibi alium episcopum. non quod
 autem papa possit prudenter dispensatione ut duo episcopi sint in
 eodem episcopatu oīo pares. tex. sing. videlicet innuere quod sic in. c.
 non autem. vii. q. i. nam hoc accidit in persona. Augustini ut
 sibi habet reser in h. archy. Aug. dixisse quod si scimus probi-
 bitorem ecclesie non acceptasset. credo tamen quod ex causa possit
 papa hec statuere. nam oīo in primis ecclesia omnes
 episcopi regebat ecclesiis in eis ut non. in. c. cum sit romana. i.
 de apel. De patriarcha. gradus qui moras venientis vi

de glo. lxxix. d. in. c. ii. An autem possint creari duo summi
 pontifices vel duo ipatores vide glo. sing. in. d. c. non
 ante. que in summis pontificibus tenet quod non est electus pro tra-
 articulo fidei et ecclesiæ sanctæ. Itē propter dictum euangelii
 cum et fieri vnu ouile et vnu pastor. secus in ipatores. et in. d. c.
 cum sint vicarii et defensores ecclesiæ romane. ut in. d. c.
 mani. de iuriis. et dic ut ibi non. In glo. in. v. sibi vi-
 carium a quo prescribitur iste episcopus. Ex hac glo. babes vnu
 intellectus ad tex. de quo primi ut intelligatur quod episcopus loco
 posse posse de novo vnu episcopus posse posse lingue et tribus illis
 populi et facies illum sibi vicarium. Secundus vindictus est quod
 in glo. vno non est episcopus vel alius superior quicunque posse posse
 beatum non habet non dicitur de episcopo vel cuiuslibet presbiteri sicut et posse
 posse. ut i. c. quibus. i. de. v. sig. Itē et pse non quibus reges
 posse posse appellari possunt quod pointe pse ut in. l. i. s. de
 offi. pli. Et non. hoc dictum docet. tamen muniter hoc in loco
 lectum non sequitur quod non est sufficenter pauperrimus populus
 quo ad pontificalia et ideo debet capi hic presbiter p. episcopo.
 Tercius intellectus ut alias posse posse illino lingue quod forte
 est sine episcopatu posse posse sibi vicarium non ut bode. ringit
 uti sunt episcopi sine administracione episcopatu ut sunt illi qui val-
 gariter appellantur nullatenentes et iste intellectus satis potest
 applicari ad tex. et vbi talis episcopus reparet presbiter boc in loco
 in defectu posset teneri intellectus glo. In glo. si. ibi nisi clericus sit incorrigibilis intellige glo. quod
 invocat brachium seculare ut puniat clericum in rebus et sic
 loquitur iura all. in glo. Si autem invocat brachium seculare
 ad auxiliandum et inuidum iudicem ecclesiasticum non est ne
 cessare quod clericus sit incorrigibilis vnde si timeret de potentia
 clericus vel ne fugiat potent index ecclesiasticus capi fac-
 te clericus per familiam patris ad hoc. c. fame. de sen. et i.
 c. i. s. eo.

Nter cetera Episcopi qui per se non pos-
 sent tenere aliquem
 idoneos qui supplantent suo loco quo ad predi-
 catores visitatores et profissiones auditores et ut possint quod
 repire tales precepit in ecclesijs cathedralibus et collegi-
 anis tales istimi hoc. d. In prima exordio In scda posse posse
 titio ibi vnde. In tercia pena ibi si quis autem. Non quod
 quoadmodum hoc ponit ex duobus. s. alia et corporis et in
 c. in quodam. de cete. missa. ita ad suum sustentandum idigit
 duplice cibo spirituali. s. et materiali sicut enim cibus ma-
 terialis est necessarius corpori ita cibus spiritualis est ne-
 cessarius animae. pse est predicatione. Et sic non ex hoc et ex tex.
 quod predicatione nedum est utilis et necessaria populo. et non quod
 predicatione dicitur officium sanctum et sic predicatione est officium. ha-
 bens ergo munus predicandi dicitur habere officium quod non
 per statuere et iuribus disponentibus propter negligentes in eorum
 officio. Itē non quod officium predicandi principaliter pertinet
 ad episcopum et cum visitat diocesum. dicitur predicatione populus ad hunc
 et. de censi. li. vi. et x. q. i. i. c. placuit. et c. episcopum. dicitur etiam

De offi.iudi.ordina.

¶ qlibet rector ecclie prochialis habet officium p̄dli
cani in ecclia sua et de iure nemo pot p̄dicare qui n̄
habet cura aiaz, est enim p̄dicatio officii cure ut nō glo.
in.c.i.de regi.videtur.i cle.dudū de sepul. S̄tes v̄o
incardinates habent ex p̄uilegio pape ut p̄dicare possunt
nā de iure ut dixi p̄dicare non possunt cū nō habeat cura
tam populi ut in cle.dudū.de sepul.pal.t.j.de hereti.
cā ex iuncto. Nō q̄ ep̄i p̄nt ex cā p̄ alios visitare
diocesum quo casu nibil debent exigere a visitatis licet
coirari faciat t̄ dicendum est hodie ut habetur in.c.si
ep̄s.jeo.li.w. Nō ibi potentes in ope et sermone
q̄ opus p̄fertur sermoni t̄ sic videſ q̄ in p̄dicatōe ma-
gis est attendenda vita q̄ sc̄ia q̄ longe plus p̄ficit p̄di-
cator exemplo boni opis q̄ v̄bo doctrine. Hic seneca.
Longu iter p̄ p̄ceptuoreue t̄ efficax p̄ exēpla. t̄ Gre-
gorius dicit. Quia vita despiciat restat ut p̄dicatio ei
cotenaf. iij.q.vij.porro in fine.nō tū sufficit vita sūci
tia ppter multos errores qui q̄nq̄ om̄it ex defecu sci-
entie ut in.c.nisi cū p̄dem.de renūc. vbi patet q̄ ppter
defecu scie remouit ep̄s ab ep̄atu suo.ad idē.c.si.de
eta.t q̄li.Ultimo nō q̄ in ecclie cathedralib⁹ t̄ col-
legiatis nō debet insti viri indocti et p̄ maiori pte
puer ut hodie inolentibus b̄ potius viri docti et in
struci. In glo.si.nō ex hac glo. nā d̄am inter legatum
cessario t̄ legatum pape.nā legatus cessaris mittit expen-
sis s̄cī.b̄ legatus pape.paurat a clericis subditis ut in
furibus alli.in glo.t̄ dicit hostiē. q̄ romanā eccliam
excusat necessitas q̄ nō possit oib⁹ p̄sidere. Item p̄
uilegiū ab antiquo obtentū qđ qđ p̄uilegiū vellē ep̄i
p̄mutare qđ t̄ facere nō debet.ar.in.c.i.de tem.ordi.
in.c.in cauf.de re.indi. Nō hoc dictū q̄ ep̄s mit-
tēs legatum ad aliq̄ loca d̄z.puidere ip̄e illi d̄ expēs q̄
ego puto vex nisi expēsa sit grauis t̄ mittatur.p̄ cōi ne-
gotionā tūc p̄t petere ut subditi p̄tribuat.ad hoc qđ
nō. Inno.in.c.i.de sta.regi.t̄ facit tex.in.c.se.in si. et
dicit. Jo.an.hic q̄ optar̄ q̄ ecclia romona p̄ciperet
et vigiliā ptem redditū clericoz ad sustentatōez pa-
pe et cardinaliū.t̄ de hac pte.puideret legatis t̄ absti-
neret a cōibus seruitijs t̄ fructibus p̄mi āni quos rece-
pit a p̄latio p̄monēdis ac decanis t̄ similib⁹.t̄ refert
q̄ d̄ hoc fuit alias fact⁹ sermo in p̄cilio vienēsi b̄ plati ex
st̄ctes in p̄cilio deliberauerūt nō facere q̄rā tāta vīget in
faciabilis cupiditas q̄ illud et illud reciperent.

Ep̄us in ecclisij
Onquerente. dioceſ sue debet
esse p̄tēs iuribus ep̄cialibus t̄ que sint iura
ep̄iscopalia hic declarat. In p̄ma pte petitiō t̄ p̄festa-
tio in sc̄a sententiā ibi nos. Nō p̄mo abbate posse
agere p̄ capellis t̄ ecclisij subiectis suo mōsterio.co-
tor.cle.i.de rescrip.t̄.c.auditis.de p̄scrip.t̄.c.m̄famil-
ia.co.tj. Sc̄o nota q̄ ecclie t̄ capelle subiecte mōaste

rio tenet nūbilo minus ep̄o ad ep̄opalia iura t̄ intelli-
ge nisi monasteriū sit exemptū cū capellis sibi subiectis
v̄l nisi abbas ex p̄uilegio vel p̄scriptōe acq̄suerit ius e-
piscopale in illis ecclie qđ fieri p̄t ut in.c.auditis
et in.c.cū olim.j.de p̄scrip. Tercio nō q̄ ep̄s v̄tra
iura ep̄alia in iure exp̄ssa nō p̄t aliud petere ab ecclis
sibi subiectis.v̄l nō p̄t petere a clericis aliqui servitia q̄
iure nō sunt exp̄ssa.x.q.iij.q̄ p̄gnonim?. nec ip̄one ali
q̄ collecta ecclis iūlāz cā rōnal t̄ maifella nā tūc p̄t
petere cantatiū subditi ut hic in si.līe t̄ in.c.cū apl.j.
d̄ cōf. Itē nō q̄ licet ista monasteria nō teneat ad ea q̄
sunt de lege diocesana ut sinodaticū t̄ ad alia d̄ q̄bus
nō.j.c.dilectis.capelle t̄ subiecte monasterio teneat ad
onera ad q̄ tenet ecclie alie seculares intellige istū tex.
de capellis t̄ ecclisij secularibus subiectis mō.iaſte-
rio de iure spāli.s̄i aut̄ essent capelle regulares ut q̄ in
habitāt ibi monachī tūc tales capelle gaudet p̄uilegio
monasterij q̄ monasteria dīcī p̄nt ut nō. Jo.an. post
ardy.in.c.i.de p̄bē.li.vi.t̄.jo.delig.in cle.i.de excess
pla facit qđ nō. Inno.i.c.i.d̄ statu.regi.t̄ hec nō. Itē
nō q̄ sancta iura ep̄alia ad q̄ tenet ecclie dioceſ. Id̄io
enī tenet ad canonica obedientiā t̄ p̄ hāc recognoscūt
ep̄m in iudicē.p̄ hoc.c.c.ij.ij.ij.di.t̄ ad hāc tenet
nō solū clericī t̄ etiā layci q̄tūcumq̄ potentes in his q̄
cōcernūt aīam ut in.c.omne p̄ncipes.de mai. et obe.
Sc̄o tenet ad subiectōem t̄ i.hoc recognoscūt cum
in dñm facit.c.gratia.j.de excēs.pla.nō tūc p̄ hoc intelli-
gas q̄ debeat seruire ut dñs secularis q̄ scriptū est nō
tamq̄ dñantes in clero ut in.c.solite.de mai. et obe. dēt
enī tractare derigos vi filios ut in. d.c.cū apostolus.
et vidēbo.tex.cū glo.in.c.estō subiectus.xcv.di. vbi
nō q̄liter debet ep̄s scribere clericis sibi subiectis t̄ eccl
tra.Tercio tenet ad reverētā t̄ p̄ hāc recognoscūt ep̄m
in patrē debet enī reverētā parentibus t̄ migris ut lc.
et nō.in.l.si.ss.de obse.a li.pa.p̄stam.Quarto tenet
ad iſtitutōem t̄ deſtitutōem.t̄ ex hoc nō. q̄ iſtitutio t̄
deſtitutio i oib⁹ ecclie diocesis p̄tinet ad ep̄m d̄ iu-
re cōi p̄cor.c.cū ex iūnūto de hereti.in si.e. xvi.q.vij.
oib⁹ basilice t̄.c.si q̄s.deinceps.Et itē intellige iſtōe p̄pē
sumptu nā si in ecclia est collegiū electio p̄lati p̄tinet
ad collegiū ut i.c.i.de electi.Institutio vero seu refor-
matio p̄tinet ad ep̄m.xvij.q.ij.in.c.i.t̄ in.c.nibil.o.
de elect.Si vero nō est ibi collegium t̄ ecclia est pa-
tronata p̄tatiō p̄tinet ad patronū t̄ institutio ad ep̄m
xvi.q.vij.decemim⁹.t̄ i.c.p̄ie metis.t̄.c.silij.s.v̄d glo.
in.c.ij.ij.de elect.li.vi.Si vero nō est patronata tunc
ep̄s h̄z iſtitutōz liberā.i.collatōez ut i iuribus p̄al.b̄ i
t̄ellige nisi ali⁹ p̄lat⁹ acq̄suerit iure spāli. Itē verbū
iſtitutio potest hic p̄prehendere iſtitutionem auto-
rizabilem quo ad curā populi.nam si abbas habet col-
lationē ecclie curate d̄z recūm ad ep̄m.p̄ iſtōe aucto-

? ?

rizibili quo ad eam populi ex quo populus est sub-
iectus epo. ut in. c. i. de capel. mo. li. vi. t qd le. t nō in
c. ai fane. de offi. archby. p verbū definitio dñotat po-
tulas p̄uandi clericū beneficiū suo. nā nū aliud babet
tōtus ad qm̄ punct definitio oīum clericorū licet
alii babet ius p̄tercedi in illis ecclēsias ut in. c. i. de
capel. mo. li. vi. t. vii. q. ii. vñ. s. in. f. t quid ibi nota.

Quinto babet epo i ecclēsias coenacōm q̄ p̄t cor-
rigere enī dñit t subditorū expositio ut in. c. undraga-
bit. t. in. c. i. s. x. o. Septo babet reformatōem. i. ius
reformandi mores p̄t om̄ facere fluita ad reformatio-
nem morū ut in. o. c. endragibili. Septimo babet
iur. dictōem oīum cauīt ad ecclēstifici forū p̄mitē-
tū. Et hoc inferit ad id qd̄ dñi in. c. ai ab ecclēsias.
e. co. q̄ ipsi de iure cōi pot p̄cedere p̄tra oīes clericos
de diocesi uer babet aliū planū inferiorē. Octavo babet
penitentia t delicta hoc verbū vi. j. dñi in. f. p̄t
tentia. Non babet ut oīa sacramenta recipiantur
ab ipso qd̄ qd̄ p̄t duplicitate intelligi. Primo dñ sacra
menta que sunt ordinis ep̄ialis ut eti ordinis collatio-
nā cōtra tenet uti p̄ ordines ab epo. p̄po et nō alieno
ix. q. ii. p̄ totū t p̄ de pro. nullus. Secundū babet p̄fere-
re ecclēsias t familiā facere q̄ sūt ordinis ep̄ialis ut i. c.
vñ. de p̄script. t p̄ hoc intellectu facit t̄q̄ ibi oīus q̄
ab epo. t̄. Secundo p̄t intelligi de oībus sacramenta
nō quidibz dñ dioceli debet p̄ sacramenta recurre ad ep̄im
vel ad p̄p̄o p̄ordianū. ipsi enī p̄mittit cōi qdibz p̄f̄b o p̄
rochalis. vii oīes ecclēsie diocesis cōfessi sibi una ecclēsia
p̄le. et. nō. in. c. i. de pe. t. re. t. i. c. i. de offi. archby. p̄.
t p̄nibz p̄cedit i. clericis q̄ p̄fuit ecclēsia p̄rochalis nō
illi immediate sub fuit epo t ad eam debent remittere. p̄
oībus sacramentis. unde dicit. Hosti. t bene q̄ casent
sibi abbates t canonici ecclēsias cathedralium t alii re-
ctores ecclēsias qui immediate subfunt epo ut ad eam re-
currit i. p̄fētōibus. nā ab alijs nō p̄t absoluī cōi a in-
dice nō suo absoluī facta nō tenet. ut i. c. oī. d. pe.
atre. dicit enī q̄ nō vult dñmare eos q̄ hoc bacerū nō
observaverunt si mortuissint s̄ reliq̄ eos dño iudicio

Dicū babet sinodū. i. oīes clericū ecclēsias tenet ut ad si-
nodū ep̄i. ad p̄gregatiōem clericorū quā annuatū dñ
ficere. nam ep̄o facit sinodū. archiep̄o p̄filiū. p̄uinciale
ep̄o. ut in. c. sicut. d. acor. t d. his duobus qui debent
interesse vide p̄ 3mo. in. c. graue. de p̄ber. Unde
cimo. babet sinodatiū vel cathedralium. i. duos soli
dos argenteos vel aurios sc̄on loci p̄fmetudinē a qd̄
baber ecclēsia t an possit p̄scriptōe illud tolli vel remissio
i. epi. dñi in. c. ai venerabilis de rel. do. Duode-
cimo. babet q̄rtam decimam ac mortuarij. Et ex hoc
nō teneat morti q̄ d. iure cōi nō p̄mitit ad ep̄im sed ad
ecclēsias p̄rochiales s̄ q̄rtam decimam debet ip̄i ep̄o ab
ecclēsias p̄cipiūbus decimam. qm̄ q̄ rōi aliud nō ba-

bet p̄fmetu ex mortuarij. i. ex his q̄ rōi nō eadē
sī occōsione fuit. t debet q̄rē latas aliud dicat glo.

Tredicimo babet vītūtōes. i. mutatis. nō d. iure cōi
p̄t singulis annis vītūtōes ecclēsias sibi subiectas. h̄s
et i. p̄oratōem rōne vītūtōes que debet ep̄i p̄fīdo
tōtus facultatibus ecclēsiae. Quarto potest p̄te sibi
fidiū ex causa manifesta t rationabili p̄ta q̄ ep̄ans
et granans oner debet p̄t vel eti t̄tūtōe t nō sufficit
ad cōi iūtōe sufficiētū. vel vult iure ad p̄filiū v̄ ad pa-
pam seu regē p̄ cōibus negotijs v̄ q̄d singulē. Et nō
q̄ ad b̄ caritatū s̄ficiū tenet enī capellā. tūtōe mō
tētōe. Enī autē ipa mōsteria tenet s̄ dubium t dicit
dñi in. c. i. de ita. regē. t in. c. oīum apostolus. de cōi.

In glo. i. in. f. nō mīa ex hac glo. P̄t nō q̄ p̄tō
fāna ep̄alū dñ ministrātō. Tūtōe. dicit q̄ ep̄o generalis
nam illa p̄tōtōe est vītūtōes cōi p̄tōtōe mōsteriū ins.
Exemplū in p̄tōtōe hereditatis et in iūtōe s̄. b̄c.
nō vītētōe in illis vītētōes ins. defuncti. Pentimo p̄tōtōe
generalis est cōi p̄p̄bētōtōe in se multa capellā s̄tōtōe ari-
one. p̄ socio vel tūtōe s̄i negotijs gōtōtōe t talis videt
tētōe p̄tōtōe iūtōe ep̄alū q̄ p̄tēt mīa ep̄alū p̄tōtōe
vītētōe ins. ecclēsiae s̄ q̄dām capellā s̄i iūtōe de q̄b̄
b̄c. Et de his p̄tōtōebus vītētōebus generalibz
et singularibz t dīam inter eas plēte dīo in. c. deli-
bel. oīla. Secundo nota q̄ in p̄tōtōe vītētōe s̄i
generalis nō ē necessarie in libello exp̄mētētōe q̄ p̄p̄bētōtōe
lib. tūtōe p̄tōtōe. Tō. an. b̄c dītōtōe q̄ līz nō k̄tētōe q̄
p̄tōtōe tūtōe s̄i re p̄tēt tenet acto t exp̄mētētōe p̄ iūtōe t̄q̄d̄ t̄
ego nō p̄tōtōe vītōtōe. q̄ p̄tōtōe iūtōe ep̄alū līz in iūtōe q̄p̄l
s̄i sūt cōta t clara t q̄s nō tenet ex. s̄tōtōe cōi q̄s iūtōe
et ad iūtōe t̄p̄. oīc vītētōe. Tūtōe. q̄ p̄tōtōe p̄tēt
mīa iūtōe ab illis capellās t quotidae cos vītētōe vītētōe
p̄tēt abbas ut exp̄mētētōe ea ad q̄ tētōe capellā nō
potuisse exp̄mētētōe multa iūtōe p̄fmetudinē debet t iūtōe
est necessaria exp̄mētētōe dīc vītōtōe līz i. d. c. i. dīc. Ul-
timo nō q̄ in p̄tōtōe iūtōe ep̄alū generalis facit. nō re-
mīt nō debet dīc iūtōe cōi q̄ exp̄mētētōe. In p̄tōtōe tētōe
summa glo. in. c. p̄fmetudinē. de re. do. Et reducōtōtōe ibi ad cō-
tētōe. vt s̄tētōe aliq̄o mīa subrogātōtōe i. locū iūtōe debet dīc iūtōe
re cōi tētōe illud p̄p̄bētōtōe p̄tōtōe generalis ut ibi. Nō q̄
subrogātōtōe debet sapere naturā eius in cuius locū sub-
rogatur ut in ecclēsia. vt. lī. p̄tōtōe. autēnō subrogatur in
locū alieni tētōe illud nō p̄p̄bētōtōe ut ibi. In glo. i. v.
penitentia. ep̄o. p̄tōtōe. t̄p̄. intellexi glo. b̄c enī dīc
q̄ p̄ penitentia recurrendū cōi ep̄im. p̄tōtōe hoc facit. t̄p̄. oīs
vītētōe s̄tētōe t̄ d. pe. t. re. vītētōe dīc q̄ sūt p̄tōtōe p̄
obligati tenet quis p̄tēt vītētōe alterius locū iūtōe. Sol.
glo. istūtōe ut arbitror metu. p̄tōtōe. vītētōe vītētōe intellige-
tētōe. de penitentia publica vel de penitentia p̄tētōe p̄tōtōe
nōb̄s cōi. q̄p̄tōtōe ip̄sōtōe t absolvitōe p̄tētōe ad ep̄im et
intellige in casibz refutatio ip̄sōtōe q̄p̄tōtōe s̄tētōe refutatio ibi

De officiis. iudi. ordi.

reservatur de iure cōsiderab' vide bo. glo. in. c. q. de pe. et re. li. vi. Et eo q̄ glo. dicit de publica penitentia ad uerte nā de iure penitentia nō debet publice iponi nisi p̄ cre adeo manifesto t̄ graui q̄ habet scandalizare totā urben. xxvi. q. vi. in. c. li. t̄ tene mēti illū tex. et iponitur h̄c penitentia in publico p̄ ep̄m pat̄ habet in. c. in. capi. te. l. di. Et nō enī illū tex. b̄ dictū glo. pceder̄ si tex. loq̄t̄ generali t̄ laycis t̄ clēncis uicet nī tex. hic loq̄t̄ de p̄soteris ipaz. eccliaz. Ego intelligo tex. p̄p̄e sine alia suplētōe pat̄ loḡt̄ sc̄z q̄ p̄ oib̄ p̄cēt̄s dñt ip̄i p̄s biten prochialos recurrere ad ep̄m nā cā ip̄i immediate subsint ep̄o nō p̄nt ab alio q̄ ab eo absoluī v̄l ab archy p̄sbitero ecclēsie cathedralis qui i hoc est vicarius ep̄i. ad hoc tex. nō. in. c. offitiū. o. offi. archip̄l. t̄ vide plene cui sū generali p̄tēdū p̄ hosti. in. sumā. de pe. t̄ re. in. q. cui p̄tēdū in. s. q. colū. Fator̄ t̄n q̄ laya p̄nt recurre ad ip̄m ep̄m p̄ oib̄ p̄cēt̄s ut. s. dixi v̄ nō tenetur n̄li p̄ publicas vel calib̄ ep̄o reūatiō. In alijs antezi p̄nt recurre ad ap̄p̄u sacerdotē t̄ idē dico in alijs cleris habitatibus. j. prochial. vi. in. c. cū ab ecclēsiaz t̄ qđ ibi dixi. s. co. Nūqd aut̄ valeat p̄suētudo vt q̄s possit ad libitū eligere sacerdotē cui p̄ficeat dicit boiti. q̄ nō q̄ hec p̄suētudo nō est rōnabilis q̄ neminez ep̄aiat et cura nō ē committēda n̄li diserto t̄ ep̄aiato vt in. c. q. d̄ era. t̄ q̄li. et in. c. cū sit ars artiū. eo. d. nō enī oēs p̄bi ten ad hoc sunt apti. facit. c. cū in illis d̄ p̄bē. li. vi. Itē p̄ hāc p̄suētudinē disrupt̄ nerius ecclēsia uite discipli ne t̄ ideo nō debet valere vt in. c. cū inter vos d̄ cōsue. et nō hoc dictū p̄tra illos qui eligūt libi sacerdotes ad libitū. Fater̄ t̄n hosti. q̄ si p̄suētudo haberet vt alijs ex istere in dignitate puta abbati archydyacono vel altei plato fieret p̄ficio tūc valeret p̄suētudo q̄ iste noie dignitatis sue p̄t̄ p̄scribere hāc carā t̄ p̄ p̄scriptōem efficiatur. p̄p̄us sacerdos qđ nō. p̄ hoc. ego all. tex. i. c. dudū. el. q. de elect. t. c. audit. t. c. cū. olum. d̄ p̄scrip. In glo. i. v. duos solidos ibi sit p̄scriptū. vult ergo glo. q̄ in q̄titate cathedralicā currat p̄scriptio. Un aut̄ possit p̄scribi q̄ nihil debeat fuerūt op̄i. t̄ dic vt dixi i. c. ve nerabilib̄. j. de cēsi. t̄ viō glo. x. q. iij. c. i. q̄ dicit se credere q̄ isti duo solidi dñt esse aurei. t̄ p̄ hoc facit q̄ lex appellatōe solidoz intelligit de aureio. t̄ antiquis lxxij. solidi faciebat vna librā aurū. vt in. l. quoties. L. de suscep. t̄ archa. li. x. t̄ ideo debetēt̄ vni illam extimatōem nili p̄suētudo sit in oppositū hodie vero isti aurei q̄ sunt i. vni p̄struīt librā ex lxxvi. In glo. in. v. q̄rtā. i. si. vult ergo. glo. q̄ ex p̄suētudine ep̄s p̄cipiebat bic istam q̄rtā t̄ idē. Jnno. b̄ alibi p̄tra. dic ergo melius q̄ decia de iure cōi debet illi ecclēsie in cuius prochialia sita sunt vt. in. c. si. j. de pro. b̄ q̄rtā p̄te deciaz d̄ ecclēsia p̄ rochialis dare ep̄o iuris ep̄iscopalis rōne t̄ ita logitur iste tex. vnde de iure cōi ep̄s p̄cipit hāc q̄rtā t̄ viō tex.

in. c. d̄ q̄rtā. j. de p̄scrip. p̄t̄ enī ista q̄rtā p̄scribi vt ibi t̄ de materia glo. dic vt plene nō. in. c. cū p̄tigat. j. de de ci. et idem dic de q̄rtā mortuarioz nam licet̄ stet̄ cōsue tu dñi t̄ illa cessare debet q̄rtā vt est tex. hic et sic d̄cīa ra glo. se. In glo. in. v. p̄satio. ibi iuxta facultates et nō ex hoc iuncto tex. q̄liter debeat se ecclēsie habere in solutōe. p̄curatōnū ip̄e visitatōis. nā debet soluere p̄satio facultatib̄ ecclēsiaz si enī ecclēsia ē multū tenuis q̄ vix sufficit ad tenēdū rectorē nō debet p̄pellī ad aliqd soluēdū ad b̄. x. q. iij. c. decernū. et. c. ep̄i t̄ sat̄ p̄ba in isto tex. ibi moderate poterū exhibere nā illud dicimur posse q̄ p̄mode possim⁹. vt i. l. nepos. p̄culo. ff. de vbo. lig. t. xxij. q. iij. faciat hō. Extra glo. op̄ po. p̄tra tex. in eo q̄ iste abbas egit vt ep̄s p̄petueretur exprimere q̄ sibi deveat̄ a capellis monasterij nā nemo in uit̄ cōp̄ellis agere. L. vt nemo inuit̄. in rubro et nigro. So. Jnno. t̄ alijs doct. multū illat̄ t̄ varias lec. ponit ad tex. f̄ tres sunt p̄ncipaliores itellect⁹. Primum qđ ep̄s hic dicebat istas capella s̄ teneri ad multa iura ad q̄ mīme obligat̄ t̄ quotidie exigebat plus debito ideo egit hic abbas noie capellaz p̄ditōe legis diffamari. L. de in ge. t̄ manu. vbi habetur q̄ si q̄s diffamat ali quē dīcēdo illū suū debitorē vel possidere bona sua vel quid sumile p̄t̄ adire iudicē t̄ ipetrare vt terminus illi p̄figat̄ ad docēdū de itētōe sua alias claspō termio ipo naſ sibi silētū t̄ nō būc itellectū videt̄ ḡ p̄petere p̄ditio illi⁹ legis. p̄ rexatōe extra iudicāli vt hic t̄ iste itellect⁹ est p̄ncipalior. Secund⁹ itellectus q̄ hic fuit ip̄loratus offitū iudicis qđ ē latissimū. l. i. ff. de in. om. iudi. t̄ co petit semp vbi labē iustitia sen̄egras. Terti⁹ itellectus q̄ abbas hic egit negotoria negādo q̄ iura postulata p̄ ep̄m sibi deverit. t̄ de hac negotoria nō. in. c. exaiata de iudi. si abbas p̄cipebat tēp̄alia i illis capellis agebat noie monasterij. si vero spectabat ad capellas tūc agebat noie capellaz qđ. s. dixi. Ultimo hic q̄ritur nūqd ista iura ep̄alia possint p̄petere iſeriori plato et dūlo ep̄o dic q̄ sic vñ p̄t̄ iſeriori plato p̄scribere i cerd ecclēsias hec iura ep̄alia vel ptem eoz sc̄dm q̄ possedit vt. j. de p̄scrip. c. audit. t. c. cū olum. regriſt̄ t̄n in p̄scrip tōe sc̄ia illi⁹ puta ep̄i q̄ hec iura possidebat. nā in isto i corporib̄ nō p̄dis q̄li possessio sine sc̄ia possidētis. L. d̄ ser. t̄ aq. l. i. t. h. vñ b̄m. Jnno. b̄ si volo p̄scribere sus ep̄i regritur i p̄t̄ sc̄ia si vero ius iſioris sufficit sc̄ia illi⁹. t̄ nō regriſt̄ sc̄ia ep̄i t̄ idē i similib̄ t̄ de hoc la n̄b̄ p̄ Jnno. t̄ in. c. bone. iij. de postu. p̄la.

T i u x t a. trudic̄t seculares s̄ duos vel tres canonicos suis cū aliquibus religiosis. p̄ remittit motiū p̄hibitōis. Ecclēsia p̄hibet ibi firmiter. Nō p̄mo ibi indecēs q̄ abstinentiū ab eo qđ non decet ea enī que sunt cōtra honestatem vel ledunt.

samam extimatōem opinōez vel sunt p̄tra bonos mo
res nō dicū posse vt in.l. filii. t.l. cōditōes. ff. de cō
di. insti. t. xxij. q. ii. in. c. faciat hō. Nō scđo q̄ ep̄s
visitat monasteria sicut et ecclesiis seculares. xxvij. q.
ii. monasteria. et in. c. de celi. li. vi. cum si. Nō tercio
quot quales et quātas psonas p̄t ep̄s introducere in
monasteriū temp̄ visitatōis. t aduerte qr i p̄n. c. tex.
videtur innere q̄ non debēt plures psonae introduci eti
am ad claustrū vt patet ibi in claustro. Sed i. v. firmi
ter. videt innure q̄ in. c. dūtaxat introducere nō possit
doct. tñ nō apīunt. F̄ puto q̄ etiam ad claustrū introduc
tere nō possit nisi psonas hic cōtentas ppter rōnes lā
tere politam in p̄n. nā debet extendi ad lites rōnis. l.
cū pater. s. dulcissimis. ff. de le. ij. Oppo. p̄tra tex.
et videtur q̄ n̄ possit ep̄s secū ducere n̄l. duos ex cano
nicis vt in. c. de cetero. et in. c. ad audientiam. d. ele. nō
resi. Soluit doct. q̄ illa iura pcedūt q̄n ep̄s vult secū
seper ducere canonicos nā tūc nō p̄t vltra duos gra
nare ecclesiā F̄ iste loqtur in actu visitationis nō enim
dū prīnatur ip̄a ecclesia canoniconum suffragio. dicit
tñ hosti. q̄ p̄siderata mente l̄re p̄t plures et panciores
ep̄s secū ducere scđm q̄litatem psonaz. Scđo q̄ritur
nūquid ep̄s debeat secū habere psonas dūtaxat b̄ cō
tentas dū visitat ecclesiā sibi subiectas. So. in mōste
rijs monialiū serua cle. attendētes. de sta. reg. et hodie
vide q̄ habet in extrana. Boni. viij. que incipit debeat.
vbi dicit q̄ ep̄s visitas capitulum ecclesie cathedralis
debet esse conuentus tribus clericis quorū vnus sit re
ligiosus debet etiam habere secum vnū notariū de
ricum tñ ille tex. tollit p̄suētudinez in oppositum vnde
non valet consuetudo ut ep̄s solus debeat intrare capi
tulum tempore visitationis. In glo. i. in fl. tene p̄
cedentem intellectum qui satis iuditio meo pbatur in
tex. nam exceptio firmat regulam in alijs. xxij. q. vij.
dominus et in. c. ii. de coniu. lepro. sed tex. hic exda
dit omnes seculares et solum admittit dnos vel tres d
canonicis ecclesie ergo concludit omnes alios clericos
q̄ non sunt canonici et de canonici fecit tex. mentionē
quia episcopus debet inquirere cum concilio capituli
sui vt in. c. si quis vero. lxxxvi. di. et in. c. qualiter et q̄n
el. ii. de accu. et. xv. q. vij. c. nullus. sed nota bene hunc
tex. pro litigatione illoz iurium vt totum capitalum non
teneatur nec possit episcopus secum ducere tempore
visitationis monasterioz. Et huius p̄suētū duplex
potest ē rō. primo consuluntur monasterio ne in tanta
turba fiat visitatio. secundo fauore ecclesie cathedralis
ne destituatur ecclesia suffragio canoniconum maxime
visitatione tocūs diocesis et sic limita glo. istam.

Nec tūs dictōis sānt diverse vñ res in
dicata in vna non ob stat agenti in aillia. In

p̄ma ponitur partis conquestio. In secunda pape p
nisi ibi cum ergo. Nota p̄mo q̄ mōsteria possunt
habere iurisdictionem tempalem atq̄ etiam ep̄gere cō
demnatōez pecuniariam p excessibus subditorum. Et
ex hoc et ex tex. nō. ar. opti. q̄ index ecclesiasticus po
test imponere seu infligere cōdemnatōem pecuniariaz
et per cōsequens p̄t multare subditos et multa seu
cōdemnationez cōverte ad vilitatē ecclesie de q̄ vide
quod plene dixi in. c. licet de penis? t bene facit. xvi. q.
.i. i. c. itatimius. et p hosti. in. c. i. de homi. li. vi. t qđ
dixi. s. co. irrefragabili. in si. Secūdo nota t tene men
ti. ar. opti. ex isto tex. q̄ verba sententie sunt stricte intel
ligenda et ita non debent habere illū intellectum quē
ex lata vocabuli significatōe habere possunt et debent
restringi ad illum intellectum quem stricte habere pos
sunt hoc. pbatur in tex. hoc modo. Nam lex diocesana
et ex lata vocabuli significatōe cōprehēdit etiā ea que
sunt iurisdictōis vt pbatur i. c. auditio de precip. Et
nō etiam hic glo. et tñ sententia hic lata sup lege diocesana
non p̄p̄bendit ea que sunt de lege iurisdictōis sed
capit̄ lex diocesana stricte. put est sp̄es distincta a lege
iurisdictōis. Nō ibi ab antiquo et tene menti q̄ in ex
actōe iurium potest actor se fundare sup antiqua con
suetudine dūtaxat. hic em̄ abbas nō allegans p̄legi
um nec aliquā aliam iustā causam i vendicatiōe istoy u
riam F̄ solūmodo dicebat q̄ ab antiquo ista p̄nebant
ad eū facit ad nō in. c. puenit. de censi. vbi doc. ponit
aliam practiā nā dicit ibi. Jo. an. q̄ petē censem sibi
debitum ab antiquo de cuius initio nō ē memoria p̄t
dicere i libello p̄to talē censem ex iusta causa ab initio
impositū ad qđ. pbādum induco t̄ps de cui initio nō
est memoria. q̄si innuat q̄ temp̄ debet adjici ad pbati
onem cause. hic em̄ habes aliam theoricā et p̄cise pos
sit actor se fundare sup tēpe vt ab antiquo talis censu
sibi debet. p hoc facit. c. ad apostolicā. i. d. simo. In
glo. ii. diuide hāc glo. p̄ncipaliter in duas p̄es. In p̄
ma pte glo. ponit diversitatē iter legem diocesana et le
gem iurisdictōis. In scđo pte p̄sequit̄ an monasteria
cū eoꝝ capellis subsint ep̄o quo ad vtrāq̄ legem. Et
in p̄ma pte glo. p̄sequēdo alia singularia que spectant
ad vtrāq̄ legem videtur ponere vnā regulam q̄ ea q̄
p̄sistunt in recipiendo sūt de lege diocesana vt dare ea
thēdratīcū vel alind exhibere servitiū ea vero q̄ p̄sistit
in dando spectat ad legem iurisdictōis vt collatio sōc
mentoz t similia. et similem glo. habes. x. q. i. in summa
Inno latius p̄seq̄t̄ hanc materiam in. c. i. de sta. re
gu. et ibi p̄mo. p̄seq̄t̄ hanc materiam ponendo ea q̄
spectant ad vtrāq̄ legē. postmodū dicit q̄ nō p̄t
in hac materia dari regula invariabilis et certa quia in
soribus antiquis nō repitur q̄ aliq̄ sint d. l. diocesana
et alia de lege iurisdictōis sed solum i hac decretali

De officiis. iudi. ordi.

nota que tñ plene nō explicat solum facit mentem de his que pertinentur in tex. unde vñica ē lex ep̄i. s. dio cesaria sub qua p̄pendit lex iurisdictionis. vi de soluz. in ep̄issim a iure possumus facere istam diversitatem inter istas leges s̄ quia iure cantū ē q̄ monasteria nō subsunt ep̄o quo ad legem diocesanam vt i.c.i.x.q.i. possumus dicere scđm enim q̄ ea a qbus monasteria rep̄unt a iure exēpta sunt de lege diocesana reliq̄ vero spectabunt ad legem iurisdictionis. et hec doctrina melior est et p̄minior q̄ theorica glo. nam illa regula glo. nul lo iure pbatur nullibi enī dicit q̄ ea q̄ plūtūt in recipiendo sint de lege diocesana et ea q̄ plūtūt in dando sint de lege iurisdictionis. et hec regula apte videtur repharā p̄mo in eo q̄ paratio cōsistit in recipiendo et tñ mōsteria nō sunt exempta a paratiō debita ratione visitationis vt in. c. sōp̄ite. et. c. vēnerabilis. de censi. Itē quarta mortuarioz plūtūt in recipiendo et nibilominus monasteria ad illam tenent. vi in. c. regūsti. j̄. de testa. Itē sinodus nō plūtūt in recipiendo quinno ep̄s ibi p̄pet et exercet iurisdictionem et panit p̄tenentes venire et in scđm glo. sinodus est de lege diocesana tene ergo precedentem theoricas. Inno. q̄ ultra ea que sunt in iure ep̄issa ea solū dicemus de lege diocesana a qbus monasteria rep̄iūtūt exempta fuerūt enī ista vocabula magistralia potius q̄ iuris Et ideo ut habeam clare hāc materiā discurrāt p̄ singulare casus qui vident esse de lege diocesana et videbimus p̄ hos cal' a qbus sūt monasteria exempta ab ep̄o. et p̄mo scđm. Inno. i. d. c. i. cathedralicū ē de. l. diocesana. all. x. q. iij. c. iiij. illud tñ. c. hoc non pbatur melius facit. c. quā sit. i. f. xvij. q. iij. quē tex. tenebis menti. q̄ est p̄ncipalit̄ i. hac materia in favorem monasterioz. Dicit enī inter cetera q̄ nullis vexationibus vel obsequijs secularibus. i. ad q̄ tenentur ecclesie seculares vel canonicas iuribus subiiciuntur mōsteria. Et nō hoc p̄ltimū nā sub h̄ satis p̄t cōphendi solutio cathedralici. facit etiam. x. q. iij. iter cetera. Secundo debita p̄ oblationū est de lege diocesana. x. q. i. de his. t. c. antiquos. fīm. Inno. Et dux te olim ecclesia tenebat dare ep̄o qñ. p̄ medietatē. qñ. q̄ terciā p̄tem oblationū s̄ mōsteria erant exempta ab iuta solutoe et etiā hodie sunt exēpta vt in. c. i. d. sta. re. et in. c. nīmis de excels. p̄la. et in. c. cum p̄. utilitate. xvi. q. i. hodie autē etiā ecclesie seculares nō tenēt aliquid dare ep̄iscopo de redditibus aut oblationibus nisi in casibus iure expressis de qbus. s. eo. cōquerente. et pbatur. x. q. iij. c. i. t. iij. Dubitaf tñ hodie nūqd dō. donati onib̄ inter viros teneant ecclesie soluere q̄rtam ep̄o si tūt tenēt de donatoe cā mortis hāc materiā. Ultra alios exāmī. in. d. c. regūsti. et dic vt ibi s̄ i. monasterijs habes adhuc hodie banc specialitatē q̄ sicut nō habeat prochā et curā animaz. s̄ sunt. j̄. prochā alterius ec-

clesie tam oblatōes que ibi sunt cedunt monasterio et nō ecclesie prochiali ep̄o. secus autē est in ecclesia secula rī nō curata nā in ea puto q̄ oblatōes q̄ ibi sunt cedunt ecclesie prochiali in cui⁹ prochā capella sita est q̄ cū oblatōes si de iure prochiali ecclesia fundat intentum de iure cōsūp eib⁹ puenītibus spūalibus puecentibus. j̄. prochām vt in. c. pastorilis. d̄ his q̄ si. a. p̄batur tex. p̄ locum a speciali in. c. ad audiētā. primo j̄. de eccl. de edi. et ibi dixi facit etiā. c. extransmissa. de p̄scip̄. et p̄ hoc alias dixi q̄ oblatōes q̄ sunt imagini religiole ep̄ntē. j̄. prochām i. quoctē loco spectat ad p̄biterū prochiale nō aut ad dñm domus i. cuīs muro imago depicta est magis si est p̄sona secularis q̄ non p̄t habere usufructū rei religiole nā religiosa nō sunt i. dñio alicuius. ad p̄dicta facit glo. nō. in. l. statue. ff. de usufruct. vide tñ alias p̄siliū do. Ang. de paru. p̄sulentis q̄ ille oblatōes nō p̄tinebāt ad dñm dom⁹. h̄ ad ep̄m quo ad p̄mū mēbiū bñ dixit h̄ q̄ ad scđm min⁹ p̄fecte locutus est debuit enī distinguere utm̄ illa imago sit j̄. prochām alicui⁹ ecclesie ihericiis et tunc p̄tinet ad il lam ecclesiā. authō est in prochā alicuius et tunc p̄tint ad ep̄m. simile in decimis nouilibus vt est tex. bo. in. c. qm̄. j̄. de deci. Tercio secūduz. Inno. decima seu quarta p̄ decimas et funeraliū seu mortuarioz est de lege diocesana all. xvi. q. i. c. p̄questi. t. c. decias. cū si. sed in hoc iudicio meo nō bene loquitur p̄mo q̄ ad q̄rā tam mortuarioz tenēt monasteria et oia loca pia vt in. d. c. regūsti. Itē ad decimas p̄diox tenēt monasteria nisi specialiter sunt exempta h̄. p̄bo ap̄tissime. Hā ins ex p̄uilegio speciali exēt religiosos a solutōe deciarū cū p̄p̄hs laborib⁹ et sūptib⁹ excolūt p̄dia ut habet i. c. exple. t. c. dilec. t. c. suggestiū t. c. nūp. j̄. deci. quī mo p̄uilegiū cisterciēciūs fuit restrictū quo ad p̄dia acq̄ sita. vt in. d. c. nūp. Lōcludo ergo q̄ oia monasteria tenēt soluē decimā p̄dialē nisi tñ in casibus in q̄b⁹ spe cifice sunt p̄uilegiata de qbus habea in iuribus sup̄ all. et vide tñ in p̄dialibus q̄ in p̄sonalib⁹ qđ dixi i. c. nouū genus. j̄. de deci. vbi generaliter dixi tñ d̄ mōsterijs q̄ ecclesijs secularibus tñ de clericis respectu eoz p̄nūmonijs. an tñ teneāt ad decimas p̄diales vel p̄sonales. Itē si dīcū. Inno. intelligit q̄tā decimā q̄ debet ep̄o ab ecclesia q̄ p̄cipit decimā ab alijs adhuc nō p̄cedit dīcū suū q̄ si monasteriū p̄cipit istā decimā ab alijs q̄ forte habz prochā tūc tenēt dare q̄tām ep̄o sicut ecclesia secularis. q̄ mōsteriū populū habes nō exemptū subē ep̄o rōe populū quo ad vtrāq̄ leges sicut ecclesia secularis. hoc idē vult. Inno. in. c. qđ. lup̄ bis. de ma. et obe. vbi vide. sensit etiā hic glo. in scđa p̄te. facit tex. in. c. ex ore. d̄ p̄ui. sic etiā p̄t intelligi. c. cōq̄tē. s. e. et i. hoc etiā bec glo. nō bñ dixit inq̄tū dicit q̄ q̄tā mortuarioz et decimā ē de lege diocesana. h̄.

em̄ ut dixi nullib⁹ pbaſ imo poti⁹ pbaſ oſpoſitū exq̄ monaſteria non repuſ exq̄pta tñ iunt exempla a lege dioceſana. Quarto d̄ lege dioceſana e vt ep̄s poti⁹ publicā miſſam dicere in qub⁹ ecclēſia ſue dioceſus et ibi eligeſe cathedra cā p̄diciā vel cauſa audieſi all. Inno. teſ. in. c. lūmolo. xviij. q. ij. Adiuerte quia illud cā dicit q̄ iſta ſint de lege dioceſana f̄ ſolū dicit qđ ep̄s nō poterat p̄dicta facere in monaſterio de quo ibi et p̄ hoc Inno. voluit ponere illā regulam in quolibet monaſterio q̄li ex quo monaſteriu regis excepit ab alijs oneri⁹ vñ de lege dioceſana. Sed aliquid voiluerūt vt ibi recitat glo. vt illud. c. loq̄t in mōſterio exempto nō aut pcedit i oib⁹ mōſterijs f̄ fauore mōſterioꝝ vt q̄ eti⁹ viuāt religiosi p̄t teneri ille p̄muſ iteſectus p̄ q̄ facit. d. c. qui ſit in eo qđ dicit q̄ obſeq̄is lecularibus et alijs canonis iuribus nō ſubjaciſ moaſteria. Quin to e de lege dioceſana caritatiu ſubliu t illud dicit Inno. recitat hic. Jo. an. et ſimpliſter cū eo tranſluſe led adiuerte q̄r aliud ſentit tacite. Inno. in iſto. c. in fi. et aliq̄ coluſuerūt q̄ monaſteria teneat ad caritatuum ſubliu quīmo ſentiunt aliq̄ q̄ eti⁹ excepit teneri q̄r ep̄s in aliqbus eſt iudex excepioꝝ. Ad pauta vide bo. teſ. iuncta glo. in. v. exigedo in de. i. d. exal. pla. t dic ut plenius diſi i. c. cū apollo de ſta. regi. Septo eſt de lege dioceſana vt p̄ negotijs coib⁹ poſſit ep̄s ipetrare et mittare quēcūq̄ clericum vel ad curiam vel ad aliū locū expeditiem nec p̄t clericus ſic deputat⁹ reſtricte et p̄ hoc ſentit. Inno. q̄ mōſteriū nō p̄t ep̄s mittare ſine pſensi abbatis. f̄ in p̄trarium habet teſ. iuncta glo. in. c. qdam monachi. xvi. q. i. f̄ fauore reli- gionis ne def materia vagādi ſatis p̄t teneri diſticio quā ponit Inno. in. d. c. i. q̄ aut mōſteriū habet popu- lum et tunc in p̄cmetib⁹ curā p̄t ep̄s mittare mōſteriū ſicut et clericū lecularē alias ſecu. p̄ b̄ allego. d. c. quā ſit vbi dicit q̄ mōſteria nō debent iubijci aliqbus an- garis et vexatōibus. Septimo eſt d̄ lege dioceſana vocatio ad exeqas ſen ſepulturā. nā in aliqbus locis eſt de p̄fetudine q̄ mortuo p̄lato vel ſacerdote vocant̄ oēs clerici ciuiat̄ ad exeqas ad iſtas autē nō p̄pellunt venire niſi religiosi ſcōm. Inno. in. d. c. i. voluit glo. hic facit teſ. xvi. q. i. in. c. placuit. cl. i. Octauo ſinodus eſt d̄ lege dioceſana ſcōz. Inno. hic et glo. t ſic abbas nō teneri ire ad ſinodū epi al. Inno. c. fi. xviij. di. f̄ indi- cio meo illud. c. pbaſ oſpoſitum f̄ forte voluit allega- re. c. ep̄s qđ ponit ibi. p palea. ea. di. In hoc tam ſunt op̄i. d̄ qbus dicā latins post hoiſti. eo. quod ſup̄ his. Nono eſt de lege dioceſana vt ecclēſie cōtribuant cū ep̄s vult ire ad papam vel ad regem vel ad cōciliū. et nō b̄ vltimū q̄ ep̄s eudo ad cōciliū p̄t petere ſubſidi- um a clericis nā vadit. p coib⁹ negotijs. t nō. ſingu. q̄ p̄ hoc. Inno. ſentit q̄ monaſteria nō teneantur ad

iſta p̄tribuere f̄ poſtea videt Inno. recedē ab hac op̄i. dicens. Ele dic q̄ ſunt de lege iurisdictōis et nibil aliud dicit. p̄ pma op̄i. facit teſ. in. d. c. quaſ ſit Sed. p̄ ſe- cunda quā puto veriore addouco bo. teſ. i. de. i. t. q̄. de censi. vbi teſ. vult q̄ ad onera cōia debent religiosi cōtribuere niſi ſint exempti ex p̄uilegio ſpeciali vel alia litima cā puto p̄ſcriptōe. Et nō hoc vltimū in eo q̄ ibi pbaſ. teſ. iuncta glo. q̄ valet p̄ſcriptio vt ecclēſia p̄t calaris nō teneat p̄tribuere cū alijs ecclēſijs in onerib⁹ cōibus t ita in pſentiatū intendo ſpāl⁹ t lati⁹ pſolē. Decimo hofpitiū t alia obſega ſunt de lege dioceſana ſcōm glo. hic et. Inno. in. d. c. i. p̄ q̄ ſo optimi fa- cit. d. c. qua ſit. Exquo nō q̄ monaſteria nō p̄t p̄dli p̄ ep̄m ad hofpitiū aliquē p̄latū vel dñm vel q̄ p̄ſet aliq̄ obſega. Undecimo vltra Inno. et glo p̄t dubi- tari vtrū letanie t alie p̄cſſioneſ ſint de lege dioceſana et p̄ pſequēs vtrū monaſteria ad iſta teneat nam de alijs clericis ſecularib⁹ nō e dubiū vt. xxvij. d. c. quā do. f̄ in religiois etiā mendicab⁹ nō reperio niſi vnu teſ. qui de hoc loq̄tur qui habetur in. c. nimis. i. de. c. cef. pla. q̄ videtur velle q̄ ex cā leui nō p̄t ep̄s p̄ipere religiosis vt vadat cū eo p̄cſſionaliter ſecu. diſat ibi doct. ſi ex magna cā fieret. p̄cſſio vtpata in novo intro- iu ſp̄i vel legati vel iminentē peſte vel alio flagello vel in generalibus letanib⁹ q̄ appellatur rogaſōes que ſunt p̄ tres dies aī ascensionem de qbus in. c. rogaſōes. de cōſe. di. iij. et hoc nō. Ex p̄diciſ habet utile materijs a qb⁹. f̄. mōſteria ſint exempta t p̄ pſequēs ſint de le- ge dioceſana. et p̄clude q̄ extra caſu ſure ep̄ſſos q̄ū q̄ dicit aliqd eſſe d̄ lege dioceſana t p̄ pſequēs mōſte- riū nō teneri ad hoc debet hoc p̄bare. habet etiā cō- cludere q̄ reliq̄ ſunt de lege iurisdictōis. ar. i. l. l. ſ. de biſ q̄ ſunt ſui vel alie iuriſ. Ad vnu tñ adiuerte in eo q̄ glo. hic et. Inno. i. d. c. dicūt q̄ collatio ordinū pſecta tō virginū et ecclēſiay et eoz q̄ ſunt ordinis ep̄alis ſunt de lege iurisdictōis. nā hoc nō videt poſſe. pcedere q̄ ſi eſſent iurisdictōis poſſent delegari nō habeti ordinē ep̄ali. t in p̄trariū videt teſ. in. c. aqua. j. de p̄ſe. ecclē. v. altra. vbi teſ. apte dicit. q̄ iſta nō ſunt iurisdictōis ſodi- nis ep̄alis. et eſt hoc forte. arg. nō ſolatū p̄ doct. ſi dicit q̄ effectus iſtoꝝ ſacramentoꝝ pcedit ex ordine ep̄ali et n̄ ex iurisdictōne. vnde legatus pape nō ep̄s nō poſſet iſta p̄ſſere q̄ ſtūcūq̄ habeat iurisdictōem ampliores ep̄o facit. c. ſuſfraganei. de elect. t q̄ nō. in. c. traſmis- ſam. eo. ti. f̄ q̄tenus iſta applicat̄ ad pſonā ſunt iuris- dictōis q̄ ep̄s nō p̄t ordinare niſi illum in quem habet iurisdictōem t ſi p̄trariū facit licet imp̄mat̄ carcer q̄ nō caret p̄ceſtate p̄ſerdi nō tñ datur exercitū vt. it. q. i. p̄ to. t in. c. nullas. j. de pro. imo puniſ ep̄s qui ordi- nat nō ſubditū. vt in. c. fi. de tem. ordi. li. vi. t respectu iſta ſicū de lege iurisdictōis q̄re. p̄pter iurisdictōem

De officiis iudiiciorum;

quā habet ep̄o in subditos suos debent isti subditi ab eo et nō ab alio ep̄o recipere ista sacramēta nisi sint exempta. vt in. c. veniens. de p̄scrip. Extra glo. cōtra tēp̄. oppo. dē. c. recolentes. j. de ita. regu. vbi p̄ba q̄ religioli nō debent habere villas vel alia regalia b̄ iurisdic̄to de qua in tēp̄. est ō regalibus ergo maius Go. dicit̄ doct. hic q̄ p̄trarium logetur i cistercensib̄ et in penis puenientibus ex iurisdic̄to ep̄ali et est exhortatio secundum eos. Et nō hoc ultimū iſtud vero. c. logetur de alijs religiosis et de peccunia pueniente ex iurisdic̄to sp̄uali. b̄ dic̄ h̄ etiam in iurisdic̄to tp̄ali p̄t p̄cedere nam tēp̄. dicit̄ q̄ p̄ eoz excessibus soluebant isti hoies pecunia nec restringit se ad ecclesiasticos. p̄b̄ tēp̄. in. c. iij. de delict. p̄n. r. c. fi. ne. cle. vel mo. li. vi. c. i. c. i. incta sup̄scriptōe. j. d. p̄san. r. affi. vbi habet̄ dabat̄ cassiū. habente iurisdic̄tōem tempore et spiritu. alē in plurib̄ castris. Reliq̄ que hic icidēter tangū ē p̄ doct. exp̄diūt in. c. licet de penis vbi dixi an et quādo ecclasiasticus possit iponere penam pecuniariam.

Rāue Per rescriptum quo papa mā dat ordinario ut corrigat clericos sine diocesis non datur ei iurisdic̄to sup̄ exemptos. In p̄ma questio. In scđa paſſio. ibi mandamus. Nō p̄mo ibi ep̄ites i tua diocesi q̄ ecclie exēpte dīcūt̄ esse in diocesi et sic p̄ exēptōem nō dīcūt̄ esse extra diocesim nā nō p̄fundūtur termini diocesis. he enim ep̄ite cōsistūt̄ in facto qđ nō p̄t haberē p̄ infecto nisi quo ad iuris effectū. l. i. bello. s. facta. ff. de cap. r. postili. rever. r. i. c. si paulus. xxxij. q. v. et hec faciunt ad questiōem. P̄p̄a mandauit ep̄o senensi ut p̄nideret titio romano de b̄nifitio ecclasiastico in dioceſi sua dubitatur nūqd poterit ep̄s illi. p̄uidere i ecclie exēpta. Cūl. tenuit q̄ nō. q̄r̄ mādatū generale factū ordinario nō extendit̄ ad ecclias exēptas ut hic. b̄ cōtrarium tenuit Jo. an. post. Lompo. in. c. abbatē. s. de rescrip. et i. c. si. pp̄ter. eo. i. li. vi. et vide qđ nō. glo. in cle. frequens. de exēpt. p̄la. r. in cle. si de b̄nifitio de p̄ben. et hec pars vētior est. p̄ qua p̄t adduci iste tēp̄. q̄r̄ vt dixi beneficia exēpta sunt in dioceſi. Nec ob. deciſio huīus tēp̄. q̄r̄ hic mādabat ordinario nō ut cui lib̄ alteri b̄ excitādo offitū suū ita q̄ ep̄s nō habeat potestam in exēptos b̄ in casu p̄dicto scribebatur ep̄o sicut cui lib̄ alteri executori. r. ideo non apparet ratio b̄nifitia exēpta non includantur in mandato cum nullum b̄nifitium sit exēptum a iurisdic̄to pape. iij. q. iij. puncta p̄ mundum. ergo p̄ consequens nec a delegato ipsius pape cum delegatus gerit vices delegantis vt in. c. sa. ne. de offi. dele. et in. l. i. ff. de offi. eius. Et ex his p̄t sumere bonam theoricam an et qđ in mandato ordinatio facto includantur non subditi. Secundo nō q̄ clerici ecclias exēptas sunt exēpti de quo in. c. p̄

exemptionem. de p̄ni. li. vi. Nō tercīo q̄ ecclie exēptōes in vna dioceſi p̄t p̄tinere pleno iure ad p̄latū exēptem in alia dioceſi. r. hoc iure sp̄ali puta p̄ilegio v̄l̄ p̄scriptōe. nam de iure cōi ecclie exēptes in dioceſi p̄t̄ net ad ep̄m dioceſanū. xvi. q. vii. omnes basilice. et in c. cum venerabilis. j. de reli. do. Ultimo nō iuncta glo. fi. q̄ sententia etiam censure late in exēptū ē ip̄o iure nulla nā exēptus etiam si vellet non posset se submittere iurisdic̄tōi ordinarie sine licentia pape v̄l̄ illius cui sabelt̄ vt in. c. significasti. de fo. cōpe. r. vide p. Jo. an. in regula scienti d̄ re. iur. li. vi. i. mer. Sed pulchrum dubiū est nūqd exēptus p̄coicatus a iure in causa non reseruato pape possit absolui ab ordinario loc. Fre. in quodā concilio tenuit q̄ sic. In p̄trarium facit tēp̄. iuncta. glo. nō. in cle. pe. de sen. ex. Solēn hūc articulū exāmīno in qđam disputatōe que incipit duo clericali ordīe insigniti tēp̄. et p̄ hac pte p̄traria latio b̄n̄ facit iste tēp̄ ibi nullam iurisdic̄tōe habens. r. c. et. c. fra. ter. xvi. q. i. absolūtio v̄o nō p̄t fieri a babete iurisdic̄tōem in absoluendum vt in. c. omnis. de pe. et. re. et me lius in. c. pastoralis. in. s. p̄terea. s. eo. In glo. i. ibi nō tanq̄ delegatus sentit p̄ hoc glo. q̄ si iste ep̄s fuisset deputatus delegatus a pape q̄ potuisse p̄cede re etiam p̄tra exēptos hosti. vt recitat. Jo. an. vide sentire hoc fore verū si sit mentio in rescripto de exēptōne. alias in generali mandato nō venire exēpti. Contrariū ego puto verius p̄mo q̄ theoricam. s. tradi tam cū hoc casu scribat̄ ordinario tanq̄ cui libet extra neō nec est op̄ facere mētōem de exēptōne q̄r̄ i nūllo deroga p̄ilegio exēptōis cū ordinarius p̄cedat ut delegatus pape r. tanq̄ delegatus facit p̄inditū exēptōi cū gerat vices pape. vnde nō est aliq̄ racio q̄r̄ exēpti nō debet p̄prehendī quinimo poti? exēpti q̄r̄ nō exēpti p̄prehendī debet cū i exēptos habeat pape iurisdic̄tōe imēdiatā. In glo. iij. nō p̄mo ex ilia glo. r. tene mēti q̄ pp̄ter negligēt̄ p̄lati imēdiatī exēptōz potestas nō dōvoluit ad ordinariū b̄ ad superiorē illius p̄lati exēpti r. sic si abbas exēptus est remis̄ in corrīgendo. mōchos suōs potestas non denoluit ad ep̄m. b̄ recurrentū est ad papā r. idem in collatione b̄nifitioz. si enī exēptus est negligēt̄ in p̄ferendo nō denoluit potestas ad ep̄m b̄ ad papam in. c. sicut all. in glo. Secūdo nō q̄ etiam submota exēpti exēptōe correctio monachoz p̄mo loco spectat ad abbatem d̄ q̄ dic̄ vt dixi. s. eo. c. quāta et in. c. cū ab ecclias. Sed potest dubitari qđ si papa dedit iurisdic̄tōem alicui p̄lato iferoorū circa aliq̄ ecclias r. clericos eamēdem. nūqd data negligēt̄ isti? possit ordīnari? loci p̄cedere. v̄r̄ q̄ nō ar. b̄ut̄ glo. iuncto tēp̄. nāz abbas hic habeat iurisdic̄tōem in istas ecclias et in scđm glo. ep̄s nō succedit. contrariū ego putarē verū?

p.ceterz t qd ibi dico de iudicis. nam ipatoz sedit iuris dictioem dno fendi in causis feudalibus ut in. l. ipsales in. s. pterea. d. phl. seu. alie p fre. coll. x. t tñ si dno feni di est negligens ordinari succedit vt in. d. c. ceterz. Itē pscriptio dat ordinariā sicut pnuilegiū vt i. c. duo lumen. s. eo. tñ iurisdictio qd sit ex pscriptio excludit ipm in qd pscibes sit diligens vt in. d. s. excessus. ergo idē dicendū in iurisdictio tributa ex pnuilegio vel alio iure spali t de hoc iudicio meo tex. est hic non cauillando brz. nā glo. supplet maxie ex capite suo unde intelligo tex. ppe t dabis lectu. nona ad tex. vt data negligentia isti pñati immediate succedit ordinari. secus puto in ex emptioz qz tuc cū papa sit index exemptoz debet ad cū recurrī data negligentia pñati exempti immediate. iste tamē tex. nō apit quo iure iste ecclie essent subiecte isti abbati t si intelligit ex pscriptio cal. ē clat. t lra ibi stat ppe corrige sit patro. t. v. t. i. d. s. excessus. In glo. in. v. corrigens. in. fi. dic vt ibi nō. t in. c. penitentes. lv. di. t in. c. nosti. de elect. t de re. ecc. nō. alie. c. si quis.

In glo. h. in. fi. hec glo. redit ad pñmū itellectū vt sententia hic nō tenerit. t q. v. relaxes. referas ad factū et huc itellectū sequit cōiter hic doct. p. tex. ibi nullam iurisdictioem bñs tñ p illud. v. rniuersale nullā excludit iurisdictio media et imediata. Itē pñcipal' t accessoria scdm. Jo. an. t nō hoc dictum. Ex hoc infero ptra'cōez op. in. c. pastoralis. in. pñ. s. co. vbi tex. dicit. q. archyeps nullā ptatem habet exceptis qbusdā causibus in subditos suffraganeoz suorum ergo etiam data negligentia suffraganeorum nō pñt illos punire qz p illud v. nullū excludit iurisdictio media et imediata. Item pñcipalis t accessoria. Secundo nō ex glo. q. v. relaxes ppiē sumptū pñponit validitatē act. p. vbi ex materia subiecta appetit q. actus est nullus tñ referit ad factū. simile nō. v. t. l. nō pñf. in. c. accedens. d. i. i. v. cassanum? vbi bo. glo. Tercio nō ex glo. q. pñ supposito q. correctio pñmo loco spectet ad abbatem tñ si ep̄s āte negligentia tñlit excoiez in subditos abbatis tenet excoicatio licet sit iniusta t dñ relaxare sine difficultate t hoc colligis ex scdm intellectu glo. q. tñ nō videat placere do. an. qz aut ex pñetudine pñmo loco spectat ad abbate tñc nō debet tenere sententia ep̄i āte negligentia ar. d. s. excessus. t nō b. dictu. Aut logmū q. pñ iure cōi spectabat ad istū abbate et tñc debuisse relaxare istā sententiā t vñ in hoc tenere op. cōi. q. pñ ep̄s pos sit procedere ptra mōchos nō expectata negligentia abbatis f. ego teneo op. glo. vt dixi in iurib. sup. all.

Ordinari cui pñpetit Is quibus. absoluere ab excoice pñt alij absoluoz demādere. Nō pñmo q. pñtē absoluēdi ab excoicatoe est delegabilis pñbabere pñtēz ordinaria. t licet iste tex. logē tñ absoluēde ab excoelata a canone si q. suadete. xvij. q. iij. Nō idē et forz. ē dñcedū in alij excoicatoib. ar. in. c. c. oile tra d. pñf. vñ. vel iut. t in. l. illud. s. ad. le. acq. De-

cido nō ar. q. sacerdos prochialis pñt pñmittere alij pñbitero vt audiat pñfessioem subditi sui. t illū absoluēt

Tercio nō q. nūdū misteriū est delegabile pñ oadiā rñ. nūgā in delegato dñc vñ in glo. Et nō q. delegater bic ea q. pñpetunt ex offito nobili. t sic vñ possit colligi. ar. q. cause meri iperj possit delegari iure canonico nā sic excoicato qñcē e meri qñcē e mixti iperj vt dñp. s. eo. c. pastoral. ita t absoluēt nā par pñtē est i ligan do t in solvēdo. de pe. di. i. vñbū. In glo. nō pñno ex bac glo. t tene mēti qz nesciolalibi q. nūdū misteriū cō petes alij ex pñilegiū ē delegabile pñ pñilegiū. Nec ergo pñilegiū nō excedat pñsonā pñilegiari. vt in. c. late de re. iur. li. vi. tñ cū pñmissioez nō pñmittit alteri pñdicū cū pñmissari gerat vices delegatis ita q. ipē dele gōs vñ facere vt regula q. pñ aliū. li. vi. nō dñ iste. pñbibe n. qmīn. possit subdelegare. t hñc op. seg. Jo. an. t dicit cā fuit in pñtica. Scđo nō ex. glo. q. delegatus pñt pñmittere absolutōem dñmō ipē habeat iuri sdictioem pñta q. fuit delegat in cā q. tñt excoicato. s. aut vbi sibi fuit delegata nuda dñtaxat pñs absol uendi t sic loqtur. c. fi. s. vñlmo. s. de offi. dele.

De officio iudicis

Supra visū ē dñ officijs singulariū dignitatū t singuliariū iudicū. Hunc pñgruo ordine subiectū indistincte de quodā offitio qd est ordinatio t delegatio cōe. n.

Ad officiū X litteris. indicis etiā delegati speciat pñuidere adocatū pñt q. nō pñt bre t potest dare domesticū. Cōis dimissio. Secunda ibi mādam. Nō pñmo q. mōsteriū pñt agē. pñrē? t iurib. mōsteriū sibi bñ ictib. ei pñdebaſ sup qbusdā possessoib. mōsteriū sancti patri qd qdē mōsteriū imediata pleno iure pñntebat ad mōsteriū possessorē vñ pñ. i. atiq. s. c. ep̄s aḡ. pñ ecclie sibi s. bicta. vt i. c. fi. d. successi. ab itel. t bo. t. pñ. l. s. x. i. m. L. d. s. s. a. ec. q. qdē tex. vñdē lat. poterē q. d. c. fi. qz i. c. fi. tex. logē tñ ecclia iferior vacat s. l. s. x. i. m. logē etiā s. l. n. vacat nā quēadmodū dicim. i. q. idē i. pñlato iferiori dicēdū vt possit agere pñ ecclia sibi subiecti. ad q. facit cle. i. d. recip. Scđo nō q. pñ nō dñ pñpelli ad respōdēdū s. l. b. aduocatū. ad q. vñ bo. tex. c. gl. i. c. s. vñli. n. pñf. t pñt q. pñplorare offitium iudicis vt pñvideat sibi non valenti habere aduocatu t b. pñcēdū nō solū i. ordiario vt qdā dñcerū f. etiā i. d. legato q. apt. pñf. i. ista lra vestz sup b. pñplorādo offitium. t. c. m. cta supscrpcōe nā bec cā erat corā delegatō q. b. i. supscrpcōe facēt q. i. s. l. b. c. t. i. c. fi. an. d. indi. li. vi. t in b. bec vñc. facit ad tñ. Nō tercio ibi frat. S. q. monach. q. monach. pñt cē in iudicio pñ monasterio. I telligo dñ mādato abbatis t capl. seu pñlati tñ in cibib.